

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

FILOZOFICKÁ FAKULTA

ÚSTAV BOHEMISTIKY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

SPISOVATEL FRANTIŠEK HOBIZAL

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Martina Halamová, Ph.D.

Autor práce: Jana Chvostová

Studijní obor: Historie – Bohemistika

Ročník: 3

2018

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci s názvem „Spisovatel František Hobizal“ jsem zpracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

29. 4. 2018

Jana Chvostová

Anotace

Bakalářská práce představuje biografický portrét regionálního autora Františka Hobizala (1933 – 2001) a jeho spisovatelskou činnost. Biografie literáta – kněze je konstruována na základě oral history, materiálů dochovaných v Archivu bezpečnostních složek, rozhlasových vysílání, osobního fondu autora a odborné literatury. Druhá část práce představuje literární činnost Františka Hobizala. Charakterizuje vydané tituly jeho tvorby a pokouší se ho zařadit do literárně historického kontextu.

Annotation

The present bachelor thesis is about the personality of regional author parson František Hobizal (1933–2001) and about his writer activity. Biography about writer – parson is constructed on the basis of oral history, documents from Security Services Archive of Czech republic, radio broadcastings, personal fund of author and the extensive research literature on the subject. A second part of thesis is about writer activity of František Hobizal. It characterizes and describes the issued titles of his work and attempts to place it in a literary historical context.

Poděkování

Děkuji především paní Jaroslavě Šulistové a panu Janu Šulistovi za velikou pomoc, podporu a spolupráci při sestavování nejenom biografických údajů o Františku Hobizalovi. Poděkování patří také vedoucí mé bakalářské práce Mgr. Martině Halamové, Ph.D., za cenné rady a připomínky při vedení práce. Děkuji za spolupráci také panu Mgr. Liboru Svobodovi, Ph.D., a panu Mgr. Michaelu Sekyrkovi a v neposlední řadě všem, kteří mě jakýmkoli způsobem podporovali.

OBSAH

Úvod.....	7
I. Dosavadní stav bádání.....	8
II. Oral history	11
III. Dětství a studia.....	14
IV. Dráha jihočeského kněze.....	18
V. Spisovatelská činnost	24
VI. Vydaná díla	26
Šumavská trilogie.....	26
Schreinerské kořeny	29
Schöningerské pastviny.....	31
Údolí Vogelsang	33
Cesta k nebi.....	35
Budějovická trilogie.....	37
Budějovické nálady.....	38
Volání budějovických zvonů.....	39
Bomby na Budějovice	39
Moje Doudlebsko. Putování duše nejmilejším krajem.....	40
Moje Strážsko	40
Humor v církvi dovolen	41
Minipříběhy.....	42
Apoštolský poutník	43
Dopisy z Brazílie. O ctnostech a nectnostech	44
Svatá země s Františkem Hobizalem	45
Annáš	46
Závěr	48
Prameny a literatura	54
Přílohy:.....	60

ÚVOD

Předkládaná bakalářská práce se zabývá osobností P. Františka Hobizala (1933 – 2001) a jeho literární tvorbou. Ve své době představoval velmi známého a širokým okolím vyhledávaného kněze a také spisovatele, jehož činnost byla velice rozsáhlá a sahala od drobných povídek až po velmi čtivé literárně cenné romány. Jednotlivé kapitoly sledují autorovo dětství a studia, dráhu jihočeského kněze, zapojení do různých veřejných akcí a především jeho spisovatelskou činnost. Biografická část bakalářské práce vznikla na základě rozhovorů s Hobizalovou sestrou Jaroslavou Šulistovou (roz. Hobizalovou) a jeho synovcem Janem Šulistou. Dále se opírá o množství archivního materiálu, dobových tiskovin a odborné literatury.

Domnívám se, že je potřeba si v dnešní době připomínat životy tak úctyhodných lidí, jako byl P. František Hobizal, a studovat jejich díla a odkaz, protože mnoho z nich rychle upadne v zapomnění a my je pak musíme složitě „znovuobjevovat“. Někdy tato cesta může trvat dlouhé roky. Proto jsem velmi ráda, že neuběhla tak dlouhá doba od odchodu P. Hobizala z tohoto světa a existuje zatím dostatečné množství podkladů pro zpracování jeho životních osudů.

Toto téma práce jsem zvolila, neboť o P. Františku Hobizalovi do této doby nebyla sepsána odborná práce a nikdo dosud nepoukázal na literární hodnotu jeho děl. Byl to velmi příjemný člověk s pestrým a krásným životem, stal se výborným a inspirujícím spisovatelem a ráda bych jeho rozsáhlou tvorbu představila veřejnosti. Cílem práce je především zařazení autorovy tvorby do literárně historického kontextu, které bude představeno v závěru.

Práce je rozdělena do šesti kapitol. Prvotní kapitoly se věnují použité literatuře a pramenům v této bakalářské práci. Následuje kapitola o teorii metody oral history, kterou jsem využila ke zpracování biografie P. Hobizala. Kapitoly III. - V. se věnují Hobizalovu životu ve všech jeho ohledech. Následují zásadní kapitoly a podkapitoly bakalářské práce, které charakterizují spisovatelovu literární tvorbu a představují jednotlivé vydané tituly se zaměřením především na Šumavskou trilogii. P. František Hobizal sepsal ohromné množství knih, které se zatím nacházejí pouze v rukopisech u opatrovníka jeho literární pozůstalosti pana Jana Šulisty. Z důvodu jejich velkého množství a rozsahu nejsou předmětem této práce a budou podkladem dalšího zkoumání a následující diplomové práce.

I. DOSAVADNÍ STAV BĀDÁNĪ

Osobnost P. Františka Hobizala je v české historiografii zatím téměř neznámou. Největší pozornost mu zatím byla věnována v měsíčníku *Aktuality – Setkání*, který vydává z pověření českobudějovického biskupství Sdružení sv. Jana Neumanna v Českých Budějovicích, a to především práce Jana Podlešáka¹ a Karla Skalického.² Bakalářská práce zpracovává také články, které se týkají Hobizalovy osobnosti a jeho díla, nebo články, které sám psal do denního tisku. Jedná se především o *Listy Strakonicka*, *Listy Prachaticka*, *Českobudějovické listy*, *Setkání*, *Českobudějovický deník*, *Náš zpravodaj*, *Výběr*, *Jindřichohradecký vlastivědný sborník* a časopis *Šumava*. V rámci zpracování rodu P. Františka Hobizala byla použita studie Jana Antonína Magera v časopisu *Rodopisná revue*.³ V této práci jsem se inspirovala prací Jiřího Cukra pojednávající o Františku Janu Kroiherovi,⁴ která mi byla nápomocná především ve formě pojetí a zpracování dané problematiky. P. František Hobizal se narodil roku 1933 v Českých Budějovicích a prožil zde celé své dětství. Byl tedy svědkem celého příběhu Českých Budějovic za 2. světové války, kterým se zabývá zásadní práce Miloslava Pechy a Václava Vondry.⁵ V době svých vysokoškolských studií na Katolické teologické fakultě se musel přemístit z Prahy do Litoměřic, kam byla tato fakulta přesunuta. Už roku 1950 byla vyjmuta ze svazku Univerzity Karlovy a přecházela od roku 1953 v exilu v Litoměřicích. Tímto tématem se zabývá ve své monografii Vojtěch Novotný.⁶ Po vysvěcení na kněze působil P. Hobizal jako kaplan, archivář a sekretář na kapitulní konzistoři v Českých Budějovicích. Pro přehled o Českobudějovické diecézi a působení P. Hobizala v ní jsem zvolila práci pana Pavla Ambrože.⁷ Dnem 1. 11. 1956 musel nastoupit do základní vojenské služby, kde setrval pouze do konce roku z důvodu své zdravotní nezpůsobilosti k jejímu výkonu. Od září 1957 působil jako děkan ve Stráži nad Nežárkou. Poznatky o tomto městě pocházejí

¹ Jan PODLEŠÁK, *Otec František Hobizal – kněz, spisovatel, člověk. Pokus o portrét k 5. výročí odchodu na věčnost*, *Setkání* 16, 2006, č. 3, s. 7.

² Karel SKALICKÝ, *Kdyby byl Bavorov bez Hobizala*, *Setkání* 9, 1998, č. 9/2, s. 7.

³ Jan Antonín MAGER, *P. František Hobizal a jeho rod*, *Rodopisná revue* 7, 2005, č. 2, s. 4-7.

⁴ Jiří CUKR, *Bílá vrána v černém šatě. Životní pouť Františka Jana Kroihera (1871 – 1948)*, *České Budějovice* 2016.

⁵ Miloslav PECHA – Václav VONDR, *Českobudějovicko v době nacistické okupace a osvobození: 1939 - 1945*, Č. Budějovice 2006.

⁶ Vojtěch NOVOTNÝ, *Katolická teologická fakulta 1939 - 1990. Prolegomena k dějinám české katolické teologie druhé poloviny 20. století*, Praha 2007.

⁷ Pavel AMBROŽ, *Českobudějovičtí kapitulní vikáři v nacistické a komunistické totalitě*, Č. Budějovice 2008.

z monografie o Stráži nad Nežárkou od Miroslava Huleho,⁸ která je jedinou publikací zabývající se tímto tématem. Od roku 1960 až do své smrti působil v Bavorově. K městu Bavorov do dnešní doby byla vydána pouze jediná odborná monografie od Jana Olejníka, která vyšla až po Hobizalově smrti a je zásadní k poznání historie města.⁹ Práce také čerpá z diplomové práce Adély Filipčíkové, která píše o životních příbězích římskokatolických kněží.¹⁰ V rámci jeho působení v Bavorově je práce inspirována bakalářskou prací Daniely Kostrhounové, která zpracovávala osobnosti kněží ve venkovské komunitě na příkladu farnosti Věteřov.¹¹ K bavorovské farnosti přibyl Františku Hobizalovi také farnosti Bílsko, Dub u Prachatic a stal se správcem mariánského poutního místa Lomec. K tomuto místu je zásadní kniha S. M. Mlady Šipanové a Pavla Hrdiny.¹² Poutním ruchem v této lokalitě, o který se P. Hobizal nebyvale zasloužil, se zabývá diplomová práce Petra Centka.¹³ Na Lomci působí dodnes Kongregace šedých sester III. řádu sv. Františka, se kterými přicházel P. Hobizal do častého styku a o kterých se zmíněná publikace o Lomci také zmiňuje. P. František Hobizal velmi uctíval Pannu Marii. K této problematice jsem využila obecně pojatou publikaci o svatých sepsanou Verou Schauber a Hannsem Michaelem Schindlerem¹⁴ a dále bakalářskou práci zaměřenou na mariánskou zbožnost přímo v lokalitě Lomec od Moniky Kišové.¹⁵

Jelikož P. Hobizal byl nadšeným skautem a trampem, čerpala jsem také z vydaných publikací o českém skautingu za komunistické éry od Petra Vondráčka¹⁶ a László Nagyho¹⁷ a o historii trampingu od Boba Hurikána.¹⁸

V problematice orální historie, tedy jak zaznamenat lidskou zkušenost a uchovat ji pro příští generace, mi byly velmi nápomocny knihy od Miroslava

⁸ Miroslav HULE, *Stráž nad Nežárkou. Historie města do roku 2002*, Stráž nad Nežárkou 2002.

⁹ Jan OLEJNÍK, *Bavorov. Kapitoly z minulosti a současnosti města*, Písek 2006.

¹⁰ Adéla FILIPČÍKOVÁ, *Životní příběhy římskokatolických konvertitů, kteří byli povoláni ke kněžství*, Olomouc 2016.

¹¹ Daniela KOSTRHOUNOVÁ, *Osobnost kněze ve venkovské komunitě. Na příkladu farnosti Věteřov ve 20. a 21. století*, Brno 2012.

¹² S. M. Mlada ŠIPANOVÁ – Pavel HRDINA, *Lomec. Poutní kostel Jména Panny Marie*. Lomec 2004.

¹³ Petr CENTKO, *Poutní ruch ve 20. století v Lomci*, Č. Budějovice 2008.

¹⁴ Vera SCHAUBER – Hanns Michael SCHINDLER, *Rok se svatými*, Kostelní Vydří 1997.

¹⁵ Monika KIŠOVÁ, *Mariánská zbožnost v lokalitách Klokoty a Lomec*, Brno 2006.

¹⁶ Petr VONDRÁČEK, *Křesťanští skauti a oddíly očima skautů nekřesťanských oddílů*, Getsemany 212, 2010.

¹⁷ László NAGY, *250 miliónů skautů*, Praha 1999.

¹⁸ Bob HURIKÁN, *Dějiny trampingu*, Praha 1990.

Vaňka.¹⁹ Načerpáné poznatky z těchto knih jsem využila při rozhovorech s Hobizalovou starší sestrou Jaroslavou Šulistovou (roz. Hobizalovou),²⁰ a jeho synovcem Janem Šulistou,²¹ o které se práce opírá především. S jeho mladší sestrou Evou Příbylovou (roz. Hobizalovou) bohužel nebylo možné rozhovor uskutečnit.

Hobizalův švagr, pan Jan Šulista, opatruje jeho literární pozůstalost (viz příloha č. 2), která byla této práci velmi nápomocna. Dalším možným pramenem, který ovšem nebyl využit k této bakalářské práci, by byly kroniky bavorovské fary, které František Hobizal psal na stroji a velice si zakládal na jejich přehlednosti. Kroniky jsou uloženy na bavorovské faře. Ke zpracování jeho charakterových vlastností mi byly velmi nápomocny sepsané rozhovory se řádovou sestrou z Lomce, která vyprávěla o prvním setkání s ním, o poutích, které pořádal i do zahraničí a o jeho optimismu, který rozdával kolem sebe.

P. František Hobizal psal také dosti autobiografická díla, ale není možné poznatky o jeho životních osudech čerpat z jeho děl, neboť mohou být zkreslena z důvodu větší zajímavosti a čtivosti vydaných textů. Přesto je možné díky jeho stylu psaní, humoru a výběru témat nahlédnout do jeho osobnosti a určit tak některé jeho charakterové rysy.

¹⁹ Miroslav VANĚK – Pavel MÜCKE, *Třetí strana trojúhelníku. Teorie a praxe orální historie*, Praha 2015.

Miroslav VANĚK – Pavel MÜCKE – Hana PELIKÁNOVÁ, *Naslouchat hlasům paměti. Teoretické a praktické aspekty orální historie*, Praha 2007.

²⁰ Rozhovor s Jaroslavou ŠULISTOVOU, nar. 1930, starší sestrou P. Františka Hobizala, České Budějovice 7. 6. 2017.

²¹ Rozhovor s Janem ŠULISTOU ml., synovcem P. Františka Hobizala, České Budějovice 7. 6. 2017.

II. ORAL HISTORY

Orální historie je jedna z metod historiografického výzkumu, jejíž použití převažuje v této bakalářské práci. Jedná se o metodu kvalitativní, která se snaží zachytit individuální prožitky na základě orálního materiálu. Dává slovo často opomíjeným, avšak důležitým vrstvám společnosti. Definice orální historie v podání Miroslava Vaňka, odborníka na tuto problematiku v České republice, zní takto: „*Jedná se o řadu propracovaných, avšak stále se vyvíjejících a dotvářejících postupů, jejichž prostřednictvím se badatel v oblasti humanitních a společenských věd dobírá nových poznatků, a to na základě ústního sdělení osob, jež byly účastníky či svědky dané události, procesu nebo doby, které badatel zkoumá, či osob, jejichž individuální prožitky, postoje a názory mohou obohatit badatelovo poznání o nich samých, případně o zkoumaném problému obecně.*“²² Zjednodušeně řečeno, orální historie sbírá vzpomínky a osobní komentáře o historických událostech formou zaznamenávaného rozhovoru.

Termín oral history pochází ze Severní Ameriky a jeho autorem je pravděpodobně Allan Nevins a jeho spolupracovníci z Kolumbijské univerzity, kteří roku 1948 vytvořili první moderní archiv orální historie. Podobný program orální historie byl roku 1954 založen na Kalifornské univerzitě a roku 1967 byla založena Asociace orální historie, pod kterou spadaly všechny projekty a národní orálně historické organizace od Mexika po Nový Zéland. Během setkání organizace ve švédském Göteborgu roku 1996 byla vytvořena Mezinárodní asociace orální historie (IOHA), která se schází dvakrát ročně. Založení takovéto zastřešující organizace bylo logickým vyústěním předešlého historického vývoje a mělo dát najevo zájem o zapojení odborníků i z ostatních míst světa než pouze z USA a západní Evropy. V zemích východního bloku, ke kterým patřilo také Československo, se mohla začít rozvíjet orální historie v podobě a pojetí, které známe dnes, po pádu totalitních režimů roku 1989. Na mezinárodním kongresu IOHA v Sydney byla prvně položena otázka založení národní asociace také v České republice a do půl roku se tak stalo. Česká asociace orální historie (COHA) oficiálně vznikla 8. ledna 2007. Čeští historikové se i přes některé alternativní návrhy rozhodli využívat do češtiny přeložené sousloví orální

²² Miroslav VANĚK – Pavel MÜCKE – Hana PELIKÁNOVÁ, *Naslouchat hlasům paměti. Teoretické a praktické aspekty orální historie*, Praha 2007.

historie, které však není vždy vše přijímané. Mezi přední představitele orální historie v České republice se řadí především předseda COHA Miroslav Vaněk a dále Pavla Frýdlová, Pavel Mücke, Hana Pelikánová, Lukáš Valeš a další. Historie předkládané metody je samozřejmě mnohem zajímavější a obsáhlejší, ale není předmětem této práce o ní dlouze hovořit.

V minulosti nebyla tato metoda historiky příliš akceptována. Vedly se časté spory o tom, zda je metoda použitelná pro získání spolehlivých historických pramenů. Orální prameny však využívaly i jiné profese jako novináři či psychologové s tím rozdílem, že orální historie vedená vědeckými výzkumníky či historiky se od novinářských nebo jiných rozhovorů liší zachováním zaznamenaného rozhovoru pro další badatelskou práci. Orální historici také upřednostňují vedení rozhovoru vždy s každou osobou zvlášť. V porovnání s tím například shromažďovatelé lidových tradic se snaží o společné rozhovory, ve kterých mohou pozorovat souhru dotazovaných. Dodnes se vedou debaty o spolehlivosti orální historie. Informace získané touto metodou jsou subjektivního charakteru, což ovšem pro badatele nemusí být nedostatek. V každém případě je vždy potřeba zaznamenané informace dát do kontextu a porovnat s dalšími dostupnými historickými prameny.

V praxi probíhá nahrávaný rozhovor ve formátu otázka – odpověď. Rozhovor je veden tazatelem, který má povědomí a základní informace o osobnosti dotazovaného a o řešeném problému. Dotazovaná osoba je informovaná o daném projektu, vypráví své vlastní dojmy, prožitky a zkušenosti na téma projektu. Rozhovor mezi tazatelem a dotazovaným je nahráván na audio nebo video formát a poté se stává pramenem přístupným dalším badatelům. Orální historie je aktivní proces, ve kterém tazatel hledá, nahrává a zaznamenává vzpomínky pamětníků. Je zřejmé, že s přibývajícím věkem je pro většinu lidí obtížné vybavit si data a jména, orální historici z toho důvodu před konáním rozhovorů shromažďují co největší množství údajů, které se k danému problému váží, aby mohli v případě potřeby dotazovanému pomoci, či aby mohli vést jeho svědectví správným směrem. Ostatní existující historické prameny nám mohou nabízet odpovědi na základní otázky „kdo“, „co“, „kdy“ a „kde“, ale dotazování metodou oral history nám dává odpovědi na velmi důležité otázky „jak“ a „proč“, čímž je pro nás podstatné. Práce historika je potom splétat písemné, věcné prameny a rozhovory dohromady a vytvořit přehledný dokument, který dává smysl.

Práce s pamětí je vždy riskantní a v případě orální historie nevyhnutelnou skutečností. Vedoucí rozhovorů mají zkušenosti s dotazovanými, jejichž vzpomínky nebyly příliš ostré, začínaly být nejasné nebo už téměř vybledly. Ovšem jsou i případy lidí s velmi pozoruhodnou pamětí, kteří si jasně vzpomínají na určité události a dokáží je vykreslit, vzpomínají si přesně na jména osob atd. Je možné se také setkat s vědomým i nevědomým přepsáním myšlenek, se zapomenutými vzpomínkami, o kterých lidé často mluví až před smrtí, či s různými vzpomínkami, ve kterých vidí lidé minulost mnohem lépe, než jaká skutečně byla. Je potom na práci historika, aby ověřil, do jaké míry je dotazovaný ve svém vyprávění přesný a bezchybný. Rozhovory jsou tedy velmi ovlivňovány časovým odstupem a prostředím, ve kterém vznikají a v neposlední řadě závisejí na osobních motivech dotazovaného. Z předešlého vyplývá, že se jedná o prameny podstatně subjektivní, což však historici nevnímají jako nevýhodu, ale naopak jako kvalitu, díky které se rozhovory převážně vytvářejí. Mnoho historických událostí dodnes není vysvětleno právě proto, že se nikdo nikdy nezeptal proč a jak. A to je důvod orální historie: pokládat otázky, které dosud nebyly položeny a zodpovězeny a sbírat vzpomínky, které by mohly být ztraceny.

Pro biografickou část této práce byla použita metoda oral history. Cílem bylo zaznamenat životopisné vyprávění o již zesnulém P. Františku Hobizalovi z vyprávění jeho sestry a synovce. Rozhovor byl veden tazatelkou na základě standardů a etického jednání stanoveného orálními historiky. Dotazovanými byla starší sestra Františka Hobizala paní Jaroslava Šulistová a jeho synovec Jan Šulista. Dotazovaní byli předem seznámeni s tématem práce a byli na rozhovor připraveni. Též tazatelka měla přehled o zkoumané osobnosti a snažila se do vzpomínek tazatelů příliš nezasahovat, aby nenarušovala proud jejich myšlenek. Pouze pokud tazatelé nevěděli, o čem dále mluvit, měla tazatelka připravené otázky. Rozhovor byl nahráván na diktafon a byl převeden do souboru formátu MP4 (viz příloha č. 23) a přepsán (viz příloha č. 1), aby mohl být v případě zájmu použit badateli pro další výzkum. V rámci biografického historického výzkumu bylo cílem zaznamenat a vyhodnotit životní události a činy P. Hobizala, odhalit dosud neznámé souvislosti a odpovědět na zatím nezodpovězené otázky.

III. DĚTSTVÍ A STUDIA

František Hobizal byl prostředním ze tří dětí Františka Hobizala (1909 – 1983) a Růženy rozené Jenšovské (1906 – 1947). *Jeho otec pracoval jako mechanik v soukromé autodílně, maminka pracovala v domácnosti a byla často nemocná.*²³ *Jeho starší sestra Jaroslava se narodila roku 1930 a mladší sestra Eva roku 1938.*²⁴ František přišel na svět 10. března 1933 (viz příloh č. 3) v Českých Budějovicích v domě na rohu Otakarovy a Rudolfovské ulice, který se do dnešní doby nedochoval. *Rodina bydlela v bytě 1+1 v Jírovcově ulici (viz příloha č. 4) v Českých Budějovicích*²⁵ *naproti Jirsíkovu gymnáziu,*²⁶ *kde byly dva domy, přední a zadní. Průchodem se vešlo k zadnímu domu, kde rodina bydlela. V domě žily 4 rodiny. Hobizalovi bydleli v přízemním bytě, který tvořila kuchyň a malý pokoj. Žili zde rodiče se třemi dětmi a babička.*²⁷ *V přízemí domu se nacházelo pekařství. František vyrůstal v křesťanské rodině. Již od raného dětství na něj měla silný vliv a ve víře ho vedla jeho babička Magdalena z matčiny strany, rozená Jozová. Každý večer se děti před spaním s babičkou modlily a pravidelně chodily do sousedního kostela sv. Václava a na náboženství. František s babičkou chodíval večer na mše do kláštera a začala se u něj probouzet touha stát se knězem.*²⁸ *Jako dítě si rád hrával na mši svatou a zapojil do této aktivity děti z celého okolí.*²⁹ *Od doby, kdy začal chodit do první třídy, se stal ministrantem a věnoval se tomu celou duší. Chodil ministrovat se svým nejlepším kamarádem Františkem Popů. Četl často a hlavně duchovní literaturu.*³⁰ Celé dětství prožil František v rodném městě. *Jezdil s rodinou na prázdninové pobyty na chatu jeho tety, mamičiny sestry, do Dolní Stropnice na Doudlebsku nedaleko poutního místa Římov, což ho ovlivnilo nejen v jeho pozdější literární tvorbě.*³¹ Již od pěti let začal ministrovat při mších svatých v katedrále sv. Mikuláše a klášteře Obětování Panny

²³ Petr POSPÍŠIL, *Všimli jsme si* [rozhlasový pořad], Rádio Proglas, 9. 9. 2011 16:00.

²⁴ Jan Antonín MAGER, P. *František Hobizal a jeho rod*, Rodopisná revue 7, 2005, č. 2, s. 4 -7.

²⁵ Rozhovor s Jaroslavou ŠULISTOVOU, nar. 1930, starší sestrou P. Františka Hobizala, České Budějovice 7. 6. 2017.

²⁶ P. POSPÍŠIL, *Všimli jsme si*.

²⁷ Rozhovor s J. ŠULISTOVOU, nar. 1930, starší sestrou P. Františka Hobizala, České Budějovice 7. 6. 2017.

²⁸ P. POSPÍŠIL, *Všimli jsme si*.

²⁹ Rozhovor s J. ŠULISTOVOU, nar. 1930, starší sestrou P. Františka Hobizala, České Budějovice 7. 6. 2017.

³⁰ P. POSPÍŠIL, *Všimli jsme si*.

³¹ Jan ŠIMÁNEK, *Putování Doudlebskem za jeho písmáky*, Č. Budějovice 2015, s. 161.

Marie v Českých Budějovicích. Za 2. světové války byla jejich rodina jedna z prvních, která měla doma rádio.³² V březnu roku 1945 zažil ve dvanácti letech nálety spojeneckého letectva a bombardování Českých Budějovic. Podle záznamů místního požárního sboru v Českých Budějovicích bylo vyhlášeno celkem 329 leteckých poplachů. V sobotu 24. března kolem 11. hodiny byl vyhlášen další letecký poplach, který podle záznamů respondentů trval do 15. hodiny. Náletu na České Budějovice se zúčastnily dvě sevřené bojové sestavy, zvané *Combat Box*, tj. svazek 36 letadel. Vlastní bombardování bylo uskutečněno ve třech vlnách. Občané města byli tentokrát již ukrytí ve sklepích a krytech. Byly shozeny stovky bomb, jen na území železniční stanice dopadlo asi 250 pum. Ze záznamů v archivu českobudějovického požárního sboru zjišťujeme, že v troskách bombardovaných domů našlo tehdy svou smrt 140 občanů a mnoho jich bylo zraněno. Zasaženo bylo kromě nádraží také divadlo, bývalý Gellertův dům a sídlo gestapa v Lannově třídě a spousta dalších budov nedaleko Hobizalova domu. Po tomto zhoubném bombardování postihla občany města stísněná nálada. Z obavy před dalšími nálety se mnoho lidí rozhodlo prožít další den, neděli 25. března 1945, mimo město v blízkých polích a lesích.³³ Také Hobizalovi byli nuceni z bezpečnostních důvodů odcházet z města směrem k Suchomelům u Suchého Vrbného³⁴ a 25. března toho roku opustit Budějovice a až do poloviny května přebývat u příbuzných v Plavnici u Kamenného Újezdu. K dalšímu bombardování Českých Budějovic však již nedošlo. Františkův otec v té době pracoval jako řidič a vozil potraviny a materiál na blízkou frontu. Zde se přidal ke Svobodově armádě a rodina čekala na jeho návrat domů, který proběhl až v červenci 1945 a rodina se poté mohla vrátit do Českých Budějovic.³⁵ Zážitky z těchto událostí živě popisuje v jedné ze svých knih.³⁶ O dva roky později mu jako čtrnáctiletému chlapci zemřela maminka na rakovinu. Jeho otec se poté ještě jednou oženil ve 41 letech, neboť jeho děti byly ještě příliš malé a potřebovaly matku. Od roku 1954 žil se svou novou ženou na Šumavě,

³² Rozhovor s Jaroslavou ŠULISTOVOU, nar. 1930, starší sestrou P. Františka Hobizala, České Budějovice 7. 6. 2017.

³³ Miloslav PECHA – Václav VONDR, *Českobudějovicko v době nacistické okupace a osvobození: 1939 - 1945*, Č. Budějovice 2006, s. 182 – 192.

³⁴ Rozhovor s J. ŠULISTOVOU, nar. 1930, starší sestrou P. Františka Hobizala, České Budějovice 7. 6. 2017.

³⁵ Tamtéž.

³⁶ František HOBIZAL, *Bomby na Budějovice*, Jelmo 2000.

jelikož měl silné astma. František byl v té době již v semináři, ale otce zde navštěvoval.³⁷ Tyto zážitky se také promítly do jeho tvorby o Šumavě.³⁸

František navštěvoval obecnou školu v Jírovcově ulici a poté, díky pomoci jeho známých,³⁹ nastoupil na Gymnázium J. V. Jirsíka v Českých Budějovicích, které úspěšně dokončil. *Ve škole ho vždy trápila matematika. Byl zaměřen na humanitní vědy. Už od raného dětství se chtěl stát knězem. Jeho otec s tím ale výrazně nesouhlasil. V době, kdy se František rozhodl jít na teologii, působil jeho otec v sociální demokracii a inklinoval k dělnické třídě. Rodina neměla dostatek peněz, aby mohla Františka udržovat na studiích, on však byl rozhodnut, že se stane duchovním. Z Českých Budějovic byl v tom roce jediný, který šel studovat na kněze.*⁴⁰ Teologická studia započal v Praze na Katolické teologické fakultě. Roku 1950 za komunistického režimu byla fakulta vyňata ze svazku Univerzity Karlovy v Praze a roku 1953 byla přestěhována do Litoměřic pod změněným názvem Římskokatolická cyrilometodějská bohoslovecká fakulta,⁴¹ na které František Hobizal studia dokončil. Vysvěcen na kněze byl na svátek sv. Jana Křtitele dne 24. června 1956 v litoměřickém dómu sv. Štěpána. Po týdně měl primici v českobudějovickém kostele Obětování Panny Marie. *Skrze svátost kněžství dostává nositel svátostného kněžství „moc“ od Ducha svatého, aby jednal jménem Ježíše Krista v církvi a pro ni.*⁴² Tohoto úkolu se P. Hobizal zhostil mimořádným způsobem.

František Hobizal byl členem skautského oddílu, kde byl přezdíván Kukůskůs a srdcem byl skaut celý svůj život. Skauti ho mezi sebou také nazývali „sto kilo živé lásky“. Zakladatel skautingu sir Robert Baden-Powell o něm mluví takto: *„Skauting je školou občanství prostřednictvím lesní moudrosti.“*⁴³ A tuto metodu otec František vyznával sám na svých výletech po šumavské krajině i při hrách s dětmi na

³⁷ Rozhovor s Jaroslavou ŠULISTOVOU, nar. 1930, starší sestrou P. Františka Hobizala, České Budějovice 7. 6. 2017.

³⁸ František HOBIZAL, *Schöningerské pastviny*, Prachatice 1997.

³⁹ Petr POSPÍŠIL, *Všimli jsme si* [rozhlasový pořad], Rádio Proglas, 9. 9. 2011 16:00.

⁴⁰ Rozhovor s J. ŠULISTOVOU, nar. 1930, starší sestrou P. Františka Hobizala, České Budějovice 7. 6. 2017.

⁴¹ Více v knize: Vojtěch NOVOTNÝ, *Katolická teologická fakulta 1939 - 1990. Prolegomena k dějinám české katolické teologie druhé poloviny 20. století*, Praha 2007.

⁴² Adéla FILIPČÍKOVÁ, *Životní příběhy římskokatolických konvertitů, kteří byli povoláni ke kněžství*, Olomouc 2016, s. 61.

⁴³ László NAGY, *250 miliónů skautů*, Praha 1999, s. 9.

bavorovské faře. Je dobré si uvědomit, že skauting vznikl na počátku dvacátého století na území Velké Británie. Tedy v době, kdy bylo náboženství a víra v Boha samozřejmou součástí každodenního života. Baden-Powell uvádí ve své knize: „*Nikdo není dost dobrý, nevěří-li v Boha a nedodrží-li Jeho zákony. Proto by každý skaut měl vyznávat své náboženství.*“⁴⁴ Roku 1948 byla skautská organizace v Československu začleněna do Svazu československé mládeže a následně byl roku 1950 oznámen její zánik a zrušena činnost organizace v Československu. František Hobizal tudíž přešel, jako mnozí další, v rámci skautingu do ilegality. *Asi nikoho tedy nepřekvapí, že rozhodně nebyl oblíbencem předchozího režimu, jemuž ani on zrovna káru netlačil.*⁴⁵ Jeho skautská přezdívka se přenesla i do trampských kruhů, kde se mu také mimo jiné říkalo Mamakona. *Tramping ve své podstatě byl a je výchovným a blahodárným pro každého jednotlivce. Výchovnou stránku nejen sama o sobě zaručila ušlechtilost indiánského plemene, v němž tramping našel vzor, nýbrž i láska k přírodě a hlavně vlastní konání, vycované samotou, sebekázní a soběstačností.*⁴⁶

Patřil mimo jiné do party kolem Bertý Loška, která prošla obdobím skautingu a foglarovských čtenářských klubů, až zakotvila v nejsvobodnější a nejvolnější formě trampingu. Prožili společně klukovská léta, překlenuli základní vojenskou službu a stali se utuženým trampským společenstvím (viz příloha č. 5), jehož vazby nezpřetrhal ani křivolaký běh času. Po vojně založili osadu Šedí bobři a v roce 1958 pak vznikla tradice nezaměnitelných pánských jízd. O tom by mohlo vyprávět údolí oblíbené Stropnice a Loškových chata San Ariano, chalupa v Hliništi u Strážného, šumavské cesty a kempy...⁴⁷ (viz příloha č. 6 a 7) Zážitky spojené s trampingem připomíná ve své knize o Doudlebsku.⁴⁸

⁴⁴ Robert BADEN-POWELL, *Scouting for boys*, Oxford 2005.

⁴⁵ Rostislav ČERNÝ, *Po stopách trampských legend. 13 osobností trampingu na Českobudějovicku*, České Budějovice 2014, s. 8.

⁴⁶ Bob HURIKÁN, *Dějiny trampingu*, Praha 1990, s. 11.

⁴⁷ Rostislav ČERNÝ, *Po stopách*, s. 9.

⁴⁸ František HOBIZAL, *Moje Doudlebsko. Putování duše nejmilejším krajem*, Jelmo 1999.

IV. DRÁHA JIHOČESKÉHO KNĚZE

Po dokončení studií roku 1956 pracoval P. František Hobizal (viz příloha č. 8) jako kaplan, archivář a sekretář na kapitulní konzistoři v Českých Budějovicích a *měl na starosti kostel svaté Anny*.⁴⁹ *Toho roku také oddával svou mladší sestru Evu*.⁵⁰ V listopadu téhož roku musel nastoupit do základní vojenské služby, kde setrval jen do konce roku kvůli své zdravotní nezpůsobilosti k jejímu výkonu. Po návratu do rodného města pokračoval v předešlé práci.

Od 1. září 1957 působil jako děkan (viz přílohy č. 9, 10, 11) ve Stráži nad Nežárkou, městě ležícím v okrese Jindřichův Hradec s přibližně osmi sty obyvateli. Toto městečko ho inspirovalo k sepsání jedné ze svých vydaných knih.⁵¹ Kromě děkanství měl na starosti také výuku náboženství v Třeboni a ve Staré Hlíně. Setrval zde pouze do roku 1960, kdy byl 7. února přerazen do Bavorova, kde působil 41 let až do své smrti (viz přílohy č. 12, 13, 14). *V bavorovské farnosti se stal velmi oblíbeným a každý ho zde oslovoval otec František*.⁵² Po roce děkanství v Bavorově mu byla přidána farnost Bílsko a roku 1985 farnost Dub u Prachatic. O domácnost na faře ve Stráži nad Nežárkou a později na bavorovské faře se mu starala hospodyně Růženka (1901-1985), kterou si velmi oblíbil a která byla uložena ve společném hrobě s otcem Františkem na bavorovském hřbitově.

Velká změna v jeho každodenním životě nastala po tom, co se stal také správcem mariánského poutního místa Lomec u Vodňan roku 1987, o jehož rozvoj se zasloužil velkým dílem. Díky jeho působení bylo na Lomci stále živo. *Na lomecké mše zval duchovní i z jiných farností*.⁵³ Kostel navštěvovali před listopadem 1989 žáci základních škol i studenti. *Od dob jeho působení na tomto poutním místě sem začaly jezdit autobusy s poutníky z celého jihočeského kraje*.⁵⁴ V dnešní době je Lomec znám i svými prvními mariánskými sobotami. Počátek těchto poutí (viz příloha č. 15) se

⁴⁹ Petr POSPÍŠIL, *Všimli jsme si* [rozhlasový pořad], Rádio Proglas, 9. 9. 2011 16:00.

⁵⁰ Rozhovor s Jaroslavou ŠULISTOVOU, nar. 1930, starší sestrou P. Františka Hobizala, České Budějovice 7. 6. 2017.

⁵¹ František HOBIZAL, *Moje Strážsko*, Jelmo 2001.

⁵² PUTNA, C. Martin, *Putnův jihočeský literární místopis* [rozhlasový pořad], Čro – České Budějovice, 15. 4. 2007 20:16.

⁵³ Rozhovor s J. ŠULISTOVOU, nar. 1930, starší sestrou P. Františka Hobizala, České Budějovice 7. 6. 2017.

⁵⁴ Rozhovor s J. ŠULISTOVOU, nar. 1930, starší sestrou P. Františka Hobizala, České Budějovice 7. 6. 2017.

datuje jarní poutí v březnu 1988. Vznikly z iniciativy P. Hobizala. Od října 1992 se zde konají i tzv. Fatimské dny. Jsou vždy každého třináctého dne v měsíci, v den výročí prvního zjevení Panny Marie ve Fatimě. Roku 2000 zde byl díky otci Františku postaven, *i přes odpor Národního památkového ústavu*,⁵⁵ venkovní oltář. Jako projev vděčnosti P. Hobizalovi vznikla na Lomci křížová cesta. *Společně s vodňanským P. Švehlou byli prvními redaktory lomeckého časopisu Ave z Lomečku, jehož vydávání bylo ukončeno roku 2011.*⁵⁶

Od září roku 1985 až do roku 2000 zastával P. František Hobizal funkci vikáře vikariátu Strakonice. K 1. lednu 1998 byl uznán členem kněžské rady českobudějovické diecéze a 1. února 2000 byl biskupem Antonínem Liškou jmenován čestným kanovníkem katedrální kapituly sv. Mikuláše v Českých Budějovicích. *Na jaře roku 2001 navštívil se svými přáteli Svatou zemi (viz příloha č. 16) i přesto, že se velmi bál létat letadlem. K tomuto činu ho přemluvil přítel P. Jan Fatka, ředitel Karmelitánského nakladatelství, a s ostatními spolucestujícími mu slíbil, že ho budou vozit na invalidním vozíku, aby náročnou cestu i se svými zdravotními problémy zvládl.*⁵⁷ *V této době už měl velké problémy s chůzí. Podívat se do Svaté země byl jeho velký sen. Vše si dopředu pečlivě připravil, nastudoval a naplánoval. Během návštěvy sršel informacemi získanými studiem těchto míst. Tuto cestu prožil se skupinou asi 15 přátel.*⁵⁸ Po návratu domů o návštěvě Izraele vyprávěl svým známým. Jeho povídání bylo zvukově zaznamenáno a do dnešní doby dochováno. Svě vyprávění a úsudky o Svaté zemi také po příletu domů okamžitě sepsal.⁵⁹ *Na jaře roku 2001 měl již velké zdravotní problémy a pohyboval se už pouze na faře, neboť i to mu činilo značné potíže.*⁶⁰ Zemřel toho roku 8. července ve věku šedesáti osmi let (viz příloha č. 17). Poslední rozloučení s otcem Františkem se konalo v pátek 13. července 2001 od 11 hodin při mši svaté v děkanském kostele Nanebevzetí Panny Marie v Bavorově a byl

⁵⁵ Rozhovor s Jaroslavou ŠULISTOVOU, nar. 1930, starší sestrou P. Františka Hobizala, České Budějovice 7. 6. 2017.

⁵⁶ S. M. Mláda ŠIPANOVÁ – Pavel HRDINA, *Lomec. Poutní kostel Jména Panny Marie*. Lomec 2004, s. 57-58.

⁵⁷ Petr POSPÍŠIL, *Všimli jsme si* [rozhlasový pořad], Rádio Proglas, 9. 9. 2011 16:00.

⁵⁸ Rozhovor s J. ŠULISTOVOU, nar. 1930, starší sestrou P. Františka Hobizala, České Budějovice 7. 6. 2017.

⁵⁹ František HOBIZAL, *Svatá země s Františkem Hobizalem*, Kostelní Vydří 2001.

⁶⁰ Rozhovor s J. ŠULISTOVOU, nar. 1930, starší sestrou P. Františka Hobizala, České Budějovice 7. 6. 2017.

pohřben na místním hřbitově (viz příloha č. 18). Jeho nástupcem na Lomci se stal P. Josef Břicháček a v bavorovské farnosti byl ustanoven P. Viktor Frýdl.

Jako kněz, který převážnou část života prožil v socialistické éře, se musel potýkat s různými nástrahami tohoto režimu. Pro svou povahu a protikomunistický postoj byl od samého začátku kněžské služby v hledáčku Státní bezpečnosti, která ho chtěla mít pod kontrolou. *V jeden komplexní a z hlediska státněbezpečnostního nejdůležitější problém kraje byly zpočátku spojeny římskokatolická církev, vysloveně označená jako reakční síla číslo 1.*⁶¹

Podle záznamů z Archivu bezpečnostních složek v Praze⁶² byl František Hobizal jako spousta dalších občanů a hlavně kněží tzv. verbován ke spolupráci se Státní bezpečností, kterou po několika schůzkách, jež se konaly za nejasných okolností a ze zkušeností jiných verbovaných nebyly rozhodně nijak příjemné, slíbil a zvolil si krycí jméno Marie. Od roku 1954 si spolupracovníci určovali krycí jména sami. Podlehli z neznámých, ale jistě vážných, důvodů tíživému strachu, který v lidech činnost Státní bezpečnosti vyvolávala. Mohlo se také například jednat o vyhrožování z neudělení Státního souhlasu k výkonu duchovenské činnosti, bez které by byla jeho služba Bohu v Československu považována za trestný čin.

Ze záznamů vyplývá, že se bál věznění za činnost ve Skautu, která mu byla StB připomínána, nebo snad z důvodu jeho špatného zdravotního stavu. Jistě velký strach z ukončení kněžského působení, které bylo jeho posláním, ho pravděpodobně dovedl k takovému činu. Tato „verbovka“ proběhla roku 1957, tedy rok po Hobizalově vysvěcení na kněze a za jeho působení ve Stráži nad Nežárkou. *Na řadě míst v kraji probíhaly „verbovky“, jak zněl dobový termín pro pohovor s vytipovanou osobou, dosti svérázně. Neuspokojivý stav agentury v kraji byl zapříčiněn především nevhodným výběrem kandidátů spolupráce zapříčiněných nízkou odbornou i politickou úrovní řadových příslušníků StB, ale i náčelníků příslušných odborů a OO MV. To se projevovalo zejména v případech, kdy potenciální spolupracovník měl vyšší vzdělání*

⁶¹ Libor SVOBODA, *Tajní spolupracovníci státní bezpečnosti na území bývalého Českobudějovického kraje v polovině padesátých let minulého století*, Jihočeský sborník historický 85, 2016, s. 319.

⁶² Archiv bezpečnostních složek Praha, TS/ČB/Svazky tajných spolupracovníků, sign. TS-6587 ČB.

než příslušník, který se ho pokoušel získat,⁶³ což byl pravděpodobně také Hobizalův případ.

Údajně měl za úkol informovat StB o dění v českobudějovické diecézi a posílat pravidelně zprávy. Není jasné, zda takto činil, neboť žádná z těchto zpráv nebyla nalezena. Ze záznamů Archivu bezpečnostních složek vyplývá, že Hobizal nechtěl spolupracovat, často se vylouval na svůj zdravotní stav a na neinformovanost o českobudějovické diecézi, neboť tou dobou již působil v Bavorově. *Většina spolupracovníků spolupracovala v podstatě z donucení a příslušníci, kteří je měli na starosti, jim ustavičně připomínali jejich „hříchy“ a běžně jim bylo i vyhrožováno....Praxe ukázala, že k problematice, k níž byli získáni, přinášeli jen málo hodnověrných a spolehlivých zpráv. Vyhýbali se spolupráci, vymýšleli si, podávali pouze povšechné zprávy bez větší informační hodnoty, ve kterých se snažili nikomu neuškodit.*⁶⁴ *Soustavné problémy s takto získanou agenturou vedly k tomu, že vedení KS MV tlačilo na podřízené, aby k „vázání“ nových spolupracovníků volili jiné metody....Každopádně metoda násilí a vydírání se při vázání ukázala natolik efektivní a zároveň i velmi prostá a jednoduchá, přičemž její užití nevyžadovalo příliš intelektuálního úsilí, že i přes vyslovená doporučení, nařízení a zákazy ze strany náčelníka KS MV pokračovala tato praxe i v dalších letech.*⁶⁵

Dočteme se zde také, že František Hobizal byl roku 1962 přesunut z pozice agenta na informátora. *Informátor byl sice vázaný jako spolupracovník, kromě podávání zpráv však nemohl být využíván k dalším úkonům, zejména proto, že neměl možnosti proniknout hlouběji do „objektu“ nebo prostředí, o které měla StB zájem. Nejčastějším důvodem bylo, že mu osoby, o nichž měl podávat informace, nedůvěřovaly.*⁶⁶ Ve spise, který si na jeho osobu StB vedla, se nachází pouze 5 spisů (zhodnocení činnosti spolupracovníka) a údajné zprávy, které měl zasílat, neexistují. Z důvodu nedostatku podkladů a informací nemůžeme říci nic konečného a rozhodného o jeho spolupráci se Státní bezpečností, která vzhledem k jeho charakterovým vlastnostem, pro něj

⁶³ Libor SVOBODA, *Tajní spolupracovníci státní bezpečnosti na území bývalého Českobudějovického kraje v polovině padesátých let minulého století*, Jihočeský sborník historický 85, 2016, s. 328.

⁶⁴ Tamtéž, s. 329.

⁶⁵ Tamtéž, s. 331

⁶⁶ Tamtéž, s. 316

musela být velmi nepříjemnou a bolestnou zkušeností. Záznamy o něm vedené Státní bezpečností končí 24. prosince 1964, kdy byla spolupráce ukončena. Vzhledem k tomu, že P. František byl křesťanem, miloval své bližní a sám se vyjadřoval proti komunistickému režimu, je pravděpodobné, že jeho spolupráce byla reakcí na strach z vězení, nemožnost dalšího kněžského působení a ze záznamů vyplývá, že zřejmě neměla pro StB žádné výsledky. Domnívám se, že jeho krátkodobá tajná spolupráce žádným způsobem neovlivnila negativně jeho okolí a nebylo by na místě ho proto vidět ve špatném světle. Je zřejmé, že jeho tvorba byla touto zkušeností ovlivněna, jelikož s tvůrčím psaním začal až v 60. letech a ve svých dílech se o komunistickém režimu vedeném takovým způsobem, jaký probíhal v Československu, vyjadřuje s negativním tónem.⁶⁷

To je ovšem pouze začátek jeho kněžského působení, které mu StB ztížila. P. František Hobizal se nebál mluvit a po celý jeho další život to s ním státněbezpečnostní orgány v Československu neměly jednoduché. Byl si vědom, že církev je jedinou oficiálně existující silou, která může působit proti komunistickému režimu a také o ní tak mluvil. Změna situace roku 1989 v Československu jím byla velmi kladně přijata. Účastnil se také první schůze Občanského fóra, na které měl projev po starostovi města. V Bavorově také na Nový rok 1995 přivítal prezidenta Václava Havla (viz příloha č. 19), který se účastnil pobožnosti za blaho republiky a jejího prezidenta a společně s občany zpíval modlitbu Otčenáš a českou státní hymnu. S P. Hobizalem si navzájem předali dárky a páter nezapomněl ani na dar pro první dámu Olgu Havlovou, která se návštěvy neúčastnila.⁶⁸

*Byl zván na bavorovské plesy, kterých se účastnil a promlouval k hostům se svým specifickým humorem.*⁶⁹ Během svého působení v Bavorově se musel vypořádávat i s krádežemi, které se udály v kostele Nanebevzetí Panny Marie. Na faru do Bavorova nechal přemístit ostatky svaté Konkordie.⁷⁰

⁶⁷ František HOBIZAL, *Údolí Vogelsang*, Sušice 1999.

⁶⁸ František HOBIZAL, *Na Nový rok s prezidentem!*, Aktuality Setkání 1, 1995, s. 1.

⁶⁹ Rozhovor s Jaroslavou ŠULISTOVOU, nar. 1930, starší sestrou P. Františka Hobizala, České Budějovice 7. 6. 2017.

⁷⁰ Rozhovor s J. ŠULISTOVOU, nar. 1930, starší sestrou P. Františka Hobizala, České Budějovice 7. 6. 2017.

Ujal se také vedení strakonické vikariátní pouti roku 1994, které se účastnilo téměř dva tisíce věřících z jižních Čech. Roku 1995 uspořádal pouť na Lomec pro nemocné a věřící, po které byl slavnostně znovuotevřen kostel, a sloužila se zde první mše svatá. Každoročně zval na Lomec papežského nuncia Giovanniho Coppa, který díky jejich dlouholetému přátelství navštívil i Bavorov. Společně s P. Švehlou pořádal i přes svůj špatný zdravotní stav zájezdy do Německa a Rakouska s cílem navštívit poutní mariánská místa. *Vždy danou lokalitu nejprve sám procestoval a vše pro poutníky zařídil a připravil. Z jeho farností vyjížděl za hranice často plný autobus farníků s celými rodinami.*⁷¹

Při soukromých setkáních rád uděloval svým hostům požehnání – buď z vlastní iniciativy, nebo pokud byl o ně požádán. Vždy však tyto obdarované bližní poprosil, aby mu i oni udělili požehnání.

František Hobizal byl přes svůj zdravotní stav velmi aktivní osobností. Účastnil se pořadů konaných Českou křesťanskou akademií, jako byl například večer v Základní umělecké škole ve Vodňanech s názvem Advent v Pošumaví, kam si zval své hosty, či v Prachaticích s názvem S páterem o Šumavě.⁷² Účastnil se také besed ve strakonické Šmidingerově knihovně, kde hostům vyprávěl o svém životě a literatuře. Téměř každý rok psal do denního tisku pozdrav či zamyšlení o vánočních a velikonočních svátcích, které byly velmi čtivé a poučné.

⁷¹ Petr POSPÍŠIL, *Všimli jsme si* [rozhlasový pořad], Rádio Proglas, 9. 9. 2011 16:00.

⁷² Pavel ŽÁRA, *S páterem o Šumavě*, Listy Prachaticka 7, č. 221, 1998, s. 13.

V. SPISOVATELSKÁ ČINNOST

Literatura byla Hobizalovou velkou zálibou již od raného dětství. Od neustálé četby knih přešel až k jejich psaní a uplatnil tak svůj nemalý literární talent. Byl spisovatelem a publicistou. P. František prožil většinu svého života v čase komunismu a z toho důvodu psal skoro celý život tzv. „do šuplíku“. Své knihy mohl začít vydávat až po revoluci roku 1989. Je otázkou, zda počítal s tím, že by jednou mohla být jeho díla vydaná pro veřejnost. Do revoluce 1989 přispíval alespoň krátkými články s náboženskou tematikou do církevních periodik. Žánry, kterým se věnoval, byly především povídky, črty, ale i romány. Jeho tvorba by se mohla rozdělit do dvou skupin. Tu první by tvořila díla zabývající se historií, jeho vzpomínkami, krásou krajiny, stylem života, společností a jejím chováním. Do této skupiny by patřila díla o jeho rodném městě,⁷³ o šumavské krajině a její historii,⁷⁴ o krajích, které si oblíbil,⁷⁵ z části autobiografické dílo umístěné do šumavských kopců⁷⁶ a humorná díla.⁷⁷ Druhou skupinu tvoří díla s náboženskou tematikou.⁷⁸

Jeho díla jsou určena širokému okruhu čtenářů a snaží se v nich především zapůsobit na obyčejné lidi. Na jeho dílech je do určité míry zajímavá umělecká stránka, ale především jejich obsah, výběr témat a úhel pohledu. Nenásilně a s hlubokou vírou čtenářům přibližuje oblasti náboženství a rozebírá základní lidské vlastnosti. Se svým specifickým nadhledem uplatňuje v literatuře své zážitky z dětství, poutí, bohaté znalosti z historie a teologie. Kromě poutavého vyprávění mu nechybí na lyričnosti a nepostrádá ani vlastenectví a demokratický duch. Vybízí k toleranci, a především k návratu a lásce k Bohu. Převážná část jeho děl je prozatím uchována v rukopisech u opatrovníka jeho literární pozůstalosti (seznam viz příloha č. 2) jeho švagra Jana

⁷³ František HOBIZAL, *Budějovické nálady*, Jelmo 1997.

Týž, *Volání budějovických zvonů*, Jelmo 1998.

Týž, *Bomby na Budějovice*, Jelmo 2000.

⁷⁴ Týž, *Schreinerské kořeny*, České Budějovice 1996.

Týž, *Schöningerské pastviny*, Prachatice 1997.

Týž, *Údolí Vogelsang*, Sušice 1999.

⁷⁵ Týž, *Moje Doudlebsko. Putování duše nejmilejším krajem*, Jelmo 1999.

Týž, *Moje Strážsko*, Jelmo 2001.

⁷⁶ Týž, *Cesta k nebi*, Kostelní Vydří 2001.

⁷⁷ Týž, *Humor v církvi dovolen*, Kostelní Vydří 2002.

Týž, *Minipříběhy*, Kostelní Vydří 2007.

⁷⁸ Týž, *Apoštolský poutník*, Vimperk 1992.

Týž, *Dopisy z Brazílie. O ctmotech a nectmostech*, Kostelní Vydří 1995.

Týž, *Svatá země s Františkem Hobizalem*, Kostelní Vydří 2001.

Týž, *Annáš*, Kostelní Vydří 2004.

Šulisty a bude předmětem dalšího zkoumání a snad jednou dojde i na vydání těchto titulů. *František Hobizal je nemohl vydat především z finančních důvodů.*⁷⁹

Jeho literární tvorba začala v 60. letech minulého století. První texty, které sepsal, byly reakcí na dětské hry na stropnické chatě. *Jeho synovci a neteře si zde často hráli na indiány a František se rozhodl, že jim napíše příběh s názvem Boj o Yukon a následovaly další tituly.*⁸⁰ Většinou textů psal rovnou na stroji bez přípravy a při jejich psaní nechtěl být rušen. Na faře v Bavorově sepsoval kroniky o dění ve farnosti, které byly v rozsahu přibližně dvě strany na týden a doplňoval je fotografiemi a obrázky. Jelikož psal v době komunistické éry, měl obavu z případného věznění v případě, že by se jeho texty dostaly do rukou Státní bezpečnosti. *Z toho důvodu je ukryval v bavorovském kostele vždy, když si nebyl jistý danou situací.*⁸¹

Hobizalova nevydaná tvorba obsahuje mnoho titulů týkajících se historických témat. Vybíral si převážně dějinné události, o kterých současná historie nemá dostatek pramenů, nebo nebyly zatím příliš rozebírány.

Charakteristické pro jeho tvorbu je personifikace obyčejných věcí a míst jako jsou hřbitovy, věže, zvony, řeky a další. Převážná část jeho děl má autobiografické prvky a jednou z priorit sdělení se stávají jeho vlastní životní zkušenosti. Často volí za hlavní či minimálně výrazné postavy kněze. Ti symbolizují „starý svět“ nikoli svým věkem, ale morálními hodnotami, jež byly ničeny nejdříve nacismem a následně komunismem, slouží jako protipóly k postavám zastávajícím některou ze zločinných ideologií.

⁷⁹ SOUKUPOVÁ, Hana, *Literární matiné 10. července 2011* [rozhlasový pořad], Čro – České Budějovice, 10. 7. 2011 9 :30.

⁸⁰ Rozhovor s Janem ŠULISTOU ml., synovcem P. Františka Hobizala, České Budějovice 7. 6. 2017.

⁸¹ Rozhovor s J. ŠULISTOU ml., synovcem P. Františka Hobizala, České Budějovice 7. 6. 2017.

VI. VYDANÁ DÍLA

První část díla

Šumavská trilogie

Románově sepsaná volná trilogie zahrnující původně samostatné tituly Schreinerské kořeny (1996), Schöningerské pastviny (1997) a Údolí Vogelsang (1999) je předmětem následujícího literárního rozboru. Soubor knih vydalo Karmelitánské nakladatelství v roce 2004. Hobizalovo dílo věnované Šumavě bývá v literárních recenzích srovnáváno s texty Klostermannovými či Stifterovými, kteří píší taktéž o soužití Čechů a Němců na Šumavě, ovšem již v období před druhou světovou válkou. František Hobizal se pustil do zpracování této problematiky po skončení okupačních let. Šumavská trilogie zachycuje situaci na Šumavě ve 40. a 50. letech minulého století. V románovém podání se autor snaží zachytit život a problémy v poválečné krajině Šumavy, především problematiku odsunu německého obyvatelstva (z pohledu Čechů), též označovaného jako vyhnání (Vertreibung - z pohledu Němců) a následný příchod komunistické éry. *Hobizalova velická zásluha je v tom, že k této tragédii přistupuje nikoli jako ideolog, ale jako umělec; nikoli prostřednictvím obecných pojmů Čech a Němec, ale zcela konkrétních jednotlivých osob jako Mariandl, Paruba, Sicker, Friedrich, Vondruška..., a právě tímto ideologicky (nacionalisticky) nepředpojatým, konkrétně osobním přístupem umožňuje této „šumavské tragédii“ její alespoň počáteční pročišťování.*⁸² Autor se pokouší o kronikářské a objektivní zachycení osudů konkrétních lidí bilingvní společnosti v šumavském pohraničí. Čtenářům předkládá základní filozofické otázky kolektivní viny spáchané na německy mluvícím obyvatelstvu Československa (Zda zlu odporovat dalším zlem, čím uspěla poválečná česká odplata českým Němcům a jak dojít ke smíření mezi oběma stranami?).

Článek Karla Skalického⁸³ vytváří úvod k Šumavské trilogii mluvící o problematice historie šumavského pohraničí, kterou Karel Skalický nazývá „palimpsestovým efektem.“

Už z názvů jednotlivých částí knihy, obcí a hor, je zřejmý autorův záměr zobrazení dosud bezproblémového a přirozeného soužití Čechů a Němců

⁸² Karel SKALICKÝ, *Kdyby byl Bavorov bez Hobizala*, Setkání 9, 1998, č. 9/2, s. 7.

⁸³ Tamtéž.

v šumavském kraji. Dvouslovné názvy titulů se skládají vždy ze dvou slov – českého a německého (Schreinerské kořeny, Schöningerské pastviny, Údolí Vogelsang). Také obce jsou nazývány bilingvně, avšak nejčastěji německým ekvivalentem - Mlynářovice (Mühlerberg), Krejčovice (Schreinerschlag), Cudrovice (Zuschlag), Milešice (Oberschlag), Křišťanovice (Christelschlag). Dokonce některé kapitoly jsou na tom podobně, například Ordnung paní Hildy. Autor tímto způsobem nenásilně upozorňuje na společnou česko-německou minulost, na níž by se nemělo zapomínat.

Je nutné zdůraznit, že P. Hobizalovi nebylo rozhodně cizí národní vlastenecké cítění. František sám se považoval za potomka Němců,⁸⁴ avšak byl českým vlastencem se záporným postojem k nacismu, což je patrné nejen z jednotlivých pasáží Šumavské trilogie. Autor se nestaví do role soudce nad lidskými prohřešky, ani čtenáři nenabízí dlouhé vysvětlení pozadí situace. Jediným autorovým kritériem pro hodnocení lidských skutků je odpovědnost vůči Bohu.

Pro Hobizala jako pro představitele křesťanské linie literatury o Šumavě je východiskem z vypjatých vztahů mezi Čechy a Němci víra, která lidi spojuje, nikoli rozděluje, a která byla v tomto regionu Čechům a Němcům po staletí společná a fungovala jako jisté kulturní pojítko. Hobizal připisuje Šumavě jako krajině božský rozměr, na rovině mezilidských vztahů mezi Čechy a Němci se snaží vypjaté vztahy překlenout vyzdvihnutím toho, co bylo ještě před válkou a celou dobu před ní Čechům i Němcům společné a co má potenciál pomoci při navazování staronových sousedských vztahů.⁸⁵

V rámci jednotlivých děl je čtenář zaveden nejprve do krajiny kolem hory Bobík (německy Schreiner), následně do oblasti pod šumavskou horou Klet' (německy Schöninger) a v poslední části trilogie do Klostermannova kraje poblíž Kašperských Hor. První část trilogie, Schreinerské kořeny, je umělecky nejzdařilejší.

Pokud se pokoušíme tuto Hobizalovu tvorbu zasadit do literárně historického kontextu, je vhodné začít se staršími autory, jež se věnovali snaze o pozitivní vyústění zápasu s okupanty a o nalezení místa v boji s násilím, jako je tomu u P. Hobizala.

⁸⁴ Rozhovor s Jaroslavou ŠULISTOVOU, nar. 1930, starší sestrou P. Františka Hobizala, České Budějovice 7. 6. 2017.

⁸⁵ Helena, DENKOVÁ, *Obraz Šumavy v české a německy psané literatuře po roce 1945. Krajina, ztracený a znovuobjevovaný domov, místo setkávání i míjení národů*, Praha 2010, s. 106.

Mezi tyto autory je možné řadit například Jana Weisse – Volání o pomoc či Karla Josefa Beneše – Rudá v černé, kteří se ovšem vyznačují jasným černo-bílým viděním světa. Šumavská trilogie je opakem černobílého světa. Autor v ní dává prostor k individuálnímu vidění a nehodnotí činy jednotlivých postav.

Mezi autory s obdobným tématem prací patří také již zmíněný Karel Ptáčník se svým ztvárněním poválečného života v pohraničí – Město na hranici, Noc odchází ráno, Šestapadesátý. Také Vladimír Körner je stejně jako František Hobizal autorem věnujícím se příběhům českého pohraničí na tragických osudech jedinců, kteří se stali obětí násilí a fanatismu – Slepé rameno, Adelheid. Zpracování těchto děl odpovídá příběhům lidského odcizení popsaného níže.

Aleš Haman v rozboru prózy po roce 1945⁸⁶ vymezuje skupinu textů s názvem Příběhy o odcizení, které se věnují charakteristice odcizených lidských vztahů a znázornění procesu odcizování. Jsou zde reprezentovány díly Jana Trefulky, Aleny Vostré či Josefa Škvoreckého. František Hobizal v tomto díle předkládá dokonce několik odcizení najednou. Ústředním z nich jsou přetrhané vztahy mezi Čechy a Němci, které prezentuje na konkrétních postavách a jejich příbězích. Odcizení lidí je také zobrazováno 50. lety na strachu lidí jedněch před druhými v rámci komunistického režimu. Hobizalova tvorba o Šumavě zahrnuje také rysy shodné s tzv. Příběhy „malého českého člověka,“ jež byly vymezené Alešem Hamanem.⁸⁷ Zařazení celé autorovy tvorby do literárně historického kontextu bude provedeno v závěru práce.

Svým jedinečným stylem autor líčí šumavskou nezkrotnou přírodu, která je podmalována Hartauerovou hymnou. *Hobizalův obraz Šumavy je konstruován ze složky přírodní i lidské. Nad těmito stojí složka božská, jež činí ze Šumavy krajinu požehnanou. Krása přírodní krajiny se v Hobizalových textech objevuje ve formě popisu estetické výjimečnosti některých šumavských hor i jako konstatování o kráse Šumavy jako celku.*⁸⁸

Všechny tři díly dávají dokonale vyniknout jednotlivým charakterům postav. Protipólem komunistických funkcionářů a jejich přívrženců jsou postavy držící se

⁸⁶ Miloslav, HOZNAUER a kol., *Česká literatura po roce 1945: učebnice literatury pro 4. ročník středních škol*, Praha 1992, s. 73.

⁸⁷ Miloslav, HOZNAUER a kol., *Česká literatura*, s. 88.

⁸⁸ Helena, DENKOVÁ, *Obraz Šumavy v české a německy psané literatuře po roce 1945. Krajina, ztracený a znovuobjevený domov, místo setkávání i míjení národů*, Praha 2010, s. 48.

tradičních křesťanských hodnot a kořenů. Jedná se o mimořádně cenné svědectví o jednom zaniklém světě. Autor zachraňuje ze stínu kolektivního nevědomí události a příběhy odsouzené k účelovému zapomenutí a v tom si zaslouží uznání.

Schreinerské kořeny

P. Hobizal tuto šumavskou črtu dopsal v prosinci 1982 a věnoval ji *památce zemřelého pana Sittera z Krejčovic a všem živým, milým přátelům z toho krásného a poetického kraje*.⁸⁹ Jedná se o nenacionalistický kronikářský umělecký popis situace v okolí Prachaticka mezi lety 1945 a 1946, který je vytvořen na základě vyprávění pamětníků a dobových pramenů. Jak je uvedeno v předmluvě: *Některé postavy prózy jsou skutečné, ale jména a děje jsou ve velké většině úplně smyšlené. Na několika poměrně značně střídmych zprávách jsem postavil prosté vyprávění, krajově podmalované, o letech 1945-1946 na centrální Šumavě*.⁹⁰ Autor tyto podklady zpracoval do uměleckého románového vyjádření s hlavními a vedlejšími postavami, na jejichž osudech líčí vzniklé problémy v šumavském pohraničí. Ústředním tématem je příběh zániku obce Cudrovice (německy Zuderschlag), která ležela v okrese Prachatice jižně od Záblatí na horním toku řeky Blanice. Dílo vzniká v době, kdy měl být právě okres Prachatice vyhlášen prvním ateistickým v kraji.

Je zřejmé, že se autor inspiroval klíčovým Klostermannovým románem *Ze světa lesních samot*, ve kterém přijíždí do zapomenutého kraje nadlesní se svou ženou, která je měšťskou paní a na místní poměry není zvyklá. Román je zakončen přeložením rodiny nadlesního do přijatelnějšího vnitrozemí. V tomto stručném ději se Klostermannův a Hobizalův román téměř shodují. Děj Hobizalova románu je uveden příjezdem nadlesního Vondrušky, který se stává „prvním po Bohu“ (předsedou Místního národního výboru) v šumavské vsi Mühlerberg na úpatí Bobíku (Schreineru). Ten ovšem neunes situaci, která vyvstává na povrch při odsunu německého obyvatelstva, a propadá alkoholismu. Nakonec se i se svou ženou navrací do svého rodného města, ve kterém zasvěcený čtenář vytuší Bavorov. Jeho žena Markéta Vondrušková je srdečná a milá žena, jež napomůže sloučit dohromady Mariandl a Johanna, mladý německý pár, který v kraji navzdory všemu dění zůstává jako příslib

⁸⁹ František HOBIZAL, *Schreinerské kořeny*, České Budějovice 1996, s. 5.

⁹⁰ František HOBIZAL, *Šumavská trilogie*, Kostelní Vydří 2004, s. 8.

budoucnosti. Předobrazem poctivého Němce Sickera ze Schreinerschlagu se zřejmě stal pan Sitter z Krejčovic, kterému je publikace věnována. Také cudrovický farář Josef Kautsch je dle Jana Mareše zpodobněním zdejšího skutečného faráře Emila Hübschova.

Cudrovice zůstaly tímto uměleckým dílem zachovány alespoň literárně i se svým kostelem Korunování Panny Marie, jehož tragický osud je v textu nastíněn. Toto dějinné mezidobí sám autor označuje za „předpekli.“ V reminiscencích jsou v příběhu zachycena také léta okupační.

P. Hobizal dokonale vylíčil uvažování lidí, vykreslil psychologii postav a změny jejich charakteru během příběhu. Nelze určit hlavní postavu celé novely, je ale možné rozlišit postavy hlavní od vedlejších. Mezi hlavní postavy českého původu patří bezesporu rodinný okruh poctivých a dobrosrdečných Vondruškových, nadlesního a jeho ženy Markéty. Další Čech Paruba, který nenávidí sudetské Němce a katolickou církev, je strůjcem nesnází a přesídlení manželů Friedrichových v pokračujícím díle knihy. Na německé straně to je mladý pár Johann Friedrich a Mariandl, kteří se plně odevzdávají Boží vůli. K nim patří také starý Sicker, který si velmi přeje zůstat ve svém domově. Dále volarský obchodník Kronbauer, jenž musí přenechat svou živnost příručím Miloslavovi Novákovi a jeho rázné ženě Hildě, která se za něj provdala, aby zde mohla zůstat. Vedlejší postavy zastupuje například stařenka Kurzová, která si bere hřbitovní hlínu na cestu do ciziny, aby měla své schreinerské kořeny stále při sobě: *„Dala se do pláče: „Víc než to, milá paničko. A vy jste nám milá... Víc než památku: kousíček domova, rodnou hlínu. A ze hřbitova, kde odpočívá můj nebožtík muž a moje drahý rodiče..., moje hlavy drahý..., alespoň kousek, kousíček domova!“*⁹¹ Další vedlejší postavy reprezentuje Sickerova zlá dcera Anna těšící se na odsun; její zmrzačený manžel, válečný invalida, kterého bije a ponižuje; pyšný mlynář Rumml, jehož majetek bude zcela zničen a vyrabován či protináboženský přistěhovalec Michal.

Dílo je protknuto krásnými popisy nezkrotné krajiny lesů a luk, v jejichž líčení je František Hobizal opravdovým mistrem. Ději dává pocit autentičnosti, kterou narušuje pouze občasná nepřírozenost v milostných dialozích.

⁹¹ František HOBIZAL, *Šumavská trilogie*, Kostelní Vydří 2004, s. 104.

Autor se románem snaží svou troškou přispět k urovnání potrhaných vztahů mezi Čechy a Němci. P. Hobizal vydáním tohoto díla učinil dle Jana Podlešáka⁹² krok k dorozumění a smíření na české straně problému, neboť se jedná o stále aktuální a diskutované téma. Sám autor to v rozhovoru s Miroslavem Fuchsem⁹³ vyjádřil slovy: *Budoucnost smíření mezi národy vidím v mladých lidech. Ti mají šanci a není to šance jen pro Šumavu, ale pro celou Evropu. Dnes totiž nedělí národy zlo a dobro, ale jenom lidé.* Podle slov Miroslava Fuchse se tento šumavský román stal „knižním hitem.“ Vladimír Just ve své literární recenzi⁹⁴ upozorňuje na kompoziční a tematickou podobnost Hobizalova díla s Klostermannovými texty a s tvorbou současného spisovatele Petra Pavlíka. Závěrečnou kapitolu s ústředním motivem nalezení sošky Panny Marie a šťastným koncem hodnotí jako kýč. Karel Skalický ve svém článku⁹⁵ uvádí, že nesouhlasí s tímto hodnocením Vladimíra Justa, který však v době psaní recenze neznal následující díl Schöningerských pastvin, ve kterých tatáž soška symbolizuje svým častým stěhování dobrovolný odchod Němců a křesťanů z české země, kteří jsou zde utlačováni socialistickým režimem založeným na ateistické beztrádní společnosti. Šťastným lidovým koncem příběhu se Hobizal hlásí ke klostermannovské tradici.

Schöningerské pastviny

Toto beletristické dílo s podtitulem Šumavská novela je volným pokračováním Schreinerských kořenů, v němž jsou nastíněny důsledky poválečného násilného odsunu německého obyvatelstva a samostatného hospodaření Čechů na Šumavě mezi lety 1950 – 1952. Jsou v ní líčeny osudy několika hlavních hrdinů z předešlé črty v době nástupu kolektivizace a vlády jedné strany. Děj je volně přesunut z centrální Šumavy do kraje pod horou Kletí u Českého Krumlova, kam jsou nuceni se přestěhovat Johann a Mariandl Friedrichovi, kteří jsou spojujícími postavami s předchozí črtou (také se zde znovu objevuje komunistický funkcionář Paruba). Dílo je připsáno mimo jiných také autorovu dlouholetému příteli P. Jindřichu Strabergerovi.

⁹² Jan PODLEŠÁK, *Ztracená Šumava. Na okraj románu Františka Hobizala Schreinerské kořeny*, Setkání 8, 1996, č. 4, s. 32-33.

⁹³ Miroslav FUCHS, *Schreinerské kořeny jsou knižním hitem*, Prachatické listy 1997.

⁹⁴ Vladimír JUST, *Pokus o šumavský román*.

⁹⁵ Karel SKALICKÝ, *Kdyby byl Bavorov bez Hobizala*, Setkání 9, 1998, č. 9/2, s. 7.

Johann Friedrich je zbaven místa hajného v prachatickém Christelschlagu (Křišťanovice) a stává se pastýřem ovcí na pastvinách v obci Lazu pod Kletí, kde však rodina stále nenachází klid. Paruba a komunistický funkcionář Funk se snaží Friedricha všemožně obvinít. Hlavní příčinou perzekuce je jeho německý původ a netajená katolická víra, s níž se zarytí komunisté nedokáží smířit. Vzhledem k těmto „hříchům“ není kladem důraz na loajalitu rodiny vůči československému státu, ani na její poctivost a svědomitou pracovitost. Druhou dějovou linii představuje příběh bači a jeho rodiny v kraji pod Kletí (inspirováno osudy Hobizalovy rodiny). Bača přichází s rodinou z Českých Budějovic a má za úkol dělat Friedrichovi nadřízeného. Funk s jeho příchodem očekává větší nátlak na Friedrichovi, ale v tom se zmýlí, neboť bača je čestný člověk.

Dílo je mimo jiné obrazem perzekuce katolické církve v 50. letech 20. století. Likvidace církve v této tragické době se promítá do života provinciála oblátů v Kájově, krumlovského preláta, kněze Felixe i jednotlivých věřících. Útlak je zosobňován Funkem. Vlna zatýkání v souvislosti s monstrprocesy smete také Parubu, avšak Friedrichova rodina se přesto rozhodne přestěhovat do Bavorska. Jejich odchod odráží skutečné postavení utlačovaných německých antifašistů v českých zemích. „*Než se může Mariandl rozplakat, řekne Johann: „Vidíš, Paruba zmizel – ostatní Parubové zůstávají,“ ale když vidí zamžené ženuščíny oči, dořekne rychle: „Ale ani tento strom, Mariandl, nevyroste do nebe!”*“⁹⁶ Jednou z hlavních postav je P. Felix, katolický kněz, jenž nese autorovy silné autobiografické rysy. Jeho hluboké přátelství s Němcem Johánkem Friedrichem a jeho ženou Mariandl je odrazem možného dobrého vztahu mezi oběma národnostmi.

Pochmurný děj je proložen i několika humornými příběhy o zachránění některých dobrosrdečných Němců před vystěhováním z domova, nebo jaké obtíže potkaly svatebčany na svatbě bačovy mladší dcery. Dílo je kromě zmíněných hlavních postav „zalidněno“ řadou epizodních postav a jejich příběhů, ve kterých se snoubí reálné události a osudy s autorovou fantazií.

⁹⁶ František HOBIZAL, *Šumavská trilogie*, Kostelní Vydří 2004, s. 239.

Je pozoruhodné, že Hobizal je zřejmě prvním autorem, který se zaměřil na poutní místo Kájov u Českého Krumlova, které bylo do té doby v umělecké literatuře neznámé.⁹⁷

Jan Podlešák je ve své recenzi⁹⁸ hodnotí dílo jako zdařilé, čtivé a dokazující, že námět a útvar šumavského románu jsou stále nosné a živé.

Údolí Vogelsang

Šumavská novela s moralistním nádechem, jež zakončuje dvě předešlé. Epické dílo bylo dopsáno již v srpnu roku 1997, krátce po vydání Schöningerských pastvin. Kniha vyšla také v němčině pod názvem *Das Tal Vogelsang* roku 2008.⁹⁹ Autor jej věnoval všem, kteří se podíleli na vydání jeho předešlých publikací. Snaží se zachytit vývoj situace nového osídlení šumavského pohraničí a ateizaci české společnosti mezi lety 1957 – 1959. Postavami P. Felixe a komunisty Funka je děj příběhu volně spojen s předchozí šumavskou novelou. Mimo jiné se věnuje příkladnému životu mládeže. V rámci Šumavské trilogie tato novela ztrácí na epičnosti, autor stále více zabíhá do úvah a k líčení okolní krajiny, které ovšem nijak neubírá na uměleckém vyjádření.

Příběh je uveden pohledem do života kněze Felixe, ve kterém čtenář tuší jistou podobnost s autorem, jež má být z nejasných důvodů přeražen do nového působiště v Regensteinu u Kašperských Hor. Přichází sem i s tetou Pepi, která se stará o něj a domácnost. Vedlejší dějovou linií jsou kromě dění na faře také události na Červeném dvoře, který je spravován ráznou Češkou se silnou nenávistí ke všem Němcům. Je zde zaměstnáno německé děvče s přezdívkou Pimperle, jehož rodiče již zemřeli. Okolnosti vysvětlující, z jakého důvodu nebyla odsunuta a proč pracuje v českém pohraničí, jsou objasněny v prvních kapitolách knihy. Dívka je zdejšími velmi utlačovaná a po příchodu P. Felixe je jí nabídnuta výpomoc na faře, kterou přijme. Na Červený dvůr přijíždějí mladíci z Prahy na povinnou brigádu. Po navštívení pouti se seznamují s P. Felixem a Ríša, jeden z „pražských pásků,“ se zamiluje do Pimperle. Během následujících kapitol čtenář sleduje vznikající lásku mezi dvěma dvojicemi - Ríšou a Pimperlí, Slávkou (dcerou správcové z Červeného dvora) a Robinem (dalšího

⁹⁷ Martin C. PUTNA, *Putněv jihočeský literární místopis* [rozhlasový pořad], ČRo – České Budějovice, 15. 4. 2007 20:16.

⁹⁸ Jan PODLEŠÁK, *Schöningerské pastviny*, Setkání 8, 1997, č. 3, s. 3.

⁹⁹ František HOBIZAL, *Das Tal Vogelsang*, Ohetaler-Verlag 2008.

z pražských mladíků). Z tohoto stavu však vyvstávají národnostní a náboženské problémy. Ríšovi rodiče se nemohou smířit s tím, aby si jejich syn vzal Němku vzhledem k rodinné tragédii, kterou zavinili němečtí okupanti. Slávky rodina se zříká své dcery poté, co se rozhodne nechat pokřtít, neboť se po Robinově vzoru stává křesťankou. Jsme svědky velké změny Slávčina charakteru. P. Felix v příběhu představuje jakéhosi rádce a pomocníka mladých v jejich životních nesnázích

P. Felix nese shodné rysy s autorem také ve vyznávání skautingu. V Regensteinu se kromě „pražských pásků“, kteří jsou skauti, objevuje také bývalý skautský vedoucí pan Mádl, jež se rozhodne žít v údolí Vogelsang samotářským a nerušeným životem. Vzniká tak prakticky ilegální skautský spolek kolem P. Felixe. Během společných túr jsou autorovým tradičním stylem popisovány krásy okolní krajiny. Nepřímo také čtenáři naznačuje blízkost a nebezpečí hraničního pásma. Lesník Blažej, jenž je podobného smýšlení jako Felix a jenž se s nimi vydává na výlety, je zatčen z důvodu údajného utváření nové politické strany. Následují výslechy a vydírání jeho blízkých, které jsou několikrát vylíčeny v průběhu děje. Autor na místo označení „StB“ využívá ve všech případech pouhé označení „policie.“ V závěru se dozvídáme, že Blažej ve vězení umírá. Tragický konec je však doplněn o částečné smíření Ríšových rodičů s německým původem jejich nastávající snachy. Autor poukazuje na fakt, že *posuzovat konkrétní příslušníky určitého národa podle měřítka kolektivní viny je absurdní a nesprávné.*¹⁰⁰

Příběh je prostoupen úvahami o česko-německém problému, o významu selského rozumu a o problematice socialismu. *„Totalitě se podařila jedna věc: udělala z lidí masu. Bez přemýšlení. Zničila osobnosti. Nadělala úzceprofilové odborníky, kteří však po stránce všeobecného vědění zaostávali, dokonce i ve svém širším oboru. Vzala často potřebnou iniciativu a nahradila ji kolektivní zkušeností, která bývala vydávána za náhražku dřívější moudrosti – brzy se přišlo na to, že to je podvrh a podvod.“*¹⁰¹ Hlavní postava P. Felixe se setkává s komunistickými funkcionáři, na jejichž charakterech jsou nepřímo zobrazeny různé pohledy na socialismus. V rámci jedné z kapitol se autor pokusil o zobrazení své vlastní rodiny očima komunistické ideologie.

¹⁰⁰ Helena, DENKOVÁ, *Obraz Šumavy v české a německy psané literatuře po roce 1945. Krajina, ztracený a znovuobjevovaný domov, místo setkávání i míjení národů*, Praha 2010, s. 111.

¹⁰¹ František HOBIZAL, *Šumavská trilogie*, Kostelní Vydří 2004, s. 297.

Závěr vzbuzuje dojem možného usmíření a budoucího urovnání vztahů mezi Čechy a Němci, které je umožněno pouze vírou a láskou v Boha. Vyvstává však nový společenský problém spojený s komunistickým režimem, jenž dosud nenachází zdárného konce.

Cesta k nebi

Kniha byla dopsána 14. června 2001 o Slavnosti Těla a Krve Páně krátce před autorovou smrtí. P. Hobizal dílo věnoval příteli P. Janu O. Carm, který ho četl coby bohoslovec, neteři Daniele, švagru Janovi st. a synovcům Janovi ml. a Zbyňovi. Vyprávění o životě fiktivního kněze Jana je zasazeno do šumavské krajiny pod Boubínem. P. Jan vykazuje spoustu podobnostních prvků s autorem díla. Text nese autobiografické rysy. V „kněžském románu“, který je takřka poezií v próze, se autor snažil nahlédnout do kněžské a sociální problematiky, kterou takto předkládá veřejnosti. Jedná se o upřímnou výpověď o životě kněze v nehostinných podmínkách šumavské přírody od doby existence Protektorátu Čechy a Morava po konec léta 1977. Životní příběh kněze je zaznamenán v průběhu změn ročních období, politických režimů i církve, je doplněn mnoha citáty filozofů a jiných slavných osobností (Osvald Hoza, Claudel, Jan Adam Möhler, Pius XI., hostinský Pollauf z Klostermannova románu a další) a také několika šumavskými a jihočeskými dechovkami a básněmi. Vyprávění je také obohaceno o záznamy z farní kroniky psané v polovině 19. století (od podzimu 1846 do konce léta 1855), kterou ve svém novém působišti, hoře svatého Kiliána, objevuje hlavní hrdina a která pojednává o životě kněze Josefa působícího na stejném místě před sto lety. Oba životní osudy a problémy, se kterými se potýkají, jsou i přes velký časový odstup, který je mezi nimi, velmi podobné a překvapivě paralelní. Autor zobrazuje souvislosti, dějinné události a sociální problémy, které se stále opakují bez ohledu na dobu. Jejich životy na tomto místě však končí rozdílně. Otec Josef se rozhodne z tvrdé šumavské krajiny odejít do pohodlnějšího podhůří a P. Jan se rozhodne zůstat. Autor neodsuzuje ani nevyzdvihuje jejich rozdílná rozhodnutí, která jsou ovšem vyvrcholením příběhu. Čtenář znalý autorova života nalézá další autobiografický rys v rozhodnutí P. Jana.

Popis P. Jana ve vyšším věku je téměř popisem autorova vzhledu: *„Je už dost zestárlý, hlava mu prokvetla stříbrem, ale není příliš sehnutá. Vypadá zdravě a při síle.*

*Vrásky mu trochu pobrázdily obličej. Že je silný a kulatější než před lety, nejsou ani ony tak znát.*¹⁰²

Do autobiografického vyprávění vkládá autor i své nejbližší. O hlavního hrdinu se začne starat starší paní, které zemřel manžel, stejně jako tomu bylo u P. Hobizala. V příběhu má kněz Jan švagra Františka, který je mu duchovním přítelem. Je pravděpodobné, že autor pouze prohodil své jméno se švagrovým jménem a vytvořil tak své smyšlené postavy. A stejně jako P. Hobizal má i hlavní hrdina sestry, neteře a synovce, kteří ho ve farnosti navštěvují.

Dílo nese prvky historického románu. Vystupují v něm skutečné historické osobnosti, které ovšem nejsou přímo jmenovány (Šimon Bárta – osmý českobudějovický biskup) a jsou v něm zachyceny historické události jako například atentát na říšského protektora Reinharda Heydricha v květnu 1942, bombardování Českých Budějovic v březnu 1945, odsun německého obyvatelstva, spor duchovenstva o putování lebky svatého Vojtěcha či komunistický převrat v Československu v únoru 1948. Životní příběh s rychlejším spádem na začátku vyprávění postupně ztrácí na rychlosti a je doplňován úvahami autora, které jsou vkusně zasazeny do děje. Text je rozdělen do dvaceti pěti kapitol s rozsahem kolem šesti stran. Kapitola s názvem Studánka se nachází na pomezí lyriky a epiky. Autor poeticky líčí šumavskou přírodu, rozmlouvá s horami, se svatými, s kostely a se starým hradem v dáli, v kterém zasvěcený čtenář objevuje zříceninu hradu Helfenburg. P. Hobizal se ve svých úvahách zamýšlí nad socialismem a jeho možným fungováním, nad celibátem jako jistou obětí kněze, nad hříchem, nad problémy a zásluhami žen v duchovním řádu, nad přírodou, nad smrtí, nad vírou, nadějí, trpělivostí a láskou. Cesta k lásce, kterou v díle popisuje, může být nejen úvahová a umělecká, ale především naučná:

1. *Slušnost.*
2. *Přemáhání antipatie.*
3. *Snášelivost.*
4. *Ostražitost před lhostejností.*
5. *Omlouvání.*
6. *Porozumění.*
7. *Soucit.*

¹⁰² František HOBIZAL, *Cesta k nebi*, Kostelní Vydří 2001.

8. *Milosrdenství.*

9. *Láska.*¹⁰³

Hlavní hrdina je na začátku války poslán do nehostinných a tvrdých šumavských podmínek jako nový duchovní správce u svatého Kiliána. Jedná se o smyšlenou farnost. Potýká se zde s krutou a krásnou přírodou, spřátelí se se zdejšími obyvateli, vnímá na vlastní kůži konec války a je svědkem tvrdého odsunu Němců. Následný komunistický převrat přirovnává k bouři mezi lidmi. Žije poklidný a samotářský život v šumavské farnosti a potýká se se stále větším počtem ateistů, jejich neúctou ke všemu svatému, se smrtí blízkých a nástrahami režimu. Sleduje, jak šat nádhery a slávy, který církev dosud měla, zvolna mizí. Útěchou je mu krása okolní přírody, víra a láska k Bohu.

Vyprávění o životním příběhu šumavského kněze je ukončeno dopisem jakési Anny, která v něm píše Marii o nečekaném radostném setkání po letech se zestárlým otcem Janem. Z textu není zřejmé, o jaké ženy se jedná. Dílo je svým způsobem neobyčejně citlivým vyznáním lásky tomuto překrásnému koutu naší země, vyznání psané srdcem.

Budějovická trilogie

Budějovická trilogie vydaná Karmelitánským nakladatelstvím roku 2007 je souborem již dříve vydaných děl v edici Drobnosti českého jihu - Budějovické nálady (1997), Volání budějovických zvonů (1998) a Bomby na Budějovice (2000), které byly v původní rukopisné podobě součástí různých souborů (viz příloha č. 2). Předmluvu k tomuto soubornému vydání napsal jihočeský spisovatel Věroslav Mertl, který o P. Hobizalovi mluví jako o autoru pravdomluvném a vzpomínkovém. Františku Hobizalovi bylo již více než třicet let a vykonával kněžskou službu v jihočeském Bavorově, když psal své vzpomínky na rodné město České Budějovice. Všechny tři díly s lokalizačním titulem jsou určeny nejen budějovickým občanům, ale každému, kterého zajímá historie Českých Budějovic, církevní svátky a slavnosti a v neposlední řadě události druhé světové války v jihočeské metropoli. Jedná se o souhrn autorovy memoárové tvorby.

¹⁰³ František HOBIZAL, *Cesta k nebi*, Kostelní Vydří 2001.

Budějovické nálady

Knihu P. Hobizal sepsal roku 1964 v Bavorově a věnoval ji svým synovcům a neteřím. Z celé trilogie se právě toto dílo nejúžeji zaměřuje na autorovo rodné město. Je v něm zachycen dobový budějovický místopis, památky a prostředí za Františkova dětství v rozmezí jednoho dne. Kapitoly jsou rozděleny po hodinách od pěti hodin ráno do jedenácti hodin v noci. Dle autora se obraz města mění podle nálady jedince. „*Díváš se na město brýlemi svých nálad*“¹⁰⁴ uvádí v úvodu autor a také město má dle autora mínění své nálady, které jsou určeny počasím. Nabádá čtenáře ke čtení v dobrém naladění. Využívá lyrického popisu probouzejícího se města. Ze smyslových vjemů na čtenáře působí zvuky budějovických zvonů, houkání aut a továrních sirén. V šestou hodinu ranní zavede čtenáře na klidný Staroměstský hřbitov, ke kterému promlouvá. Neopomíná upozornit na jeho již zašlou slávu, připomíná kostel sv. Prokopa a hrob biskupa J. V. Jirsíka. V sedm hodin se přesouvá na Piaristické náměstí, kde právě probíhá trh. Promlouvá zprvu o historii tohoto místa a živě popisuje zdejší prodejní ruch. Další kapitola nazvaná osmá hodina – Vůně chrámů obsahuje stručný něžný popis budějovických kostelů – mariánského klášterního chrámu, katedrály sv. Mikuláše, kostela sv. Anny, Růženeckého chrámu, kostela Božského Srdce Páně, kostela sv. Václava, basiliky sv. Jana a kostela Matky Boží Bolestné na Dobré Vodě. Skokem se z tichých chrámů o deváté hodině přemístí na vlakové nádraží, neboť tato je jedna z nejrušnějších hodin a ruch kolem nádraží je pro ni příhodný. A následuje popis hlaholu z jarmarku na velkém budějovickém náměstí o hodině desáté. Jirsíkovo nábřeží a tajemné místo pod Dlouhým mostem jsou předmětem kapitoly s názvem Bělídlo. V pravé poledne autor popisuje pohled na rodné město z ptačí perspektivy (z Černé věže), promlouvá se zvony a popisuje krajinu na obzoru. Třináctou hodinu věnuje autor návštěvě hřbitova sv. Otýlie, kde jsou pohřbeni jeho blízcí. Následující časový úsek autor se čtenářem obchází město, líčí okolní vesnice a krajinu. Třetí a čtvrtá hodina odpolední jsou ve znamení dvou řek - Vltavy a Malše. Autor nás nechává nahlédnout do vzpomínek na dětská hravá léta strávená na březích budějovických toků. Další autorovy kroky vedou do budějovických podloubí a Hradební uličky. Se zapadajícím sluncem o sedmé hodině večerní je čtenář nasměrován k lyricky vylíčenému soutoku budějovických řek. Večerní osvětlení města

¹⁰⁴ František HOBIZAL, *Budějovické nálady*, Jelmo 1997.

a pobavení budějovických občanů v Jihočeském divadle jsou předmětem dalších kapitol. Desátou hodinu autor věnuje historii a kráse noční Mlýnské stoky a s jedenáctou hodinou město usíná. Autor nabádá čtenáře, aby sami šli za krásou města.

Volání budějovických zvonů

Kniha, v rukopisném originále s názvem Rok pod Černou věží, byla dopsána již 7. listopadu 1964 v Bavorově. Dílo autor věnoval svému rodnému městu a představuje popis jednoho roku života v době Hobizalova dětství v Českých Budějovicích. Autor uvádí, že osou popisovaného roku je rok církevní, tím je myšleno charakterizování křesťanských svátků, slavností a tradic. Autor totiž začíná Novým rokem, tedy používá běžný kalendářní rok, neboť liturgický rok začíná první adventní nedělí. Text je rozdělen po měsících (12 kapitol) a ty se dále dělí na krátké pasáže s různou tematikou. Ožívají zde České Budějovice na přelomu 30. a 40. let minulého století, kdy byl život ještě ve velké míře formován církevními svátky a slavnostmi. Kromě líčení podoby křesťanských svátků zahrnul autor do knihy informace o různých dětských aktivitách v průběhu roku. V závěru knihy je uveden slovník užitých církevních pojmů, což mohou ocenit hlavně čtenáři, kteří dosud nejsou obeznámeni s touto terminologií.

Bomby na Budějovice

Tuto knihu, rozdělenou na dvě části – Bomby na Budějovice a Revoluce, dopsal P. Hobizal 21. prosince 1967 v Bavorově a věnoval ji svým dvěma sestrám Jaroslavě a Evě. V rukopisné podobě dvěma uvedeným částem předchází část s názvem Protektorát, která do vydání nebyla zařazena z důvodu velkého rozsahu. Již z názvu je patrné, že se dílo týká tragických událostí druhé světové války. Tyto jsou popisovány z autorova pohledu jako dvanáctiletého chlapce od atentátu na Adolfa Hitlera 20. července 1944 až do Pražského povstání v květnu 1945, které vnímal hlavně z rozhlasového vysílání. Ústřední událostí děje se stalo bombardování Českých Budějovic v březnu 1945. V tomto díle text nabývá na epičnosti v porovnání s předešlými dvěma. Kniha je příkladem odrazu politických celosvětových dějin v jedné konkrétní lokalitě. Autor zde sepisuje vjemy, které zaznamenal jako mladík a které si jako dospělý vybavil při psaní textu. Část Bomby na Budějovice je uvedena písni Lili Marleen, která se autorovi vryla do paměti ve válečných letech. Autor líčí

běžný život za Protektorátu v rodném městě, včetně dojmů malého chlapce. Hrůza, strach, zvědavost, ale i humor je možné v textu nalézt. Dramaticky jsou popisovány události 23. až 25. března 1945, kdy se Hobizalova rodina rozhodla opustit České Budějovice, z důvodu hrozícího nebezpečí a odešla na nedaleký venkov, kde se dožila konce války. Druhá část knihy s názvem *Revoluce* je uvedena vlasteneckou pochodovou skladbou *Lví silou*, která je spojována se spolkem Sokol. Autor navazuje na předchozí text a vystihuje své dojmy z rozhlasového vysílání a dění na venkově, kde se setkal i s vraždou kolaborantů. Knihu končí návratem domů v létě 1945.

Moje Doudlebsko. Putování duše nejmilejším krajem

Toto dílo dopsal František Hobizal, jak sám uvádí, na Zelený čtvrtek 11. dubna 1974 v Bavorově, bylo však vydáno až po revoluci roku 1999 v edici *Drobnosti českého jihu*. Útlá kniha je lyrickým cestopisem provázejícím čtenáře krajem kolem jihočeských Doudleb, kde autor trávil prázdniny se svou rodinou a přáteli na chatě u řeky Stropnice. „*Doudlebskem jsem žil od raného dětství a žiji neustále...*“¹⁰⁵ Text je vyznáním lásky dětské i dospělé k těmto místům, kde trávil příjemné chvíle, a je obdařen velkou citovou hodnotou. Při poetickém putování jsou pochopitelně zdůrazněny církevní stavby a místa pro rozjímání. Čtenář je autorem vybízen k navštívení těchto duchovních míst (viz příloha č. 20). Kapitola s názvem *Římov: má láska* je zřejmě převzata z díla básníka Šumavy Karla Klostermana – *Šumava, má láska*, který má s P. Hobizalem spoustu shodných rysů psaní, vyjadřování a předmětů zájmu. Kniha je oslavou zdejší krajiny v podobě působivých promluv autora k milovaným místům. P. Hobizal vypráví s úctou, vděčností a doufá ve znovu navštívení těchto míst. „*Snad jednou v budoucnu opět usednu na té mezi mých večerů, mé srdce opět bude napjato, duše se bude modlit, a já, šťasten a blažen, budu přijímat Váš požehnaný hlas? Ozvete se mi, jasné zvony Doudleb? Milé, slavné zvony Římova? I ty, zádušný Střížováčku? Zvonky kapliček a vesnic? Kéž by mi to Pán Bůh jednou dal.*“¹⁰⁶

Moje Strážsko

Po putování Doudlebským krajem se autor rozhodl sepsat stejně laděný lyrický cestopis o svém prvním kněžském působišti Stráži nad Nežárkou, kde sloužil kněžskou službu

¹⁰⁵ František HOBIZAL, *Moje Strážsko*, Jelmo 2001, s. 4.

¹⁰⁶ František HOBIZAL, *Moje Doudlebsko. Putování duše nejmilejším krajem*, Jelmo 1999, s. 64.

od roku 1957 do roku 1960, tedy dva a půl roku. Rukopis textu sepsal v Bavorově šestnáct let po opuštění Stráže, ale vydání se dočkal až v roce autorovi smrti v edici Drobnosti českého jihu. Jedná se o autorovy vzpomínky, rozjímání a vyznání lásky Stráži, jejím obyvatelům, pamětihodnostem a okolní krajině. Neváhá zmiňovat slavné osobnosti v popředí s Emou Destinovou, ani historické zajímavosti, někdy až morbidního rázu, z tohoto kraje. V devíti krátkých kapitolách popisuje své putování po Stráži a jejím bližším i vzdálenějším okolí. Vlastní kapitoly mají silnice vedoucí směrem od Třeboně, řeka Nežárka, Stará řeka, Nová řeka, kostelík v Mláce, okolí Chlumu u Třeboně a tzv. Česká Kanada. S láskou zmiňuje jména rybníků, lesů, vesnic a vesniček. Na hřbitově ve Stráži rozjímá nad hroby bývalých strážských měšťanů a majitelů panství.¹⁰⁷ Text končí pro autora tradičním symbolickým rozloučením s krajinou.

Humor v církvi dovolen

Hobizalova osobitá kniha, která se dočkala dvojího vydání – první roku 2002 a druhé o šest let později, je sbírkou osobních humorných příhod a anekdot z autorova života. Není v ní v porovnání s předešlými autorovy texty uvedeno, kdy a kde byla dopsána, mohli bychom se tudíž domnívat, že nebyla psána ve vymezeném krátkém časovém rozmezí, ale zřejmě byla autorem průběžně doplňována. Jednotlivé příběhy jsou trefně rozděleny do tematických kapitol – Z ministrantských časů, Ze školy, Skauti a trampové, Romské historky, Mluví lektoři, Svatební humor, Pohřební humor, Humor od oltáře a Humor na tělo. Příběhy jsou vyprávěny v ich-formě z pozice autora jako vypravěče. Téměř každý je zakončen vtipným rozuzlením a v části z nich jsou zakomponována i ponaučení. Autorův optimismus, pevná víra a dobrá nálada se promítají do každého slova textu této knihy. Laskavý a lidový humor plný zbožnosti a lásky k bližním, který kniha nabízí, může čtenáři umožnit na čas zapomenout na tvrdosti každodenního života. Obdivně bych ohodnotila schopnost autora pohlížet s humorem a nadhledem na svou vlastní osobu, což dodává dílu na lidskosti a atraktivnosti. Uvádím zde úryvek z úvodu knihy, který nejlépe vyjádří atmosféru a smysl celého díla: *„Humor v církvi, humor křesťana, to je něco, co mnohým připadá jako samozřejmé. Zvláště ve své církvi římskokatolické cítím neustálou radostnou náladu. Je to atmosféra, která je podložena tím faktem, že smrt bude přemožena a je už*

¹⁰⁷ Libor SVOBODA, *Kniha o Strážsku*, Jindřichohradecký vlastivědný sborník 14, 2002, s. 117-118.

*přemožena zmrtvýchvstalým Kristem a že tento fakt platí i pro nás. Je to také způsobeno tím, že cíl je v Bohu a k Němu mohou směřovat jen pojmy dobré a radostné.*¹⁰⁸ Dílo obsahuje autobiografické prvky s výjimkou několika příběhů, u kterých autor uvádí, kdo mu je sdělil. P. Hobizal se v úvodu zmiňuje, že nepředpokládá opovržlivé přijetí humoru či že by mu nebylo porozuměno. Pouze škarohlíd by v něm hledal a mohl najít, co se nezdá být dobré.¹⁰⁹

Minipříběhy

Obdobně jako v knize *Humor v církvi dovolen*, ani u knihy s názvem *Minipříběhy* není uveden rok, kdy byla dopsána. Můžeme tudíž předpokládat, že jednotlivé části textu byly psány průběžně a je pravděpodobné, že autor ani po revoluci nepočítal s jejich zveřejněním, neboť vydány byly až šest let po autorově smrti v edici *Úsměvy Karmelitánského nakladatelství*. Soubor celkem dvaceti osmi krátkých působivých příběhů se stal inspiračním zdrojem pro autora ilustrací Jana Heraleckého, který jimi texty doplnil (viz příloha č. 21). Jednotlivá vyprávění obsahují hluboké myšlenky, které vyžadují zamyšlení. Autor zde prezentuje vlastní zkušenosti a domněnky. Příběhy jsou vyprávěny z pozice autora – vypravěče v *er-formě*. Rozuzlení autor přímo vyjadřuje slovy a v ostatních případech ho nechává na čtenáři. Východiskem z popisovaných situací je pro autora pochopitelně víra v Boha. Příběhy nemají posloužit pouze k odreagování a pohlazení na duši, jejich hlavní smysl spočívá v zamyšlení a ponaučení.

¹⁰⁸ František HOBIZAL, *Humor v církvi dovolen*, Kostelní Vydří 2002, s. 5.

¹⁰⁹ Tamtéž.

Druhá část díla

Apoštolský poutník

Dílo je na pomezí uměleckého a publicistického stylu. Sepsáno bylo v krátkém časovém rozmezí několika dní a dopsáno 16. února 1983 na Popeleční středu. Kniha byla podruhé vydána až roku 1992, v samizdatu vyšla již roku 1983. Text je pojednáním o cestě Svatého otce Pavla VI. do Izraele s ústředním setkáním papeže s patriarchou Athenagorem roku 1964 (viz příloha č. 22). Pro vytvoření uměleckého díla autor do textu vložil prvky dramatizace, aniž by však utrpěla historická pravda. Autor k sepsání této životní příbarvené reportáže sbíral podklady již v době konání cesty mezi lety 1963 a 1964, dělal si průběžné poznámky a doplňoval je výstřižky z dobového tisku. V předmluvě uvádí, že se snažil co nejvěrohodněji zachytit styl i mentalitu papeže Pavla VI. Dílo je věnováno ctihodné Kongregaci Šedých Sester III. řádu svatého Františka na Lomci, kde P. Hobizal působil jako duchovní správce.

Kniha se skládá ze dvou dílů. Jednotlivé díly se skládají z kapitol, které obsahují každodenní činnosti papeže Pavla VI. tak, jak je autenticky a téměř deníkově zachycuje autor. Mezi tyto kapitoly jsou vkládána tzv. Intermezza, ve kterých jsou zaznamenány úvahy autora, zprávy z dobového tisku a rozhlasového vysílání, autorovo vysvětlení k jednotlivým událostem a snaha zachytit, jak společnost vnímala cestu papeže do Svaté země. Texty jsou psány z pozice vševědoucího vypravěče a jsou ojedinele doplněny řečí postav.

První díl zachycuje události od 4. října 1962 do příjezdu papeže Pavla VI. do izraelské části Jeruzaléma – II. Vatikánský koncil a cesta papeže Jana XXIII. do Assisi, smrt Jana XXIII., příprava na cestu papeže Pavla VI. do Svaté země, popis jednotlivých zastavení jeho cesty.

Druhý díl se věnuje především setkání papeže Pavla VI. s cařihradským patriarchou Athenagorem I. v Jeruzalémě. Autor se snaží poukázat na podstatu setkání pro sblížení křesťanských církví a na důležitost schůzky jako významnou historickou událost. Po detailním rozboru schůzky následují další zastavení papeže v Izraeli proložená intermezzy v podobě autorových úvah, vysvětlení a doplnění informací o historii jednotlivých navštívených míst. Reportážní vyprávění končí epilogem v podobě setkání ekumenického patriarchy Dimitria I. a papeže Jana Pavla II.

v Cařihradě a slovy patriarchy: „*S Boží pomocí budeme v tomto bratrském kontaktu pokračovat. Bůh nám pomoz.*“¹¹⁰

Dopisy z Brazílie. O ctnostech a nectnostech

Kniha s podtitulem *O ctnostech a nectnostech* byla vydána Karmelitánským nakladatelstvím roku 1995. Dílo je též připisáno Kongregaci Šedých Sester III. řádu sv. Františka, stejně jako je tomu u Apoštolského poutníka. Především je věnováno generální představené Matce Marii Arsenii a ctihodné Matce Marii Dagmar. Samotné dílo bylo dokončeno již v lednu roku 1984, ale jako kniha bylo vydáno až po revoluci. Text je složen ze sedmdesáti dopisů s obrazy z řeholního života, které je možné použít i do života běžného. Jedná se o psychologicko-morální spis formou dopisů, který je založen na reflexi základních lidských vlastností vycházejících z empirie běžného života. V předmluvě jsou vyjmenovány lidské kladné i záporné vlastnosti, které jsou následně rozebírány a příkladně vysvětleny v jednotlivých dopisech. Ve většině dopisů stojí proti sobě dvě lidské vlastnosti – jedna špatná a její opačná dobrá vlastnost.

Dopisy jsou psány z pohledu smyšlené sestry Pii, která údajně pochází z Čech, kam dopisy posílá a nyní působí v klášteře v Brazílii. Jednotlivé listy dopisů obsahují vždy místo, kde byly sepsány a oslovení adresáta, které má téměř pokaždé jinou podobu, ale vždy se jedná o Kongregaci Šedých Sester III. řádu sv. Františka na Lomci (např. Sestry Šedivky, předobré Sestřičky nebo Ježíš! Marie! Josef! František! atd.) a často následuje slavný citát. Po oslovení sestra M. Pia popisuje své zážitky, radosti a problémy svým spolusestrám a vkládá do dopisů příběhy, které se kolem ní údajně dějí nebo se jí nějakým způsobem dotýkají. V jednotlivých příbězích vystupují sestry z brazilských ženských klášterů a na jejich chování jsou ctnosti a nectnosti prezentovány. Je pozoruhodné, kolik autor dokázal vymyslet jmen (na sto třicet), které vždy začínají jménem Marie, a po něm následuje další povětšinou cizí ženské jméno. Některé postavy se objevují ve více vyprávěních. Jsme svědky kariéerního růstu a hlavně charakteru sestry Marie Pii. Mezi popisovanými lidskými ctnostmi a nectnostmi je ohromné množství vlastností, které často vůbec nebývají předmětem lidského zájmu. Autor začíná se snadno rozeznatelnými charakterovými vlastnostmi jako je závist a přejícnost, pyšnost a pokora či hněv a tichost. Postupně se však

¹¹⁰ František HOBIZAL, *Apoštolský poutník*, Vimperk 1992, s. 122.

zaobírá i méně zřetelnými jako jsou mrzutost, laxnost, mírnost a další, které jsou prokládány znovu rozeznatelnými vlastnostmi – trpělivost a tvrdohlavost, ohleduplnost, splašenost atd. Na konci každého dopisu sestra Marie Pia žádá adresáty o modlitbu za její osobu. Za každým dopisem je doslov P. Františka, ve kterém sestře Marii Pie odpovídá a vysvětluje, proč jsou dané vlastnosti špatné či dobré a uvažuje nad příběhem v dopise, připisuje poučení nebo dodává další poučné informace. Poslední dopis je oznámením o úmrtí Marie Pii v sedmdesáti jedna letech od brazilské Kongregace. Je v něm upozorněno na skutečnost, že Marie Pia nikdy nepsala o velkých nectnostech – hříchu. Dílo je zakončeno dopisem z února 1984 od Sester z Lomce P. Františku Hobizalovi s poděkováním za všechna jeho výchovná slova. Jedná se patrně o jediný datovaný dopis, který dílo obsahuje.

Autor využívá spoustu expresivních výrazů a vyjádření, jimiž zvyšuje čtivost a poutavost příběhů. V textu se vyskytují také citáty slavných osobností, na kterých autor prezentuje své komentáře v doslovecích. Není možné se v knize orientovat podle ctností a nectností. Pro získání přehledu o lidských charakterových vlastnostech a pro umělecký zážitek je potřeba knihu přečíst od začátku po poslední slovo, neboť může být nejlépe pochopena jako celek. P. František Hobizal tímto dílem vytvořil návod formou příběhů, jak by se jedinec měl správně chovat, či co by naopak neměl dělat.

Svatá země s Františkem Hobizalem

Reportáž, z autorovy životní poutě do Svaté země uskutečněné na jaře roku 2001, je charakteristikou tohoto díla menšího rozsahu. Knihu vydalo Karmelitánské nakladatelství roku 2001, nedlouho po návratu P. Františka Hobizala z cesty do Izraele. Před poutí se P. Hobizal velmi dobře připravil studováním historie a zeměpisných souvislostí daných míst. Autor uvádí, že popud k sepsání práce mu dali jeho spolupoutníci, kteří ho žádali o sepsání zážitků ze Svaté země. František odmítal, přesto po příjezdu do Bavorova sepsal jakýsi vyprávěcí cestopis doplněný autorovými úvahami nejen o navštívených svatých místech. Kniha postrádá obsah, avšak autor popisuje chronologicky cestu do Svaté země den po dni, jak probíhala. Jednotlivé kapitoly, kterých je celkem čtyřicet, jsou očíslovány kromě poslední kapitoly s názvem *Sbohem, Jeruzaléme!*, která nemá číslo. Vyprávění začíná na pražském letišti Ruzyně, kde se P. Hobizal schází se svými spolupoutníky, kteří mu cestu umožnili. Dílo je protknuto historií navštívených míst, vtipných, ale i silných zážitků z pouti

a autorovými pocity, duševními pohnutkami a úvahami. Jak je pro jeho styl psaní typické, často oslovuje neživé věci jako kostely, hory a města a promlouvá k nim stejně, jako oni k němu. V třicáté sedmé kapitole s názvem *Olivetská hora* autor rozjímá nad modlitbou Otčenáš a důkladně ji rozebírá:

„...Přijď království tvé. Nevíme, jaké bude. Ale musí být krásnější než nejkrásnější pojmy, které známe. Vždyť „ani oko lidské nevidělo, ani ucho lidské neslyšelo, ani na lidskou mysl nepřišlo, co Bůh připravil těm, kteří ho milují.“

Bud' vůle tvá jako v nebi tak i na zemi. Kolikrát vyslovíme toto ujištění. Ale mám-li mluvit za sebe, vždycky ve mne hrkne: „Pane a Bože, prosím, jenom mi toho nedávej moc, já bych na to nestačil.“ Jenomže je to prosba marnivá, protože jinak by Bůh nebyl Otcem, nebyl by milosrdný a spravedlivý a nevěřil bych mu. ...“¹¹¹

Annáš

Poslední z charakterizovaných vydaných děl P. Hobizala je dílo vydané Karmelitánským nakladatelstvím roku 2004, tedy tři roky po autorově smrti, ačkoli ho dopsal již v květnu roku 1970. Sám o něm mluví jako o historicko-náboženské črtě z doby kolem narození Ježíše Krista. Text je rozdělen na tři části. První část je zaměřena na léta 6 - 15 n. l. Další část se skládá z prologu, z první části a následně z 60. let Annášova života, ve které je čtenáři předkládána Annášova úloha při tažení proti Spasiteli. Jsou připomenuty také úlohy Kaifáše a Heroda Antippy v tomto příběhu. Poslední třetí část se věnuje vládě Heroda Agrippy I. tedy letům 48 – 52 n. l. Konečná kapitola je z roku 62 n. l. a epilog z roku 63 n. l., ve kterém je líčena Annášova smrt.

Prolog a epilog každé ze tří částí má vždy stejný název, tudíž každá začíná a končí stejně. Co bylo na začátku naznačeno, je v epilogu objasněno. Na začátku každé z částí autor pro přehlednost rozebírá politickou situaci (jaký byl císař, král, prokurátor atd.), kterou vhodně zakomponuje do textu.

Ústřední postavou historického románu je židovský velekněz, otec soudní síně a přední Saducej Annáš. V příběhu je popsán jako velmi chytrý, vypočítavý, sebejistý,

¹¹¹ František HOBIZAL, *Svatá země s Františkem Hobizalem*, Kostelní Vydří 2001, s. 81-82.

klidný a lživý člověk. Celý román je spíše obrazem jednotlivých osobností z doby života Ježíše Krista, avšak nepostrádá dynamiku a čtivost. Kapitoly nesou jména jednotlivých postav (Herodes, Augustus, Salome, Kaifáš, Jidáš, Kristus, Pilát, Petr, Agrippa, Nero a další), a přesto na sebe navazují jako příběh. Autor v předmluvě upozorňuje na nesrovnalosti z tohoto historického období, které dosud nebyly vyřešeny.

Jedná se o jedno z mála autorových vydaných děl, které neobsahuje žádné autobiografické rysy. Děj je zaměřen na politickou situaci země a na intriky jejích představitelů, Herodovců a velekněží jeruzalémského chrámu. Autor se zřejmě záměrně snaží vyhýbat přesným časovým údajům, které se v textu téměř nevyskytují. Některé části příběhu jsou zaznamenány retrospektivně, osoby se ve svých vzpomínkách vrací v čase. Autor se nebojí zaměřovat se na popisy šatstva a výrazy tváře.

Již v první kapitole s názvem Hvězda z Jakuba je představen Annáš, který budí na čtenáře záporný dojem. Dění kolem životních osudů Ježíše Krista je nazíráno z pohledu kněze Annáše a objevují se i jeho vnitřní monology. Annáš nevěří v příchod Mesiáše a v jeho podobě jako Ježíše Krista. Jediným Mesiášem je pro něj Řím. Z příběhu, který čtenáře provádí Palestinou a jejími hlavními osobnostmi, se čtenář dovídá o Annášově vině na ukřižování Ježíše Krista. Rozuzlením je poté Annášovo obrácení krátce před jeho smrtí. V posledních chvílích života je svým svědomím přinucen k vyznání své viny a vyzrazení pravdy, že Ježíš byl Mesiáš, který přišel osvobodit svět od hříchu: „...*Pojednou Annáš otevřel zeširoka oči, mlčky upřel zrak kamsi do daleka, a jako by uchvácen, křečovitě stisknul Annanovu ruku. Šeptal synovi, který se k němu naklonil ještě víc: „On žije, on žije!“ Velekněz se opět útrpně usmíval....*“¹¹²

Na konci knihy autor uvedl usnadňující přehled historických osobností a použitých výrazů. Pro úplnost dodal posloupnosti římských císařů, prokurátorů v Judeji a židovských velekněží z doby života Ježíše Krista. Vyjmenoval také všechny Kristovy apoštoly.

¹¹² František HOBIZAL, *Annáš*, Kostelní Vydří 2004, s. 266.

ZÁVĚR

Ve své práci jsem se pokusila nastínit životní osudy kněze a spisovatele Františka Hobizala (1933 – 2001), které jsem rozdělila do několika částí. Nejprve jsem se věnovala jeho dětství a studiím, dále jeho kariéře kněze, veřejnou činností a charakterovými rysy. Druhou část bakalářské práce jsem věnovala Hobizalově spisovatelské činnosti a charakteristice jeho dosud vydaných děl.

Zpracování Hobizalovy biografie bylo založeno na metodě oral history. Informace o tomto postupu získávání historických údajů byly popsány v samostatné úvodní kapitole práce. V rámci této metody byla provedena nahrávaná svědectví se sestrou P. Hobizala paní Jaroslavou Šulistovou a jejím synem Janem Šulistou. Z rozhovoru získané podklady (viz příloha č. 1) byly použity pro zpracování biografie literáta a kněze P. Františka Hobizala. Nedílnou součástí uspořádání životopisných údajů bylo použití pramenů a literatury, které bylo podrobně objasněno v kapitole o dosavadním stavu bádání.

Po vylíčení autorovy životní cesty následovala charakteristika jednotlivých vydaných titulů seřazena dle žánru a literárně historického kontextu. Zpracování autorovy nevydané tvorby, která je několikanásobně obsáhlejší než vydaná, bude předmětem následné diplomové práce. Na závěr se pokusím zařadit Hobizalovu tvorbu do literárně historického kontextu.

P. František Hobizal vstoupil do české literatury v 60. letech minulého století, jeho díla byla vydána ale až po roce 1989. Jeho literární činnost je velmi různorodá a zaměřující se na více tematických okruhů, žánrů a stylů. Není proto možné zařadit celou autorovu tvorbu do jednotného literárního kontextu. Z Hobizalovy tvorby je umělecky nejhodnotnější jeho tvorba zobrazující válečné a poválečné období, zejména Šumavská trilogie, Budějovická trilogie a Cesta k nebi. Tato díla vznikala v 60. letech 20. století, takže v období, kdy se válečné události zobrazují v literatuře novým způsobem. Aleš Haman tuto proměnu souhrnně pojmenoval jako tzv. druhou vlnu válečné prózy.¹¹³

¹¹³ Aleš HAMAN, *Východiska a výhledy*, Praha 2002.

Tzv. „druhou vlnu“ válečné prózy zahájil podle Aleše Hamana¹¹⁴ roku 1954 Karel Ptáčník knihou Ročník jedenadvacet, kterou podle Hamana Ptáčník tehdy objevil pro českou prózu něco do té doby neznámého, co se stalo odrazovým můstkem této vlny a bylo pro ni specifickým znakem – nové, silné zážitky jedince, který citově i myšlenkově dozrával za okupace. Tento autor však nebyl prvním, který se začal navracet ve své tvorbě k okupační době.

Lyrická poezie již ve válečné době (jako např. poezie Jiřího Ortena či Josefa Čapka), nebo v době poválečné, zejména u autorů okolo časopisu Květen, zobrazovala téma okupace a války jako intimní reflexi subjektu a jeho existenciální propady. Pohled subjektu na prožívanou skutečnost byl popisován z pohledu malého, relativně nehrdinského člověka, a tím se obraz války krátce po válce přiblížil probouzející se tendenci vidění válečné existence tzv. „ze dna“, jak se plně rozvinula zejména v prozaických textech okolo poloviny 50. let.

Vývoj poválečné prózy procházel proměnami ve všech rovinách. Padesátá léta byla rozmachem budovatelského a rozsáhlého historického románu. V polovině 50. let začal nabývat na významu také román psychologický. V románech šedesátých let jsme svědky poklesu aktivity románových hrdinů, je zobrazován bojácný hrdina, často bezradný, posiluje se reflexe postav na úkor děje a zdůrazňuje se tudíž vnitřní perspektiva hrdiny. V důsledku těchto změn dochází také k preferenci kratších prozaických žánrů jako novela či povídka. Tato proměna v literatuře je podpořena uvolněním politických poměrů v Československu po Chruščovově projevu, v němž byl odmítnut Stalinův kult osobnosti. Postupně je již možné věnovat se i jiným postavám než budovatelům socialismu, jejichž charakter byl mnohokrát podpořen hrdinskými válečnými činy. Autory těchto nových próz tzv. druhé vlny válečné prózy jsou zejména osobnosti, které válku zažily. Je tudíž samozřejmé, že válečná léta pro ně byla silným zážitkem, který se autoři snažili nově vyjádřit. Tak vstoupilo do dějin literatury mnoho nových jmen a literatura začala směřovat novým směrem. *Konečně patnáct let není tak dlouhá doba a řada problémů, zejména etických, charakterových, problémů vztahu k životu a jeho smyslu, s nimiž se potýkáme i dnes, má své kořeny právě v této temné minulosti. Téma okupace nebylo a není tedy u těchto autorů útekem od současnosti*

¹¹⁴ Aleš HAMAN, *Východiska a výhledy*, Praha 2002.

(tím spíše, že svou tematikou reagovala „druhá vlna“ na aktuální politické podněty), ale naopak prvním krokem na cestě k sblížení s ní, předpokladem její hlubší analýzy.¹¹⁵

Na prózu tzv. druhé vlny válečné prózy je úzce navázáno téma odsunu (vyhnání) Němců z Československa, které prošlo v literatuře určitým vývojem. Po prózách zobrazujících odsun německého obyvatelstva v tzv. osidlovacích románech, jejichž emblémem se stal Řezáčův Nástup, je toto téma v polovině 50. let zobrazováno obdobně jako prózy tzv. druhé vlny válečné prózy. Souvisí to samozřejmě s celkovou proměnou prózy v druhé polovině 50. let a v letech šedesátých s akcentem na soukromý příběh malého člověka či dokonce outsidera.

Zásadní autorova tvorba (Šumavská trilogie) se stejně jako díla tzv. druhé vlny okupační prózy vyznačuje hlavním hrdinou s dezorientovaným a nonkonformním mládím, jejímiž hlavními představiteli jsou Jan Otčenášek, Josef Škvorecký, Edvard Valenta a v šedesátých letech Jiří Jobánek, Eduard Petiška, Josef Strnadel, Josef Kadlec, Věra Sládková či Arnošt Lustig. Shodně s autory této vlny se i Hobizalova próza zaměřuje na jedince ve vztahu k době a na psychologickou analýzu jednotlivých postav, u nichž sleduje jejich charakterový vývoj. V nejednom z Hobizalových děl se setkáváme také s motivem tzv. lásky s překážkami (mezi německou a českou národností), jež je součástí mnoha děl těchto autorů. Lze u něj pozorovat také zaměření příběhu na konec války a poválečné období s retrospektivními prvky, jež dávají nahlédnout na dobu válečnou. Válečná tematika Hobizalovy tvorby vrcholí dílem o bombardování Českých Budějovic v březnu roku 1945, pokračuje revolucí v květnu toho roku a poválečnou tematikou odsunu německého obyvatelstva z českých zemích v Šumavské trilogii. Na rozdíl od autorů této vlny se u Hobizala nesetkáváme s řešením židovské ani válečné problematiky.

Typickým představitelem zmiňované druhé vlny válečné prózy je Arnošt Lustig, který svá cenná umělecká díla zasvětil ztvárnění zážitků utrpení a ponížení člověka v nacistických koncentračních táborech. Na rozdíl od Hobizala nahrazuje Lustig téměř úplně vnější děj dějem vnitřním, dramatickým bojem uvnitř člověka, který vyústí v čin. František Hobizal dává v tomto případě čtenáři oporu ve faktech vnějšího děje

¹¹⁵ Aleš HAMAN, *Východiska a výhledy*, Praha 2002, s. 345.

a prostředí, které mu usnadňují orientaci. Toho se Arnošt Lustig zdržuje a nechává čtenáře luštit a objevovat, což samozřejmě neubírá textům na umělecké hodnotě, spíše naopak. Stejně tak v kresbě vnějšího prostředí jsou díla těchto autorů velmi rozdílná. Pro Lustiga se něco takového jeví jako méně důležité. František Hobizal však věnuje popisu obrazu prostředí velkou část vyprávění. Vyžívá se v líčení krajinných krás a dává jim nezanedbatelnou váhu. Děj jeho příběhů se odehrává v jihočeské krásné přírodě a divoké Šumavě, což jim dodává na přitažlivosti a působí na čtenáře velmi pozitivním dojmem. Lustigova díla jsou ponořena do ponuré blátivé a páchnoucí atmosféry koncentračních táborů, železničních stanic a měst, která mají symbolický podtext naznačující dusnou a chmurnou atmosféru okupační doby, která ovšem tak opravdu působila. Hobizalovy prózy jako by naznačovaly, že odsun německého obyvatelstva byl velmi bolestnou a tíživou situací a zároveň byla po celou dobu velká snaha tento problém nepřiznat a vymazat z paměti, což je prezentováno na divoké a přesto krásné šumavské krajině. Na rozdíl od Arnošta Lustiga se P. Hobizal ve své válečné tvorbě nevěnuje diskriminaci a utrpení židovského obyvatelstva, ale naopak německé populace žijící v poklidném pohraničí. Ovšem není tomu tak ve všech případech, Hobizal vnímá válečné a poválečné utrpení na obou zúčastněných stranách.

Mnoho shodných rysů (především obohacení o duchovní rozměr) je možné sledovat s dílem reagujícím na situaci v českém poválečném pohraničí, které představuje novela Jaroslava Durycha *Boží duha* vydaná tři roky před Ptáčníkovým románem *Město na hranici*, který vytvářel svého času polemiku s *Nástupem*. Durychova kniha vyšla na veřejnost až roku 1969 a aktivitou Jana Patočky byla vydána také v němčině. V devadesátých letech minulého století se objevila také kniha Václava Vokolky s titulem *Pátým pádem*, jež vznikla již v sedmdesátých letech a představující životní příběh německého kněze. Vokolkovo, Durychovo a Hobizalovo dílo (*Cesta k nebi*) spojuje hlavní postava kněze nazírajícího na poválečné dění. U všech třech autorů vystupuje na povrch křesťanské chápání člověka jako obrazu božího, jež odsouvá na okraj národnostní rozdíly. Hobizal v tomto ohledu podává ve svých dílech jako jeden z prvních možnost vnitřního vyrovnání se s válečnými zločiny a národnostními problémy, kterou vidí v křesťanském odpuštění a zapomenutí.

Specifické zařazení náleží spisu *Annáš*, který je na pomezí historického románu 60. let (životopisný román) a literatury faktu, která pracuje s historickými skutečnostmi

a reálnými poznatky v kombinaci vědeckého a uměleckého zpracování faktu. Dílo nese znaky objektivizační tendence jako díla Karola Sidona *Evangelium podle Josefa Flavia* či Lubomíra Tomka, který se snaží rehabilitovat postavu Jidáše v knize *Kříž Jidášův*. Jedná se ovšem o pozdější díla ze sedmdesátých a osmdesátých let. *Annáš* byl dopsán již roku 1970. Hobizal částečně navázal na historický román 60. let, kdy ustupuje žánr románových kronik a rozkvétá román životopisný. Dílo *Annáš* nese shodné rysy v zobrazení zákulisních intrik v boji o moc stejně, jako je tomu v románu Oldřicha Daňka *Lucemburkové* či Ivana Kříže *Pravda o zkáze Sodomy*. Obdobně jako literatura faktu pracuje autor s historickými skutečnostmi a využívá beletrizujících postupů, aby dosáhl intenzivního čtenářského účinku. Tento jednotící prvek vyvstává kromě díla *Annáš* také z *Šumavské trilogie*, *Bomb na Budějovice*, *Cesty k nebi* a částečně je použit u *Apoštolského poutníka*.

Za intelektuální a morálně angažovanou prózu, v rámci které autoři prokládají sporný děj filozofickými a esejistickými úvahami, je možné označit *Cestu k nebi* a *Dopisy z Brazílie*, ve kterých se nachází nespočetné množství citátů a autorových filozofických úvah. V těchto textech je podstatná zejména funkce informační a výchovná.

Česká katolická lidovými výchovná próza je podstatou Hobizalových děl cestopisných, lyrizujících (*Budějovické nálady*, *Volání budějovických zvonů*, *Moje Doudlebsko*, *Moje Strážsko*, *Svatá země s Františkem Hobizalem*), poučných (*Dopisy z Brazílie*) a také humorných (*Minipříběhy*, *Humor v církvi dovolen*), které je možné zařadit do tematického okruhu oddechové prózy, jež čtenáři poskytuje únik do „bdělého snění“ a jež je nezbytnou součástí literárního života. Místo člověka v odcizeném, odlidštěném a v našich podmínkách „znormalizovaném“ světě nalézá ve víře v Boha, lásce k bližnímu a ve všech křesťanských hodnotách, které jsou dobou stále více zapomínány. Navazuje tímto nepřímo na odkaz děl kněze Františka Pravdy, vlastním jménem Vojtěcha Hlinky, který se zaměřoval na povídky v duchu katolické morálky a s důrazem na křesťanské hodnoty.

Prozaická díla s nádechem poezie, ve kterých provádí čtenáře jihočeskou krajinou se zasvěceným výkladem, jsou velmi blízká stylu Ladislava Stehlíka v jeho *Zemi zamyšlené*. Zásadním rysem Hobizalových knih je však především výchova čtenářů k lásce k Bohu bez ohledu na styl, kterým je podána. Podstatné je, aby byla

přijatelná a milá pro širokou veřejnost. Přírodní beletrie zobrazující přírodu v komplexních vztazích je Františku Hobizalovi také blízká. Hlavními představiteli tohoto literárního směru v Českých zemích byli spisovatelé Tomeček, Pazourek a Vodička, kteří učinili centrem některých svých publikací postižení přírodních proměn a půvabů. P. Hobizal při líčení krajiny využívá velmi obdobného stylu jako zmínění autoři, ale příroda se pro něj nestává centrem vyjádření, pouze podmalovává autorem sdělovanou podstatu.

Autorova zásadní díla, zejména Šumavská trilogie, se pohybují v literárních tendencích těchto tří typů próz - literatury tzv. druhé vlny válečné prózy, literatury s tematikou odsunu a příbězích „malého českého člověka,“ neboť vykazují s těmito směry nejvíce shodných rysů. Nelze ovšem jednotlivé texty rozčlenit do škatulek těchto tří typů próz. P. Františka Hobizala je žádoucí považovat za spiritualistického literáta se smyslem pro humor, ale zároveň za autora, který se nebojí odkrývat vážná a dosud nevyřešená témata doby dnešní i minulé. Významným se ukázalo především téma odsunu, v němž spočívá jeho literární odkaz, který by neměl být zapomenut.

PRAMENY A LITERATURA

Prameny:

- [1] Archiv bezpečnostních složek Praha, TS/ČB/Svazky tajných spolupracovníků, sign. TS-6587 ČB.
- [2] Fotodokumentace z archivu autorky práce.
- [3] Rozhovor s Janem ŠULISTOU ml., synovcem P. Františka Hobizala, České Budějovice 7. 6. 2017.
- [4] Rozhovor s Jaroslavou ŠULISTOVOU, nar. 1930, starší sestrou P. Františka Hobizala, České Budějovice 7. 6. 2017.

Rozhlasová vysílání:

- [5] POSPÍŠIL, Petr, *Všimli jsme si* [rozhlasový pořad], Rádio Proglas, 9. 9. 2011 16:00.
- [6] PUTNA, C. Martin, *Putnův jihočeský literární místopis* [rozhlasový pořad], Čro – České Budějovice, 15. 4. 2007 20:16.

Literatura:

- [7] AMBROŽ, Pavel, *Československá kapitulní vikáři v nacistické a komunistické totalitě*, Č. Budějovice 2008, 193 s.
- [8] BADEN-POWELL, Robert, *Scouting for boys*, Oxford, Oxford University, 2005, 448 s.
- [9] CENTKO, Petr, *Poutní ruch ve 20. století v Lomci*, Č. Budějovice 2008, 98 s.
- [10] CUKR, Jiří, *Bílá vrána v černém šatě. Životní pouť Františka Jana Kroihera (1871 – 1948)*, České Budějovice 2016, 342 s.
- [11] ČERNÝ, Rostislav, *Po stopách trampských legend. 13 osobností trampingu na Československu*, České Budějovice 2014, 63 s.
- [12] DENKOVÁ, Helena, *Obraz Šumavy v české a německy psané literatuře po roce 1945. Krajina, ztracený a znovuobjevovaný domov, místo setkávání i míjení národů*, Praha 2010, 140 s.
- [13] FILIPČÍKOVÁ, Adéla, *Životní příběhy římskokatolických konvertitů, kteří byli povoláni ke kněžství*, Olomouc 2016, 198 s.
- [14] FRANCL, Vratislav, *Poslední rozloučení s Otcem Františkem*, Československé listy 10, č. 162, 2001, s. 5.

- [15] FUCHS, Miroslav, *Schreinerské kořeny jsou knižním hitem*, Prachatické listy 1997.
- [16] GÁLIS, Radek, *Páter František vábil lidskostí a smíchem*, Českobudějovický deník 6, č. 149, 2011, s. 10.
- [17] HAMAN, Aleš, *Východiska a výhledy*, Praha 2002, 471 s.
- [18] HOBIZAL, František, *Annáš*, Kostelní Vydří 2004, 280 s.
- [19] HOBIZAL, František, *Apoštolský poutník*, Vimperk 1992, 126 s.
- [20] HOBIZAL, František, *Bavte se a buďte dobří*, Listy Strakonicka 3, č. 212, 1995, s. 9.
- [21] HOBIZAL, František, *Budějovická trilogie*, Kostelní Vydří 2007, 151 s.
- [22] HOBIZAL, František, *Budějovické nálady*, Jelmo 1997, 59 s.
- [23] HOBIZAL, František, *Bomby na Budějovice*, Jelmo 2000, 73 s.
- [24] HOBIZAL, František, *Cesta k nebi*, Kostelní Vydří 2001, 132 s.
- [25] HOBIZAL, František, *Co s tím vším?*, Aktuality Setkání 7, 1995, s. 1.
- [26] HOBIZAL, František, *Das Tal Vogelsang*, Ohetaler-Verlag 2008, 158 s.
- [27] HOBIZAL, František, *Dopisy z Brazílie. O ctnostech a nectnostech*, Kostelní Vydří 1995, 182 s.
- [28] HOBIZAL, František, *Humor v církvi dovolen*, Kostelní Vydří 2002, 99 s.
- [29] HOBIZAL, František, *Humor v církvi dovolen*, Kostelní Vydří 2008, 127 s.
- [30] HOBIZAL, František, *Jak se mluví s prezidentem*, Aktuality Setkání 2, 1995, s. 4.
- [31] HOBIZAL, František, *Minipříběhy*, Kostelní Vydří 2007, 63 s.
- [32] HOBIZAL, František, *Moje Doudlebsko. Putování duše nejmilejším krajem*, Jelmo 1999, 65 s.
- [33] HOBIZAL, František, *Moje Strážsko*, Jelmo 2001, 42 s.
- [34] HOBIZAL, František, *Na Nový rok s prezidentem!*, Aktuality Setkání 1, 1995, s. 1.
- [35] HOBIZAL, František, *Několik poznámek ke krádeži v našem Mariánském chrámu*, Náš zpravodaj 2, 1993, s. 3-4.
- [36] HOBIZAL, František, *Schöningerské pastviny*, Prachatice 1997, 101 s.

- [37] HOBIZAL, František, *Schreinerské kořeny*, České Budějovice 1996, 111 s.
- [38] HOBIZAL, František, *Svatá země s Františkem Hobizalem*, Kostelní Vydří 2001, 91 s.
- [39] HOBIZAL, František, *Šumavská trilogie*, Kostelní Vydří 2004, 359 s.
- [40] HOBIZAL, František, *Údolí Vogelsang*, Sušice 1999, 112 s.
- [41] HOBIZAL, František, *Volání budějovických zvonů*, Jelmo 1998, 64 s.
- [42] HOBIZAL, František, *Vánoční přání lidem všech hodností*, Listy Strakonicka 7, č. 290, 1998, s. 3.
- [43] HOBIZAL, František, *Velikonoční jitro přichází*, Listy Strakonicka 3, č. 90, 1995, s. 9.
- [44] HOBIZAL, František, *Zvony naší katedrály*, Setkání 6, č. 1, 1995, s. 12-15.
- [45] HOZNAUER, Miloslav a kol., *Česká literatura po roce 1945: učebnice literatury pro 4. ročník středních škol*, Praha 1992, 288 s.
- [46] HULE, Miroslav, *Stráž nad Nežárkou. Historie města do roku 2002*, Stráž nad Nežárkou, Carpio, 2002, 302 s.
- [47] HURIKÁN, Bob, *Dějiny trampingu*, Praha, Novinář, 1990, 270 s.
- [48] JANOUŠ, Václav, *Letní pouť navštívil arcibiskup sertský*, Českobudějovické listy 9, č. 182, 2000, s. 7.
- [49] JUST, Vladimír, *Pokus o šumavský román*.
- [50] KALBÁČ, Josef, *Odešel Otec František*, Českobudějovické listy 10, č. 159, 2001, s. 7.
- [51] KEKELY, René, *Vzpomínka na Františka Hobizala*, Českobudějovické listy 10, 2001, s. 10.
- [52] KIŠOVÁ, Monika, *Mariánská zbožnost v lokalitách Klokoty a Lomec*, Brno 2006, 65 s.
- [53] KOSTĚNEC, Jan, *Záznamy pro další generace. Chrám*, Listy Strakonicka 8, č. 192, 1999, s. 11.
- [54] KOSTRHOUNOVÁ, Daniela, *Osobnost kněze ve venkovské komunitě. Na příkladu farnosti Věteřov ve 20. a 21. století*, Brno 2012, 164 s.
- [55] MAGER, P. *František Hobizal a jeho rod*, Rodopisná revue 7, 2005, č. 2.

- [56] NAGY, László, *250 miliónů skautů*, Praha, Junák – svaz skautů a skautek ČR, 1999, 154 s.
- [57] NOVOTNÝ, Vojtěch, *Katolická teologická fakulta 1939 - 1990. Prolegomena k dějinám české katolické teologie druhé poloviny 20. století*, Praha, Karolinum, 2007, 524 s.
- [58] OLEJNÍK, Jan, *Bavorov. Kapitoly z minulosti a současnosti města*, Písek, Prácheňské nakladatelství, 2006, 107 s.
- [59] PARKOSOVÁ, Ivana, *Vánoce v knihovně budou zahájeny již zítra. Beseda*, Listy Strakonicka 8, č. 274, 1999, s. 14.
- [60] PECHA, Miroslav – VONDR, Václav, *Českobudějovicko v době nacistické okupace a osvobození: 1939 - 1945*, České Budějovice 2006, 278 s.
- [61] PIRNOSOVÁ, Blanka, *Bomby na Budějovice očima dvanáctiletého chlapce*, Českobudějovické listy 9, č. 72, 2000, s. 11.
- [62] PIRNOSOVÁ, Blanka, *Jak pater František nepochodil*, Českobudějovické listy 7, č. 294, 1998, s. 9.
- [63] PIRNOSOVÁ, Blanka, *Ty zvony se samy od sebe rozezní*, Českobudějovické listy 7, č. 296, 1998, s. 15.
- [64] PIRNOSOVÁ, Blanka, *Od výbuchu při půlnoční mši až ke kráse vánoční samoty. Kněžské Vánoce. Vzpomínky bavorovského děkana Františka Hobizala na všech devětatřicet jeho Štědrých dnů ve zdejší farnosti*, Českobudějovické listy 7, č. 297, 1998, s. 3.
- [65] PODLEŠÁK, Jan, *Otec František Hobizal – kněz, spisovatel, člověk. Pokus o portrét k 5. výročí odchodu na věčnost*, Setkání 16, 2006, s. 7.
- [66] PODLEŠÁK, Jan, *Schöningerské pastviny*, Setkání 8, 1997, č. 3, s. 3.
- [67] PODLEŠÁK, Jan, *Ztracená Šumava. Na okraj románu Františka Hobizala Schreinerské kořeny*, Setkání 8, 1996, č. 4, s. 32-33.
- [68] PRAVDA, Rudolf, *Z galerie jihočeských vlasteneckých kněží*, Setkání 15, č. 3, 2005, s. 5.
- [69] PUČELÍK, Petr, *Šumava je fenoménem mého života, přiznává František Hobizal. Setkání v knihovně*, Listy Strakonicka 8, č. 277, 1999, s. 9-10.
- [70] RITCHIE, Donald A., *Doing oral history: a practical guide*, Oxford, Oxford University Press, 2003, 318 s.

- [71] SCHAUBER, Vera – SCHINDLER, Hanns Michael, *Rok se svatými*, Kostelní Vydří, Karmelitánské nakladatelství, 1997, 702 s.
- [72] SKALICKÝ, Karel, *Kdyby byl Bavorov bez Hobizala*, Setkání 9, 1998, č. 9/2 .
- [73] STAVOVČÍKOVÁ, Hana, *Lomecká farnost přivítala nového duchovního*, Českobudějovické listy 10, č. 229, 2001, s. 9.
- [74] SUCHÝ, Václav, *Zastavení u P. Františka Hobizala, vikáře a děkana v Bavorově*. „Neměnil bych, kdybych se znovu narodil“, Aktuality Strakonicka 3, č. 19, 1993, s. 3.
- [75] SVOBODA, Jiří, *Cesty a zastavení. Kapitoly z české literatury dvacátého století*, Šenov u Ostravy 2002, 142 s.
- [76] SVOBODA, Libor, *Knihy o Strážsku*, Jindřichohradecký vlastivědný sborník 14, 2002, s. 117-118.
- [77] SVOBODA, Libor, *Tajní spolupracovníci státní bezpečnosti na území bývalého Českobudějovického kraje v polovině padesátých let minulého století*, Jihočeský sborník historický 85, 2016, s. 313-341.
- [78] ŠIMÁNEK, Jan, *Putování Doudlebskem za jeho písmáky*, Č. Budějovice, Veduta, 2015, 190 s.
- [79] ŠIPANOVÁ, S. M. Mlada – HRDINA, Pavel, *Lomec. Poutní kostel Jména Panny Marie*. Lomec, Kongregace Šedých sester III. řádu sv. Františka, 2004, 85 s.
- [80] VANĚK, Miroslav – MÜCKE, Pavel, *Třetí strana trojúhelníku. Teorie a praxe orální historie*, Praha, Karolinum, 2015, 328 s.
- [81] VANĚK, Miroslav – MÜCKE, Pavel – PELIKÁNOVÁ, Hana, *Naslouchat hlasům paměti. Teoretické a praktické aspekty orální historie*, Praha, Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 2007, 224 s.
- [82] VESELÝ, Karel, *Šedesátiny našeho duchovního správce*, Náš zpravodaj 3, 1993, s. 4-5.
- [83] VONDRÁČEK, Petr, *Křesťanští skauti a oddíly očima skautů nekřesťanských oddílů*, Getsemany 212, 2010.
- [84] ZAND, Getraude – HOLÝ, Jiří ed., *Transfer v kontextu české literatury. Transfer im Kontext der tschechischen Literatur. Vyhnání, odsun = Vertreibung, Aussiedlung*, Brno 2004, 198 s.

- [85] ŽÁRA, Pavel, *S páterem o Šumavě*, Listy Prachaticka 7, č. 221, 1998,
s. 1.

PŘÍLOHY:

1. Rozhovor s paní Jaroslavou Šulistovou a panem Janem Šulistou[3,4]
2. Přehled vydaných i nevydaných děl P. Františka Hobizala, které se nacházejí u opatrovníka jeho literární pozůstalosti pana Jana Šulisty.
3. Rod P. Františka Hobizala [35]
4. Někdejší bydliště Františka Hobizala v Jírovcově ulici č. 30 [20]
5. „Pánská jízda“ roku 1978 [11]
6. František Hobizal před chatou „Texas“ roku 1959 [30]
7. František Hobizal spolu s dr. Václavem Volfem před chatou „Pod strání“ [30]
8. Portrét Františka Hobizala [22]
9. František Hobizal se synovcem na faře ve Stráži nad Nežárkou na podzim 1957 [33]
10. František Hobizal na řece Nežárce v létě 1959 [33]
11. František Hobizal s tetou Růženkou a dalšími „Strážany“ na Slapech 1959 [33]
12. První svaté přijímání dětí v Bavorově [2]
13. František Hobizal na faře v Bavorově [76]
14. Kněz P. František Hobizal [55]
15. Lomecká pouť vpravo dole s P. Hobizalem [72]
16. František Hobizal se svými přáteli ve Svaté zemi [28]
17. Úmrtní oznámení [2]
18. Hrob Františka Hobizala na bavorovském hřbitově [2]
19. P. František Hobizal s prezidentem Václavem Havlem [30]
20. Pout' do Říma 1972 [32]
21. Ilustrace Jana Heraleckého [31]
22. Obal knihy Apoštolský poutník. Papež s cařihradským patriarchou [19]
23. CD s digitální podobou práce

1. Rozhovor s Jaroslavou ŠULISTOVOU, nar. 1930, starší sestrou P. Františka Hobizala, České Budějovice 7. 6. 2017.

Rozhovor s Janem ŠULISTOU ml., synovcem P. Františka Hobizala, České Budějovice 7. 6. 2017.

Paní Šulistová (p. Š.): No takže jsme byly tři děti. Bydleli jsme v bytě 1+1 v Jírovcově ulici. Byly tam dva domy – přední a potom průchodem se přešlo do zadního domu a tam jsme bydleli my. Tam byly taky čtyři partaje, dole v přízemí dvě a nahoře dvě. My bydleli dole. Měli jsme kuchyň a jenom pokoj a z té chodby se šlo rovnou do kuchyně. Byly jsme tam s maminkou tři děti, s taťkou a ještě s babičkou, protože děda umřel ve válce v jedenačtyřicátém. Tak jsme měli ještě u sebe babičku a všichni jsme se tam vměstnali. No a babička byla vlastně iniciátorkou, že začala brát brášku do kostela. On k tomu měl prostě dobře kladný poměr. A když viděl v nějakých knížkách třeba kněze nebo ministranty, tak to všechno v sobě absorboval a nás bylo v té Jírovcově ulici asi takových třináct dětí v předním i zadním domě. Tak on z nás udělal ze všech ministrantíky. Maminka a některé maminky ušily z papíru prostě takové ornátky. Teď on vzal květníčky, ty si nastavil na stoličku. To jsme museli dávat i tři stoličky vedle sebe. Na mamce vymámil skleničku, tam si dal vodičku a prostě a tak. A my jsme mu ministrovali a on nás učil a zvoneček měl...

Jan Šulista (J. Š.): No a co škola jeho a všechno?

p. Š.: No takže prostě když se tohle všechno naučil, když bych to takhle řekla, tak on při nejbližší příležitosti využil toho, že my jsme také měli malé želvy tam. Dvě želvy byly v domě. Já nevím kdo už jezdil někam do zahraničí a přivezl dvě želvy. Jedna se jmenovala Kordula a jedna Ferda. To nevím už, kdo vymyslel taková jména. A oni už byly tak ochočené, že měly hrozně rády děti. Třeba lupec jsi takhle dala a oni už cestovaly k tobě. A nic jiného Františka nenapadlo, že každou tu želvu dal z jedné strany k těm ministrantům a že to budou nejmenší ministranti ty želvy. A ta jedna vždycky utíkala, on se otočil – hlídejte si jí.

J. Š.: To dělal potom i jako velký takhle.

p. Š.: Vid', když jste zlobili u oltáře. No to bylo tak toho jeho bych řekla desátého, do dvanáctého roku tak. Potom chodil do měšťanky.

J. Š.: A kde chodil do první třídy?

p. Š.: Do první třídy začal chodit...

J. Š.: Tam byla někde nějaká malá škola ne?

p. Š.: Myslím, že. Kde?

J. Š.: Někde kolem Jírovcovy ulice.

p. Š.: Ne tam byla právě jenom Jírovcovka a do té první třídy myslím začal chodit do Nový, protože když on se narodil, tak jsme bydleli v Dlouhé ulici, nyní Bárovka. Až u Pešungu. Tam

byla nejbliže, spádová škola byla Nová, ale potom už byl asi ve třetí nebo ve čtvrté třídě, když už ministroval v klášteře, tak už chodil do Jírovcové, protože odtud se znal s Fandou Popů právě. No takže tohle všechno vychodil, na náboženství pečlivě. To nám vždycky vyprávěl večer, co se jako učili. Měli pana katechetu Koupala no a já také měla stejného vlastně, jenže to jsme ještě chodili zvlášť děvčata a zvlášť klucí. A já jsem byla o tři roky starší, takže jsem byla takový jako šéf ministrantů, protože jsem byla v té době opravdu nejstarší. No a to také někdy vzal Máňu, ale té se to moc nelíbilo. Ale my jsme s Máňou hezky zpívaly. Takže většinou byla tichá ta mše. Jo a to jsem vám neřekla, to jsme měli ve sklepě, a nebo na dvoře, když bylo hezky. A ve sklepě byly takové dva sudy, jak jsme měli zelí kyselé doma, tak na to si dal prkýnko a tam jsme museli...

J. Š.: To byl oltář.

p. Š.: ...nechal otevřené dveře, to byly asi čtyři schody nahoru a ona tam byla věčně tma, takže jsme to měli většinou na tom dvoře, protože tam mohly být želvy a ve sklepě oni nebyly, protože oni se rozutečou a tam bychom je byli nenašli. No a tak vychodil tu základku a pak už šel do měšťanky, tam jak je teď gympl v Jírovcově. Na kreslení měl pana profesora Šustra. To byl akademický malíř a učil taky kreslení na měšťance. A já nevím, koho měl ještě za kantory. No prostě vychodil tu měšťanku a už začal před taťkou mluvit o tom, že by chtěl jít na kněze a takhle. A taťka říkal: „No jo, ale tam musíš mít napřed nějakou střední školu nebo něco.“ Tak z toho byl dost smutný, protože on nenáviděl matiku. Počty a to to neměl vůbec rád. Knížky a všechno, ale počty, to bylo jeho. Pořád celý život to šlo. Jenže jak ho všichni měli rádi a to, tak prostě vždycky to nějak projel, že to přes tu matiku prošlo, se na tu zkoušku do gymplu do Jirsíkárně dostal. Takže chodil do Jirsíkárně, protože tu jsme měli v podstatě naproti. My jsme bydleli naproti Jirsíkárně v Jírovcově, hned takhle přes roh. Viděli jsme na školu de facto. Tak to prostě dokončil taky s odřeným hřbetem a chtěl se přihlásit na teologii, jenže to bylo...

J. Š.: Který to byl rok?

p. Š.: Asi v padesátém, protože my jsme se brali s taťkou ve třiapadesátém a to už studoval v Litoměřicích teologii. Takže to mohlo být tak v kterém tom roce?

J. Š.: Tak maturuje se tak v osmnácti, tak to by mohlo být tak v padesátém, nebo padesátý první rok.

p. Š.: No tak asi jo. No takže udělal maturitu, dostal se díky všem těm kněžím z kláštera, kteří mu dali dobrozdání, když tam chodil jako ministrant. Tak ho doporučili, protože v tu dobu byla teologická fakulta přenesená do Litoměřic.

J. Š.: Z Prahy do Litoměřic. Ale on taky byl chvíli v Praze ne?

p. Š.: Potom skončil v Praze už... Já už jsem za ním byla v Praze na fakultě na návštěvě. No takže kolik čtyři nebo pět let.

J. Š.: A on pro to moc nebyl vid' taťka, děda Hobizal?

p. Š.: Taťka náš pro to nebyl. Taťka za prvé byl, ne komunista nebyl, ale byl to dělník a byl sociální demokrat a říkal: „Vždyť nebude moct vůbec vydělávat, kdyby měl rodinu.“ Já jsem říkala, maminka, babička taky: „No Franto on nebude mít rodinu, když bude knězem ne.“ „No tak to bude pěkný,“ a prostě tak mu to dával najevo, že o to vůbec nestojí, aby šel na tohleto. Jenže on si to vymohl u nás u všech a vůbec taky i u kněží. On chodil taťka do kostela teda v neděli s mamkou, ale babička ta měla radost taky, že její vnouček, že bude vlastně knězem. No takže to dopadlo tak, že studoval, ale on vůbec taťka neposílal žádné peníze a František ten to opravdu vydřel.

J. Š.: Že tam šel štíhlý?

p. Š.: No jistě, že tam šel štíhlý. Vždyť on vážil asi pětasedmdesát kilo. Ale tam ještě byl dobrý v tom semináři, ale během semináře jezdil na chatu na Stropnici s klukama, když se sem dostal, jak byly vždycky ty nějaké volné dny kněží a tak. Udělal si tady hodně známých všude. A my tím, že jsme tu tak dlouho bydleli, tak ho všichni znali. Takže když měl v tom roce... My jsme se brali padesát tři a on měl primici... On ještě nebyl hotový, když my jsme se brali. On oddával až Evu naší, tu už oddával.

J. Š.: Jo jo, to je pravda.

Jana Chvostová (J. Ch.): Myslím, že v roce padesát šest se uvádí, že byl vysvěcen na kněze.

p. Š.: Jo jo, to je možný.

J. Š.: No padesát šest, to by tak odpovídalo. No a potom oddával vlastně mladší sestru.

p. Š.: Oddával Zdeňka Vlčků taky, pak sestřičku mojí. My jsme byli tři. Já byla nejstarší, pak byl František a ještě sestra Eva... Já ztratila maminku, když mně bylo sedmnáct. Je to hrozný.

J. Š.: Taky těsně po válce vid'.

p. Š.: Taťka se tedy za rok znovu oženil, protože on byl ještě mladý. Bylo mu asi jedenačtyřicet, takže on se oženil a byly jsme tři děti, který potřebovaly mámu ne?

J. Š.: Když se vrátil ze semináře, to bylo, to šel do té, to byl v Budějovicích chvíli, protože to jsem já s ním, já potom jako malinký...

p. Š.: Myslíš po vysvěcení?

J. Š.: No no.

p. Š.: JÓ to byl v Růženeckém. On taky pomáhal na těch akcích. Chodil někdy i k Srdci Páně a potom ho dali do Stráže nad Nežárkou.

J. Š.: A to jsem s ním chodil i já. My vyprávěli, že mě tady vozil v kočárku a že jsem dělal ty scény všelijaké.

p. Š.: A nebo už jsi chodil a ty si ho usadil do sakristie ne a ty jsi...

J. Š.: On mě usadil a já jsem na něj volal: „Kam jdeš Františku?“ Na celý kostel a on to potom líčil.

p. Š.: To bylo něco.

J. Š.: A on jim tady byl asi trošku nepohodlný potom.

p. Š.: No je to možný, to byla taková špatná doba no. Tak byl ve Stráži nad Nežárkou, tam byl asi dva roky vid', myslím.

J. Š.: Jsme tam za ním taky párkrát byli, jezdili už autobusem.

p. Š.: No a v té době mu tam posluhovala taky nějaká paní s pánem. Dělal jako kostelnici, takže mu tam posluhovala. A v té době, když tam působil. Tam bylo teda krásně. Bylo to u Nežárky a ta fara byla takhle nad tím.

J. Š.: Nad řekou.

p. Š.: To tam bylo nádherný a on byl hrozný vodomil, chodil se tam dolů koupat do Nežárky.

J. Š.: Ten vydržel ve vodě celý den třeba

p. Š.: No on jak byl potom už silnější, tak on si takhle lehnul a jak mrtvola byl na vodě. Ono ho to prostě neslo to jeho břicho. To už pak se spravoval. Pak té paní zemřel manžel. Oni neměli děti a František dostal nabídku právě už do Bavorova. Vždyť on tam byl asi šestatřicet let.

J. Š.: Čtyřicet let.

p. Š.: Už čtyřicet.

J. Š.: Čtyřicet jedna let. V šedesátém roce už přešel do Bavorova.

p. Š.: Pane jo, takže Janička už ho nezažila vůbec.

J. Ch.: Jo zažila. Mě křtil.

p. Š.: V kterém roce?

J. Ch.: Já jsem se narodila devadesát čtyři a on tam byl do roku dva tisíce jedna.

p. Š.: No to je pravda, vždyť on umřel dva tisíce jedna.

J. Š.: Takže sedm let...

p. Š.: No tak to si ho nemůžete pamatovat.

J. Ch.: A tak trošku jo.

J. Š.: Tak on byl takový profláknutý už.

p. Š.: Tak on je furt takový optimistický, jak je tady na fotce, tak to je na lodi. Tohle, to je moje dcera a oni jsou si takový podobný.

J. Š.: On byl cestovatel hodně potom. Já jsem říkal v tom devadesátém roce, jak se rozjezdil. Počkej, tak my jsme se zastavili u toho Bavorova ještě.

p. Š.: No takže prostě pak ho přesunuli do toho Bavorova a tam byl spokojený. Lidi ho měli rádi a on opravdu, on byl boží kněz.

J. Š.: My jsme se tam za ním vydali, vid'?

p. Š.: No.

J. Š.: A pamatuji si, tenkrát před Číčenicemi jsme vůbec nevěděli, kudy vede trať a kudy se tam má jet.

p. Š.: To jsme ještě nejeli autem, to jsme jeli vlakem.

J. Š.: A když jsme v Číčenicích začali jet zase zpátky, tak jsme říkali, že se vrátíme na Budějovice jo, že se zase jede nazpátek tím vlakem.

p. Š.: Kousek. No a on tam vydržel takovou dobu. Tenkrát, to už bylo s odstupem času, to mu bylo možná asi takových, možná deset let před tím, než zemřel, tak to byl tím generálním vikářem? Chtěli ho přeřadit, taky prostě škatule hýbejte se, zas někoho dali tam, někoho tam a František byl z toho tak nešťastný, říkal taky, že by ho někam mohli dát a říkal: „Já už bych snad ani nikam nemohl jít. Jedině bych šel do Říma.“ Kdyby prý mu to nabídli. Tam bych jediné šel.

J. Š.: On to Doudlebsko miloval.

p. Š.: Tam to miloval. Stropnici řeku, protože jsme tam měli chatu. Mojí maminky sestra tam měly chatu a František tam hrozně rád jezdil. Přímo ve Stropnici.

J. Š.: Už od malinka vlastně vid'. On byl skautem a junákem.

p. Š.: No no od malinka. Nejdříve s babičkou a potom si tam udělal kamarády a jezdil tam ještě i jako kněz ještě na potlachy trampské.

J. Š.: Ty se na něj těšili vždycky.

p. Š.: On byl hodně silný, říkal, že by se ani nikam stěhovat nemohl, takže mu to umožnili, tak dožil v tom Bavorově.

J. Š.: On byl potom vlastně kanovníkem vid'.

p. Š.: No ještě pak byl jmenovaný vlastně kanovníkem. Janičko to bylo. Byli jsme všichni chudý, ale bylo to tak hezké mládí. No a taťka se s tím pak taky smířil, jezdil za ním do Bavorova. Jo naši byli, taťka měl silné astma. Asi v roce padesát čtyři, když byl Honzovi rok, tak od června padesát čtyři, šedesát jedna postavili ten dům na Dobré Vodě, a tam taťka šel pásť ovečky. Prostě ono mu to dělalo dobře na dýchání, jako venku když byl, tak deset roků tam skoro byli a pásť ovečky.

J. Š.: To je popisované vlastně v Schöningerských pastvinách.

p. Š.: Jak jsme tam za ním taky jezdili a protože byli s tou druhou babičkou, už teda s tou matkou mojí nevlastní, tu si bral, když mu bylo těch jedenačtyřicet no a tak potom byli na té Šumavě. Bylo to tam tedy moc hezké v tom Lazci, ale práce s tím.

J. Š.: On tam taky rád jezdil.

p. Š.: Ale jo, pomáhal taky se psy, pásť ovečky. Tak se sem v jedenašedesátém přistěhovali na tu Dobrou Vodu.

J. Š.: Pak už ho nějak vzal na milost taky dědu František. Přijel do Bavorova taky, autem tam přijeli myslím. Tam jezdili hodně už potom v těch šedesátých, sedmdesátých letech už tam děda s babičkou jezdili pravidelně.

p. Š.: Jo jo. Potom už děda tak nějak začal marodit hodně, pak na Hrudkově zemřel. No tak ještě já jsem to všechno přežila. Když teď jsem si říkala, babička, bylo jí necelých osmdesát, když umřela, tahle druhá babička.

J. Š.: Jak byla u nás tady.

p. Š.: Babička ještě z Dobré Vody. A když si to vezmeš, ta se těšila na tu osmdesátku a mně už je osmdesát sedm Janičko. To je hrůza co?

J. Ch.: To je krásné.

J. Š.: To je výdrž.

p. Š.: Už nemám ale vůbec čas na čtení. Už tak přečtu jenom něco.

J. Š.: Jsme právě koukali do těch knížek. Kdy začínal František tak s tím Boj o Yukon a s tímahle knížkama, tak v těch letech šedesát čtyři, šedesát pět.

p. Š.: No kolik mu to bylo, prosím tě. Vždyť byl hrozně mladý.

J. Š.: No bylo mu třicet dva, třicet tři no. Ten tam na té faře s námi vyváděl psí kusy. Jsme si tam hráli na indiány, lítali jsme po celé faře. A když jsme tenkrát začali...

p. Š.: Tady měl ty brka vždycky František, čelenku...

J. Š.: začali Vinnetoua, tak on řekl: „Já napíšu taky knížku o indiánech“ a napsal právě ten Boj o Yukon, Na stropnické řece.

p. Š.: Boj o Yukon, Na stropnické řece...

J. Š.: No a když jsme potom začínali číst toho Alexandra Dumase, tu historii: „Tak já taky napíšu...“

p. Š.: No on to psal rovnou Janičko do stroje.

J. Ch.: Rovnou?

p. Š.: Všude do stroje.

J. Š.: A ve Vodňanech se to vázalo.

p. Š.: Něco ve Vodňanech, něco už tady. Ve Vodňanech, ale ten už asi neexistuje, ten pán.

J. Š.: Víím, že vždycky: „Zítřejede k vazači.“ To byl takový ten dům tam na té, jak je hodně křižovatek u autobusového nádraží. Tam byl dům služeb nebo něco takového a tam jsme to vždycky vezli.

J. Ch.: Ten tam ještě stojí.

J. Š.: Ten tam ještě je ten dům jo. To svázali vždycky. Ted': „Narodilo se mi děťátko.“ Vždy, když vznikla další kniha. „Chcete něco z toho přečíst?“ vždycky. No takhle začal postupně, jenže do šuplíku všechno. Já si pamatuji, jak tam přibývaly ty knížky u něj v knihovně. Až z toho byla obrovská řada. ...

J. Ch.: A jak jste třeba prožívaly tu válku tady, když jste byly malé?

p. Š.: No to je právě v těch Bombách na Budějovice všechno. Bylo to hrozné, protože já, když jsem vyšla z měšťanky, tak jsme museli někam na brigádu, protože školy byly zavřené v podstatě a tak. Takže jsem chodila do papírnictví k Nüslům. Tam se vyráběly různé sešitky,

kalendáře a to. Tak tam jsem chodila a František, ten chodil ještě do školy samozřejmě, do měšťanky končil, a začaly už lítat ty bomby sem tam nějaké a pak jsme se dozvěděli, to už bylo asi v pětáctýřicátém někdy.

J. Š.: To bylo v březnu ty největší bomby myslím.

p. Š.: No no a já jsem byla u těch Nüslů na té brigádě a teď oni hlásili. My jsme měli jedni z prvních tenkrát rádio, opravdu takové staré rádio. Jmenovalo se to Modrý bod.

J. Š.: To rádio?

p. Š.: Hmm. Teď oni hlásili, že na Budějovice padají bomby a do vnitřního města. Tak mamka s babičkou prý lamentovaly. To jsem potom se dozvěděla, že Jaruška je tam někde blízko, a tak měly strach, jestli přijdu a já jsem se vynořila z kouře, protože to ti bylo. Ty ulice byly v prachu, úplně do výšky prach, jak to všude padalo. No a tak potom maminky, když byl už skoro konec války, no ještě nebyl jako úplný konec válečný.

J. Š.: Stěhovali jste se pryč někam vid'?

p. Š.: A šli jsme...

J. Š.: Někam za město vid'?

p. Š.: No my jsme chodili k Suchomelům, abychom nebyli. Když padají ty bomby, tak jsme viděli třeba, jak ty bomby padají na Budějovice, si představ. A byli jsme u Suchomela. Jestli víte Janičko, kde to je.

J. Š.: Tam, jak je dneska ta průmyslová zóna.

p. Š.: Je to skoro až u Českého Vrbného tam. No a mamka nám vždycky vzala něco k jídlu, vzala tři děti a šli jsme tam. To jsme tam měli nějakou zed' a tam už byli nějaký lidi vždycky s kárkama. Pak to vzalo nějaký rychlý konec.

J. Š.: Do Kameňáku ne potom?

p. Š.: A taťka pracoval u Vojenských lesů a statků a dělal šoféra. A oni museli na tu frontu vézt nějaké potraviny. Ta už byla fronta jako blízko no, tak tam vezli potraviny. A taťka tam přišel ke Svobodově armádě a furt se nám nevracel a pak nám poslal po někom lístek, že se vrátí s tou Svobodovou armádou, tak se vrátil asi až...Konec války byl v květnu a on se vrátil nějak začátkem července, až když přišla ta armáda do Budějovic. No takže dostal místo lepší, dělal v Motoru. Ale my jsme se tam stěhovali za té války, ještě než úplně skončila válka, tak mamka vzala kárku. Eviče byly asi, kolik? Mně bylo tenkrát asi těch patnáct.

J. Š.: Osm a Františkovi bylo?

p. Š.: Tak těch jedenáct. No a tak na kárce. A on ten Kameňák, ono to není daleko. Přes Včelnou a pořád jsme s kárkou. Měli jsme tam známé lidi, s kterými se do nynějška znám. My jsme spolu chodily do školy s tou Maruškou. No takže tam jsme přečkali ten opravdový konec války, protože přišli tam Rusáci, osvobozovali vlastně Budějovice ne?

J. Š.: Se to střídalo. Američani tam lítali letadlami potom. Tam František popisuje, jak viděl, jak se na něj zubil a jak shodili nějakou čokoládu .

p. Š.: To byla ta UNNRA víš, co se dávaly ty potravinové pomoci. No takže byl konec války a to bylo tak hezké. Já jsem se narodila v dubnu, to mi bylo těch patnáct a potom se začaly hned tancovačky a všechno, tak mě taky děvčata braly takhle k muzikám. To jsem ještě netancovala, když jsem to neuměla, ale hrozně se mi to líbilo. A my jsme bydleli v Plavnici. To je jako pod Kameňákem takhle dolu. Takový statek veliký a oni tam dělali, jako šafářů se to jmenovalo. Paní se starala o krávy a to, tak jsme u nich bydleli. Taky jenom kuchyně a pokoj a ještě nás tam vzali. Tak tam jsme byli asi do toho července, než taťka se vrátil. Pak jsme se vrátili k nám do bytu, do Jírovcové.

J. Š.: Ještě takové to, jak jste seděli za těmi okny, jak se trásla ta skla a nějaká paní tam pořád seděla a vůbec nechtěla jít do krytu. Vy jste šli do sklepa.

p. Š.: No no. My jsme byli tam, jak jsme měli ten oltáříček, tam jsme se směstnávali pak všichni a František tenkrát povídal: „Tak bysme si mohli taky zazpívat.“ Tak v tom sklepe jsme si pak ještě zpívali.

J. Š.: Dvanáctiletý a on si začne zpívat. Já vím, jak on si tenkrát všechno pamatoval, že vždycky slyšel to rádio nějaké.

p. Š.: No to bylo západní vysílání.

J. Š.: No volá Londýn.

p. Š.: Jo volá Londýn.

J. Š.: No to se potom ke konci poslouchalo. On to tam popisuje docela dobře v tom Bomby na Budějovice tohle.

p. Š.: To se všechno čte hezky... Ale co on se natůkal. No ono to mu to vlezlo do hlavy.

J. Š.: Musel být klid potom a najednou se ozvalo ťukání jenom a to jsme nesměli rušit.

J. Ch.: Jo takhle psal sám?

J. Š.: No byl pokoj, tak jsme slyšeli, že píše. Jsme si hráli někde mimo faru nebo v jiných pokojích nebo venku na dvoře a on v tom velkém jeho pokoji, v tom nejoblíbenějším tam

řikal prostě pořád. Za čtrnáct dní nebo za kdy pak nahlásil, že se mu narodilo další děťátko. Opravdu vždycky se chytl nějakého tématu.

p. Š.: On to taky někdy řekl i v kostele, že se mu narodilo děťátko. Někaké ty ženské to braly jako: „No to snad ne pane děkane.“

J. Š.: On humorista byl úžasný.

p. Š.: To byl teda.

J. Š.: Se začal smát i úplně někdy v kostele třeba.

p. Š.: A někdy i kostel úplně vid'?

J. Š.: A někdy na těch výpravách, to jsi mohla říct, to bylo zajímavý. Já jsem na pár těch výpravách byl, jak potom v devadesátém roce začal dělat ty výpravy autobusové na ta různá poutní místa.

p. Š.: No jo. Já mám takový svazek, kde jsme. To jsem si nechala, jsem to hrozně měla ráda, abych si to prostě prohlížela, víš? Čisté lístky mám z těch míst všude, kde jsme byli.

J. Š.: A on si to vždycky naštuoval, protože on znal všechno, kde co je rovnou. Když jsme tam třeba jeli, tak on věděl, kam máme jít. Do jakého hotelu, co je za zatáčkou tady, tam bude tenhle ten kostel. V Římě vid' taky, tam vodil dědu nebo koho.

p. Š.: Jsme byli za ním blízko, ten Neukirchen?

J. Š.: Neukirchen beim Heiligen Blut to je tadyhle.

p. Š.: Já vím, že to je prostě za hranicemi. A my jsme tam přijeli a on říkal: „No pak se musíme ještě podívat, tamhle nahoře je takové skladiště lebek.“ A ono ti tam bylo opravdu takhle lebky. A tam se klidně mohlo, bylo to otevřené a bylo ti to na stráni, to si tak pamatuji a dole bylo překrásné jezero. Taky jsem věděla, jak se jmenuje a už to nevím.

J. Š.: No dělal do Rakouska hodně těch výletů. Ale v autobuse už ta atmosféra vždycky.

p. Š.: No. My jsme zpívali hodně.

J. Š.: A vtipy byly.

p. Š.: A tam ještě, to říkal tenkrát šofér: „Tam je ještě jedno místo vedle pana děkana,“ když se tam ženské nevešly a František se ještě víc rozložil a říkal: „Místo tady žádný není. Tady je místo akorát na mojí ruku.“ Jestli se sem někdo vejde prý. Oni už to potom braly ženské rozumně a vedle něj nikdo sedět nechtěl, protože on se vždycky roztahoval potom, se rozšiřoval furt.

J. Š.: Já si pamatuju, že jenom ty výlety do Prahy jenom třeba, když jsme dělali, nebo všude možně. To vznikaly situace, jak vítal Zbyňka tenkrát: „Vítám tě můj rozmilý synu, ztracený synu. Ty ses mi vrátil.“ Ten se otočil a chtěl jít do té tramvaje zpátky.

p. Š.: No a nebo, jak jste někam šli, že se vidělo dolů skrz to.

J. Š.: No on tam nechtěl. Na Černou věž, když nás poprvé na Černou věž: „Františku, vem nás tam.“

p. Š.: Tak jste se lepili.

J. Š.: On si tam stoupl, viděl tu hloubku a my jsme tam chtěli se jít podívat a on nás takhle přilepil k té zdi, že jsme se obtiskli na tu omítku. Přilepil a „Ne, tam nepůjdete.“ A my jenom: „Ne, my se chceme podívat.“ Ne normálně nás sehnal z té věže zpátky. A Danu hnál ze Staroměstské věže deštníkem. Tam šli se Zbyňkem, a když byla na konci taková ta vrtulka, kdy už se lezlo nahoru: „No tohle nepůjdeme.“ „Františku my jsme tady na Staroměstské věži. My se tam chceme podívat.“ Ne, deštníkem je mastil potom, aby hnali zpátky dolů. No bylo to tak.

p. Š.: To jako si nesměli dát rybu, když byli na Orlíku někde.

J. Š.: On neměl rád ryby.

p. Š.: On neměl rád ryby a prostě nesnášel ten čuch, a když jsme někde byli na výletě a někdo by si to chtěl dát, tak prostě musel...

J. Š.: Někam pryč a nesměl si to jakoby dát v podstatě.

p. Š.: Na Orlíku, naše Dana, ta se s ním milovala, moje dcera, tak prostě si dala rybu a on povídal: „Si jí dej. Sedni si někam jinam, ale platit ti to nebudu.“

J. Š.: On měl obrovský záběr široký, různé kamarády a známé. Mezi i skauty všelijakými. Já jsem i říkal, že byl i předsedou Klubu budějovické tramvaje.

p. Š.: To víš, že jo.

J. Š.: Emy Destinové byla společnost.

p. Š.: Za starou Prahu. Klub za starou Prahu. Což ve společnosti Emy Destinové tam jsem byla taky. Kdyby to nezrušili, tak jsem tam do dneška, protože já miluju opery hrozně.

J. Š.: A on taky měl rád docela hudbu.

p. Š.: On študoval nějakou dobu, semestr jsi byl v Rusku? Studoval v Rusku ruštinu, tak mi dvě kompletní desky tenkrát přivezl.

J. Š.: Jsem přivezl i Františkovi nějaké muziky tenkrát.

p. Š.: Takže jsem si to pak hned pouštěla.

J. Š.: On si pouštěl. On měl rád Vágnera.

p. Š.: No to on měl rád. Jenže ten je pro mě takový hrozně ponurý, toho ráda nemám.

J. Š.: To si pamatuji. On měl Vágnera rád a takové ty, jak oni to hráli, vždycky když vůdcův hlavní stan hlásí. A tam hráli nějakého Brahmsa nebo nějakého Vágnera. Ne Liszta, Ference Liszta, takovou muziku a on to vždycky...

p. Š.: A nebo víš, co měl rád? Jak je v Nabuccu ten sbor židů, ten krásný. A v Ševětíně teď na to hrají, mají na to slova.

J. Š.: On hezky zpíval František. On měl zvučný hlas nádherný, takže on rozezněl kostel.

p. Š.: A já jsem říkala, proč to takhle tlačí ze sebe, ale on to netlačil. On už prostě ten fond měl takový.

J. Š.: On měl fond jako hrom. On byl schopný překřičet. Tam v Prachaticích, když byla tenkrát nějaká: „Vzbuďte se!“ Zařval na ty lidi.

p. Š.: No protože to bylo výročí Jana Nepomuka Neumanna.

J. Š.: Celý kostel se probudil, protože to bylo v noci nějak ne?

p. Š.: No v půlnoční.

J. Š.: Půlnoční a on je tam probudil všechny.

p. Š.: Nespěte a probud'te se.

J. Š.: On měl smysl pro humor a měl rád muziku a měl rád výtvarné umění.

p. Š.: A měl rád lidi.

J. Š.: No to jo. A obrazy měl krásné všelijaké. S támhletím Kupkou.

p. Š.: Taky zemřel předloni no.

J. Š.: Tak s ním hodně kamarádil s tím Kupkou malířem právě. S tím Šalamounem taky. Pak s takovým tím, jak se jmenoval? Já si nemůžu vzpomenout na to jméno. Ten flekatý, modrý.

p. Š.: Franz.

J. Š.: Jo Franz. Tam přišel a povídal: „Přišel mě dneska navštívit indián.“ Já vím, že jsem tam jednou za ním přijel a on: „Víš kdo tady včera byl?“ nebo v týdnu. „Navštívil mě indián.“

p. Š.: On byl celý potetovaný.”

J. Š.: Byl celý potetovaný a modrý, ale on mu říkal Lád'o. On měl spoustu takových známých.

p. Š.: Protože, když někdo jel přes Bavorov, tak věděl určitě o Františkovi, takže se tam zastavil. Vždyť on měl i kamarády. On byl v Německu přeci s tebou nebo s dědou a seznámil se tam s tím Helmutem a s tím...

J. Š.: S tím varhaníkem.

p. Š.: No ne ty dva kluci, jak k němu potom jezdili.

J. Š.: No s Ulim. Jsme přijeli do Drážďan a on se tam znal s ... On nás totiž pozval ten Uli.

p. Š.: To ještě bylo rozdělené Německo.

J. Š.: To bylo ještě NDR a on šel nějakou turistiku tenhle ten Uli, šel nějakou turistiku po Šumavě a my jsme vždycky chodili otvírat kostel. František nás delegoval, že můžeme jít otevřít kostel a přišel tam takový vytáhlý Němec, dlouhý. Tak my jsme nějakou němčinou tohle a on, že by si rád zahrál na varhany. My jsme říkali: „To se musíme zeptat tady pana děkana.“ Tak jsme šli za Františkem: „Františku, on by chtěl hrát na varhany.“ František tam přišel, tak s ním začal jeho němčinou františkovskou speciální němčinou, se kterou se ale všude domluvil.

p. Š.: Jo to je pravda.

J. Š.: Nějaká ta slova a on v podstatě byl, tak trošku malinko se považoval za Němce. Takového prapředka nějakého trošku takového.

p. Š.: Tak my jsme byli v podstatě no.

J. Š.: No a ten se z něj vyklubal muzikant, že hraje dokonce v drážďanském orchestru a na ty varhany tam tenkrát zahrál, takže jsem slyšel a jsem si říkal: to jsou úplně jiné varhany. Protože když tam hrál pan Špatný nějaký tyhle ty. A v těch holínkách nebo nějaké pohorky, co měl na nohou. František taky tenkrát koukal. Seděl tam dole teda a pak se skamarádili a potom nás pozval do Drážďan.

p. Š.: Dokonce je tam nechal spát asi tři noci.

J. Š.: No nocovali tam potom dva kluci německý. No a na to konto jsme potom přijeli do Drážďan a měli jsme tam kde nocovat.

p. Š.: A byli jste tam s nimi vid'? On se s každým hned skamarádil. Proto taky měl tolik známých všude a ten pohřeb, to bylo lidí.

J. Š.: Mezi skauty různými, mezi šumaváky na Šumavě mezi těmi. Proto to tam popisuje potom ty, třeba ta Cesta k nebi, tak to je Šumava, že jo. No co ještě. Ono se tam dá přeskakovat do leva, do prava, z šedesátých do devadesátých, osmdesátých, protože on měl takový rozsah, že to všechno vůbec stíhal. Kolikrát si říkám. Psal Životy farnosti každý týden, psal lidem a kostel jo pěkné povídání. To měl také svázané dokonce z těch Vodňan, si pamatuju.

p. Š.: Kde to jsou ty Životy?

J. Š.: Ty tam zůstaly podle mě na té faře. Životy farnosti měl vždycky za rok svázané v černé a to byl formát A4 myslím. V černých deskách a do toho roku nějakého vedl ty Životy farnosti a každoročně to svázel. To bylo krásný. On si tam nalepoval, maloval. Tam byly různé takové, fotky tam dával do toho. To byl časopis v podstatě. To byla vždycky jedna nebo dvě stránky na ten týden. Takže pak z toho byl vlastně takový roční časopis, jako takový zajímavý.

J. Ch.: Kronika skoro.

J. Š.: V podstatě jo. V podstatě jo, kronika.

p. Š.: Vždyť Standa Kropáčků tam taky u něj ministroval.

J. Š.: Jsme tam lítali po faře, kamarádili se. Ten může mít vzpomínky taky.

p. Š.: A Lenka jeho taky.

J. Š.: A Lenka taky.

p. Š.: Ale maminka, jak mu posluhovala Františkovi, vid'?' Ještě za to doma dostávala. On vždycky říkal: „Zase jdeš k těm andělům?“ to říkal a ona nedbala na to a opravdu to byla ženská.

J. Ch.: A nevíte, jak ho to třeba vždycky napadlo, že napíše třeba ten Spytihněv, to je takový nápad.

p. Š.: No to by mě taky nenapadlo. Já k tomu teda vztah nemám tadyhle k těm.

J. Š.: A to jsou výborné, zajímavé věci. Já jenom vím, že ho tohle hrozně zajímalo, protože ho zajímaly tyhle ty dějiny kompletně. On měl obrovskou knihovnu. Já mám ty zbytky jeho a ještě jsme spoustu věcí nechali a ještě má něco Dana. Takže on hodně četl. Vždycky nám říkal: „Děti čtěte!“ To si pamatuji. To bylo jeho motto, co se týkalo knížek. Miloval knížky. Protože on měl známé po všech antikvariátech a...

p. Š.: Ale všechny druhy. On měl rád třeba, on měl rád i slad'áky zamilovaný a takový.

J. Š.: Ale on vydal hrozně peněz za knížky podle mě.

p. Š.: To je pravda.

J. Š.: Při tom platu mizerném, když měli.

p. Š.: Tak půlka šla na knížky.

J. Š.: Tak půlka šla na knížky. To on jako, to on nelitoval. Vždycky přišel mu balík z nějakého antikvariátu z Brna, z Olomouce. To vždycky vyndal. A on měl opravdu knížky, které byly málo k dostání, to tenkrát za socíku ještě a on opravdu takové speciální knížky, jak to všechno sledoval a četl. A to ono ho při tom tak něco napadlo, protože já vím, jak ho zajímaly kosti hrozně a takové ty mrtvoly v těch rakvích, když to studovali...

p. Š.: Mumie.

J. Š.: Ty výzkumy dělali třeba i na Hradě jako v Praze, takže měl takové knížky speciální, které jsem ani já nikdy nepřečetl prostě. Jak ten Vratislav byl velký, že se vešel do rakve a jak měl ty kosti a teď oni dělali ty testy DNA a nějaké pokusy už ho to taky zajímalo. Pak viděl najednou mezeru třeba v našich dějinách, si myslím, třeba nějakou, tak o tomhle ještě nikdo úplně nic nenapsal. On o tom Palacký tam někde ťuknul, jako ten Spytihněv, jak tam píše ten úvod k němu. Palacký tam něco ťuknul, něco z Libočan ten Hynek, ale to prý je taky nevěrohodné moc, no tak ho napadlo, že tam tu mezeru vyplní zřejmě asi, no a vzniklo pět knížek Spytihněv, Břetislav, Boleslav, já nevím, které ještě, Vladislav, a dal tam nějaký ten úsek. A tamty dějiny toho Rakouska, to ho určitě zajímalo od začátku, spoustu toho načetl a takový motiv pro to jako byl. On to chtěl určitě napsat sám od sebe. Bylo to, že my jsme četli toho Alexandra Dumase, jo všechny ty jeho díly, co se týkalo francouzské revoluce, to mě taky zajímalo tyhle ty věci kolem Napoleona a tohle to. A on si řekl: „No francouzské už je to zpracované, tadyhle rakouské dějiny nejsou asi...“ jo jistě, že byly. On ty knížky taky všechny načetl, ale dal to do takového románového stylu jako Alexandr Dumas. Vždycky píše: to je jako romány a la Alexandr Dumas.

p. Š.: Ještě jednu takovou humornou příhodu řeknu. V katedrále bývala taková ta, dá se říct mumie, to ještě nebyla. Když se tam vešlo z levé strany, tak po...

J. Š.: No Konkordie.

p. Š.: po levé straně, tak tam byla skleněná rakev a v tom prostě ležela ta Konkordie.

J. Š.: Si jí vymohl tu Konkordii do toho Bavorova.

p. Š.: No a tam, že by prostě vrtalo mu to hlavou: „Já bych si jí tak vzal do Bavorova tady tu mrtvolu.“

J. Š.: No protože to byla mučednice římská. Já nevím, jak se tam dostala přesně do té katedrály.

p. Š.: Byla. My jsme říkali Konkordie, ale ono se to asi...

J. Š.: Byla to svatá Konkordie, to víš, že jo, svatá Konkordie. A ona tam byla taková ušlápnutá ještě a on si jí vymohl ještě tenkrát na biskupovi Hlouchovi možná.

p. Š.: Já nevím, jestli Hlouch. A kdo byl po Hlouchovi?

J. Š.: Nikdo nebyl po Hlouchovi.

p. Š.: Tady nikdo dlouho nebyl. No prostě stalo se to, že on si jí vymohl a oni jí stěhovali, jak převážejí rakve normálně, že mu jí převevou. Ale oni se ty nohy nějak nevešly a ty koukaly vzadu. A teď prostě auta troubily a udali ho někam, že převáží mrtvolu taky. Prostě pak to zjišťovali, nohy tomu koukaly jo.

J. Š.: Já vím, že něco takového bylo no. Tak vezli v té rakvi a teď tam je v té andělské rakvi ta Konkordie.

p. Š.: No teď tam je.

J. Š.: Takže on k ní potom napsal to povídání tam, co tam je vedle napsané a Konkordie tam je. Takže říkal, že má lepší místo v Bavorově, i když nevím, jakým způsobem si prosadil zrovna ten rožmberský Bavorov, nevím. Ale tady v těch Budějovicích se mu zdálo, nevím, tak jí prostě vzal do Bavorova.

p. Š.: A on když si něco usmyslel, on toho dosáhl, protože oni ho měli všichni rádi.

J. Š.: On by šel za kýmkoli prostě a jednal s každým tak jako stejně, bych řekl docela jako, že opravdu jednal stejně s tím prezidentem vid', poslední támhle holčičkou.

p. Š.: No to je pravda. Někdo by se třásl před prezidentem a on: „Proč bych se před ním měl třást? Já ho přijmu jako každého jiného přítele.“ A on potom ho vždycky nechal pozdravovat.

J. Š.: Dal mu hrneček František a potom vždycky říkal: „Od něj mám hrneček.“ A on mu taky něco dal, ale nevím, co mu dal.

p. Š.: Něco mu dal. Já nevím už.

J. Š.: To už asi nemáme možná, nebo nevím. Po něm zůstalo věcí na té faře bavorovské. My jsme neměli tenkrát, to byla taková rychlovka, že my jsme neměli vůbec šanci ty věci úplně všechny obsáhnout. Takže já jsem se staral hlavně o knížky, protože to bylo jeho, knížky. Vždycky: „Děti čtěte!“

p. Š.: Stejně tam toho ještě hodně zůstalo.

J. Š.: No a zůstaly tam takové ještě odborné všelijaké a on měl spoustu těch náboženských, filozofických knížek a já jsem se tu beletrii snažil tohle. Ale i takové ty historické prostě zachraňovat. Ale zůstaly tady obrazy, které byly i jeho třeba. Jsme to prostě nějak všechno nezachytili.

p. Š.: Vždyť od tebe si taky něco bral ten Kodet ne?

J. Š.: Kodet, ten si bral nějaké věci na faru někde u Tábora.

p. Š.: Kristián Kodet.

J. Š.: Si koupil faru a tam to dává. Tak ten tam byl. No a v tom muzeu ve Vodňanech je tam ten Jakší. ... No a první byl ten Apoštolský poutník, to si pamatuji.

p. Š.: Dopisy z Brazílie.

J. Š.: To bylo až dýl. První byl Apoštolský poutník. To bylo to setkání toho v Jeruzalémě...

p. Š.: S tím jsme si hned padli do noty. Já si padnu skoro s každým, protože jsem taková otevřená.

J. Š.: Jako František.

J. Ch. A myslíte, že počítal s tím, že ta díla jednou bude vydávat, jako že...?

p. Š.: Já myslím, že jo. Protože jak se znal s Jendou, tak Jenda byl potom ředitelem Karmelitánského nakladatelství ne.

J. Š.: No to jo, ale když to psal.

J. Ch.: No když to psal, jako jestli s tím...

J. Š.: Já jsem si taky myslel, že se v životě nepodívám třeba na Šumavu z druhé strany.

p. Š.: To je pravda vid'.

J. Š.: Do jaké míry by on věřil, že to padne ten režim nebo nepadne. Protože to bylo jasné, že když to bylo všechno zakázáno.

p. Š.: No to je pravda. Když to všechno vydával ještě za komunismu, no vydával...

J. Š.: To znamená, že on některé ty, co psal ty věci, odnášel i do kostela pro jistotu a tam schovával to v archivu, protože psal ty zápisky budějovické diecéze všechny. To ještě má, to není vůbec svázané. Balíky prostě, balíky. Od čtyřicátého osmého roku prostě, co byla komunistická éra až do jeho doby, popisoval tady život v budějovické diecézi.

2.

**ČLENSKÁ LEGITIMACE
OBCE SPISOVATELŮ**

Mgr. František Hobizal
9.14.1933 v Českých Budějov. Dr. Mareš 100, Bavorov
5.6.2008 669 u.F. P. František Hobizal
A. [Signature] PRAHA

Z LITERÁRNÍ POZŮSTALOSTI P. FRANTIŠKA :

VDANÉ KNIHY	STR 1
RUKOPISY STROJNĚ PSANÉ, VÁZANÉ	STR 2,3,4,5,6
DĚJINY ČESKOBUDEJOVICKÉ DIECEZE	
STROJOPIS, VOLNÉ LISTY A5	STR 7
BUDĚJOVICKÉ CÍRKEVNÍ ZÁPISKY - STROJOPIS	
VOLNÉ LISTY A5	STR. 8
RŮZNÉ PÍSEMNOSTI : EXERCICE, DUCHOVNÍ CVIČENÍ, ÚVAHY, REKOLEKCE A J.	STR 9
DENÍK MSCR P. REBAHA	STR 10

P. JAN FATKA
P. SKALICKÝ-TF
P. KULHÁNEK - BISKUPSTVÍ ČB
DR. JÁN PODLEŠÁK

KNIHY I PÍSEMNOSTI JSOU ULOŽENY
U OPATROVNÍKA LITER. POZŮSTALOSTI :

ADRESA: JAN ŠULISTA, KLAVÍROVA 4
370 04 Č. BUDĚJOVICE
TEL : ~~387 542 304~~ / 721 542 734
OD 10. 1. 2008

VIDANÉ KNIHY

- Schreinerské kořeny P. František Hobizal 1996
vyd. Sdružení sv. Jana Neumanna-Knihovna Setkání 111 stran cena 69,- Kč
- Schöningerské pastviny P. František Hobizal 1997
vyd. Galerie Nahoře Prachatice 1500 výt. 101 stran cena 89,- Kč
- Údolí Vogelsang P. František Hobizal 1999
vyd. Nakl. Dr. Radovan Rebstöck Sušice 112 stran cena 112,- Kč
- Apoštolský poutník P. František Hobizal 1992
vyd. Nakladatelství Viener 125 stran 33,- Kčs
- Dopisy z Brazílie František Hobizal 1995
vyd. Karmelitánské nakladatelství Kost. Vydří 3000 výt. 182 stran 78,- Kč
- Svatá země s Františkem Hobizalem 2001
vyd. Karmelitánské nakl. v Kostelním Vydří 91 stran 95,- Kč
- Budějovické nálady P. František Hobizal 1997
vyd. RNDr. Václav Novák Jelmo 59 stran 80,- Kč
- Volání budějovických zvonů P. František Hobizal 1998
vyd. Nakladatelství Jelmo 800 výt. 60 stran 90,- Kč
- Moje Doudlebsko František Hobizal 1999
vyd. Nakladatelství Jelmo 500 výt. 65 stran 90,- Kč
- Bomby na Budějovice František Hobizal 2000
vyd. Nakladatelství Jelmo 500 výt. 73 stran 90,- Kč.
- Moje Strážsko František Hobizal 2001
vyd. Nakladatelství Jelmo 400 výt. 42 stran 90,- Kč
- Cesta k nebi František Hobizal 2001
vyd. Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří - 132 str. 99,- Kč
- Humor v církvi dovolen František Hobizal
Karmelitánské nakladatelství Kostelní Vydří 2002 99 str. 89,- Kč
- Šumavská trilogie P. František Hobizal 2004
Karmelitánské nakl. Kostelní Vydří 359 str. 299,- Kč
- A n n á š František Hobizal 2004
Karmelitánské nakladatelství Kostelní Vydří 279 str. 249,- Kč
- Právní raduň, člen skupiny vyššího kněžstva jeruzalémského chrámu, Křivský vlekár - Historického náboženská čísta a doby kolenu narozemí Ježíše Krista*
- MINIPŘÍBĚHY F. HOBIZAL 2007
Karmelitánské nakl. Kostelní Vydří 62 str. - 69,- Kč
- BUDEJOVICKÁ TRILOGIE F. HOBIZAL 2007
Karmelitánské nakl. Kostelní Vydří 751 str. 189,- Kč

SUMAVSKÝ,
ROMANROMÁNOVÁ REPORTÁŽ, O CESTĚ
PAVLA VI. DO SVATÉ ZEMĚ

OBRAZY Z ŘEHOLMIHO ŽIVOTA

*Jeden den, 6-23 hodin
ve měsíce*
*Jeden rok, leden až
prosinec ve měsíce
(v originále, ROK POD ČERNOU
VĚŽÍ)**připraveno ještě REVOLUCE
(12 STR)**drobné příběhy ze života**1. část - Bomby na Budějovice*

RUKOPISY STROJNĚ PSANÉ, V Á Z A N Ě, FORMÁT A 5

<u>Vídeň</u> I-IV	138, 112, 90, 116 stran	}	(Mayerlink)
(poznámka autora: ještě napsat "SADOVÁ" - 3 až 5 dílů)			
<u>Solferino</u> I-III	107, 115, 109 stran		
<u>Baronesa Vetserová</u>	146 stran		
<u>Pan maršálek</u>	137 stran		
<u>Císař a syn</u>	115 stran		
<u>Hon v Mayerlingu</u>	144 stran		
<u>Stotřináctý Habsburk</u>	129 stran		
<u>Ženeva</u> I-V	104, 123, 100, 81, 74 stran		
<u>Ischel</u> I-III	113, 112, 92 stran		
<u>Sarajevo</u> I-V	94, 109, 123, 115, 121 stran	(poznámka autora: ještě napsat "VERSAILE" a "PRAHA")	

ROMÁNOVĚ ZPRACOVÁNO
"ALEXANDER DUMAS"
68 LET VLÁDY CÍSAŘE
FRANTIŠKA JOSEFA I.

<u>Spytihněv</u>	117 stran
<u>Vratislav</u>	166 stran
<u>Břetislav</u>	120 stran
<u>Bořivoj</u>	123 stran
<u>Vladislav</u>	119 stran
<u>Soběslav</u>	165 stran

"DROBNÁ FRESKA Z ČESKÉ HISTORIE"
Z MÁLO ZNAMÉHO OBDOBÍ LET 1052 - 1140

Z části svých poznámek na volných listech zpracoval autor pentalogii, kterou nazývá "subjektivní reportáží z nedávné historie Jihočeské diecéze:

<u>Převratné roky</u>	1951, 1952, 1953	107 stran
<u>Trauma moci</u>	1954, 1955, 1956, 1957, 1958	138 stran
<u>Mraky nad diecézí</u>	1959, 1960, 1961, 1962 část	122 stran
<u>Zpustošená naděje</u>	1962, 1963, 1964, 1965, 1966	125 stran
<u>Jaro budějovické diecéze</u>	1966, 1967, pol. 1968	164 stran

Ve své předmluvě autor upozorňuje: Celá pentalogie je reportáží subjektivní, a to musí mít laskavý čtenář stále na mysli. Na druhé straně to neznamená, že by tato moje subjektivnost byla tak příliš ke škodě faktů samých, neboť jsem čerpal ze skutečných událostí a měl jsem na mysli uchování pravdivé informace. Že někde tato pravdivá informace bere na sebe doslova skandalizující příděcní - není bohužel v mé intenci - je tomu prostě tak. Přesto bych nerad uzavíral nějaké soudy, sám nejsem bez hříchu a neodvážil bych se zvednout kámen, ostatně: kdo by mohl? Z toho důvodu se ve většiny části reportáže vyhýbám nějaké důslednější analýze. Chápu však, že by tato analýza (událostí, faktů i osob jednajících) měla být v budoucnu učiněna, k tomu se však rozhodně necítím být povolán já. Mimoto:

RUKOPISY STROJNĚ PSANÉ, VÁZANÉ, FORMÁT A 5

Leden - Unor	102 stran	Knižský deník autora během jednoho roku - 6 knih jsem předal velkému příkeli P. Františka z řediteli Karmel. nakladatelství P. Fatkovi
Březen - Duben	119 stran	
Květen - Červen	106 stran	
Červenec - Srpen	91 stran	
Září - Říjen	87 stran	Kopie, které autor vždy prořezoval a bohuzel v Barbovce nenašly.
Listopad - Prosinec	96 stran	
Po deseti letech I-IV	157, 150, 144, 129 stran	Knižský deník, který má formou vnějšího popisu i vnitřní myšlenky vyjádřit dnu svého života" (řekla autor)
Na stropnické řece	103 stran	Vlnou, Unhas, Soholi Oko, Bítá Hracinka ...
Boj o Jukon	144 stran	... filipínské letá na Stropnické chatě s kamarády, pod dohledem milované brátičky Margdaleny
Za svobodu Lenepů	109 stran	
Narození Páně	115 stran	Autor toto dílo označil na novinářskou fikci
Působení Páně	114 stran	"Život Pána a Spasitele našeho Ježíše Krista podle tehdejšího listu "Machotvat a mnoha zprávkou byl popisován život Páně, je jej položil do neexistujícího listu té doby, soužil jsem k tomu i modernějšího politického systému, který v té době existoval.
Vzkříšení Páně	126 stran	
Zápisky sestry Praxedy I, II	141, 157 stran	Beletristická sonda do světa Bohu narvěcných řeholnic formou deníku - před monachiem a část noviciátu
<u>Kláster</u> I - III	110, 131, 112 stran	SCI-FI Představa o modernizaci klášterního života pro dnešní dobu.
<u>Gloria olivae</u> I - III	121, 132, 134 stran	SCI-FI "Ten líj" (Dr. Xpsilov) bojuje proti církvi, ovládne své papír je utvářen na ostrůvku v moři. Ve své vládnou bouře pro moři, války, zlo. (Antikrist.) Na ostrůvku umíra papír (Gloria Olivae) ale už je tajně roztlen mořem, papír (Petr obruboj) Církev neumírá!
<u>Sancherib</u>	134 stran	Pohled do života starověkého orientálního panovníka Assyrijský král 705-687 Motto: V žádném člověku není čisté dobro a čisté zlo
Monsignor	156 stran	Životopis a vzpomínání na významného českobudějovického kněze MSOP P. KARLA REBANA

RUKOPISY STROJNĚ PSANÉ, VÁZANÉ, FORMÁT A 5

1. Setkání před Samsonem 91 stran *Knihka o Českých Budějovicích pro Budějovické. Popis města od Malostrany a informace o něm od A do Z*
2. BUDEJOVICKÉ NÁLADY *7-8 stránkách uvedené knihy:*
3. VOLÁNÍ BUDĚJOVICKÝCH ŽEN (V ORIGINÁLE: ROK POD ČERNOU VĚŠÍ) *o informacích o něm od A do Z*
- Budějovická strašidla 89 stran *Seznam a popis budějovických strašidel. Na návrh knihy jsou uvedeny přání, ze kterých autor čerpal*
- I. Protektorát 121 stran *Krátká kronika protektorátních dojmů a vzpomínek od 15. března 1939 do 10. července 1944*
- II. BOMBY NA BUDEJOVICE *Připomínky knihy BOMBY NA BUDEJOVICE - viz str. 1*
- III. Revoluce 97 stran *2. květen 1945 až do konce*
- Knihy PROTEKTORÁT - BOMBY NA BUDEJOVICE - REVOLUC. připomínají dobu německé okupace naší republiky tak, jak ji vnímal a prožíval autor*
- Růžencino Putování 94 stran *Je Stráž nad Mlýnskou (přírodní P. Hobizala) putuje s procesím mládeže děvčátka Růžinka (Kaiserpatrona - porůžně Františkova hospodyně) do mlýnského RIMOVA*
- Chrást P. Marie v Bavorově 91 stran *Dějiny Bavorova a chrámu P. Marie, významnější slavnosti církevní, posouzení bavorovských fougů a prohlídka chrámu jsou vpravenými průvodce*
- Bavorovské zvony 56 stran *Kronika historie, nekrování zvonů, jak se v Bavorově zvonilo, kdy slýcháme zvon slas star zvonů k 31. lednu 1972*
- Můj domov 129 stran *"Trochu historie, vzpomínek, popisů a vztahů kolem bavorovského děkanství" píše autor. Až, publikovaný popisem každé jeho vybrané chodby, schodiště, celý interiér*

RUKOPISY, STROJNĚ PSANÉ, VÁZANÉ, FORMÁT A 4

Z Jižních Čech 53 stran *Soubor utraňených článků s přechovou temati*

SEZNAM LITERÁRNÍ POZŮSTATKOSTI P. FRANTIŠKA HÖBIZALÁ
 RUKOPISY STROJNĚ PSANÉ VÁZANÉ FORMÁT A5

KNĚŽSKÉ HISTORKY + DÍL :

1. CIKÁNSKÁ KRÁLOVNA - PĚT POVÍDEK S CIKÁNSKOU TEMATIKOU A PĚT RŮZNÝCH POVÍDEK
2. PÁTER STRACH (P. CYRIL) - VZPOMÍNKY NA LÉTA MINISTRANĚSKÁ S VĚRNÝM PŘÍTELEM FANDOU POPPÖ
 PÁTERI: JEŽ, CYRIL, KULOVANÝ, SEIDL, PAVLIŠ, BUKOVSKÝ, BLETIK, TRÁČ, MÍKA, POTĚŠIL, SKÁCEL, JEDOVNICKÝ, KRUŽÍK, KLIMEK, ZÝKA, NOVÁK, HOLUBNÍČEK, CIGAN, ČERVINKA, VELEBA, SKUHROVEC, URBÁNEK
 FRÁTER: PAVEL, ANSELM, SARKANDR, TOMÁŠ
3. ČERNÁ MÁRY - OSM HISTOREK O RÁZOVITÝCH SVĚRÁZNÝCH POSTAVIČKÁCH MĚSTA BUDĚJOVIC KOLEM KOSTELŮ V DOBĚ DĚTSTVÍ AŽ DO KNĚŽSTVÍ AUTORA
4. PŮLFOUS A JINÉ POVÍDKY - JEDENÁCT POVÍDEK O RŮZNÝCH POSTAVÁCH A POSTAVIČKÁCH MĚSTA Č. BUDĚJOVIC KOLEM ČESKO-BUDĚJOVICKEJŠÍCH KOSTELŮ
5. S MITROU V PODPAZDÍ - BOHO SLOVEČKA LÉTA AUTORA, KTERÝ SE OBRACÍ DO SVĚTA HIERARCHICKÉHO KATEDRALNÍCH KAPITUL S TROCHOU HUMORU ALE VŽDY S ÚCTOU, VE SVĚM TEOLOGICKÉM MLÁDÍ.
6. DÍL KNĚŽSKÝCH HISTOREK - VĚNOVANÝ KATEDRALE SV. MIKULÁŠE V Č. BUDĚJOVICÍCH SE BOHUŽEL PO AUTOROV SMRTI, V BAVOROVĚ NA FÁRE NEVAŠEL.
7. LOMECKÝ KOUZELNÍK - SMĚŠNÉ A JESELE HISTORKY ZACHYCUJÍCÍ ATMOSFERU MILOVANÉHO LOMEČKU ZA FARÁŘOVÁNÍ P. ANTONÍNA MĚDÍLKA

SEZNAM LITERÁRNÍ POZŮSTALOSTI P. FRANTIŠKA HOBIZALA
RUKOPISY STROJNĚ PSANÉ VÁZANÉ - FORMÁT A5

8. HOLOHLAVA MATEŘ

VE SVÝCH HISTORICKÝCH AUTOR VZPOMÍNÁ NA SVÉ MILOVANÉ PROFESORY TEOLOGICKÉ FAKULTY. V PŘÍLOZE UVÁDÍ PROFESORSKÉ KOLEGIUM V LEDNU 1952 A ČERVNU 1956

9. TABERNA SEMINÁŘ

SEMINÁRNÍ VZPOMÍNKY Z TEOLOGICKÉ PŘÍPRAVKY V PRAZE. V PŘÍLOZE UVEDEN SEMINÁRNÍ ŘÁD A POSLOUPNOST REKTORŮ SEMINÁŘE

10. KOŇAŘ A BĀSNÍK

SEMINÁRNÍ VZPOMÍNKY A HISTORKY PO VYSTĚHOVÁNÍ TF Z PRAHY DO LITOMĚŘIC. V DOTATKU U VEDENÍ KNĚŽÍ-NOVOSVĚCENCÍ ROKU 1956

11. DONNA KLARA

KNĚŽSKÉ HISTORKY Z AUTORA
"REZIDENČNÍHO" MĚSTA BAVOROVA
A BAVOROVSKÉHO KRAJE

12. ČERNOŠKA LIEBEN

KNĚŽSKÉ HISTORKY Z AUTORA
POSOBISTĚ VE STRÁŽI NAD NEŽÁRKOU

- 1 -

(3.strany)

DĚJINY ČESKOSUBĚJOVICKÉ DIECĚZE	
(strojopis formát A 5 192 stran-volné listy.)	
Pozvánky k měsíčnímu setkání ŘK ústře 1948-1978	4x A5
Rok 1918 a Českobudějovická diecéze	5 stran
Církevní a diecézní události v počátcích první republiky - 1920	8 "
Cesta k eucharistickému roku a jeho význam pro diecézi - 1923	8 "
Kolem svatváclavského milenia - 1928	7 "
Události kolem krizového roku 1931	8 "
Eucharistický kongres 1935	10 "
Per ASTRA ad ASPERA 1935 - 1938	5 "
Počátky okupace a smrt biskupa Barty 1939 - 1940	6 "
Ji. o. česká diecéze v okupaci 1941-1943	4 "
Šerosvit svobody 1944 - léto 1945	4 "
K posledním svobodným volbám 1945 podletí - 1946 červen	5 "
Vojtěšské putování léto 1946-červen	47 6 "
Moravan na Jirsíkově stolci léto 1947 - závěr roku 1947	5 "
Rok Vítězného února 1948	3 "
Kříž proti rudé hvězdě 1949	5 "
Milostivý rok 1950	4 "
Až k hořskému konci	5 "
Intermezzo Josefa Buchty 1952-1953	5 "

- 2 -

(dějiny ČS. diecéze
str

Počátek vlády nejlepšího ordináře 1953	5 str
Válka tajně uzvřená 1954 - 1955	4 "
Trauma z moci 1956 - 1957	5 "
Dravci se probouzejí 1958	6 "
Skandál v opeře 1959 - část 1960	4 "
Pády šedých eminencí 1960 - část 1962	5 "
Čas koncilu 1962 - část 1964	6 "
Hlavolam vyřešen 1965	6 "
Dozvuky a skepse 1965	6 "
Povídáčky a pověsti 1966-první část	4 "
MHKD na věky věkův - 1966-druhá část	8 "
Rozpuknou se ledy 1967 - I. část	4 "
Volný bude proud 1967 - II. část	12 "
Přijde jaro - přijde 1968 - I	7 "
Kychta a kolem ní 1968 - druhá část	7 "

strojopis formát A 5 192 stran - volné listy

Jaro přišlo 1968 část	3 str
Druhá intronizace - červen 1968	2 "
Po druhé intronizace - červen 1968	3 "
Před vpádem - červenec 1968	2 "
Vpád + okupace září 1968	3 "
Trpkost okupace září 1968	3 "
Dramatický rok končí - říjen-prosinec - 1969	3 "
Kolem Cyrilské pouti v únoru 1969	5 "
Pokračování v roce 1969 I-II	8 "
Pokračování novodobé historie 1969	2 "
Začíná rok 1970	

Katedrální kapitula sv. Mikuláše
v Českých Budějovicích v přehledu
(strojopis 32+2 listů A5 volné listy)

RUKOPISY STROJNĚ PSANÉ, NA VOLNÝCH LISTECH A 5 (V KRABICÍCH)Budějovické církevní zápisky - 4 krabice podle roků:

1945 - 1959 429 stran-listů
 1960 - 1969 814 stran-listů
 1970 - 1979 1177 stran-listů
 1980 - 1990 426 stran-listů

PŘEDANO NA BISKUPSTVÍ
 ČESKOBUDĚJOVCKÉ

1945	21	1960		17	1980 I II 44 38	82
1946	20	1961		21	1981 I II 18 17	35
1946 MĚNNÝ REJSTŘÍK 47-52	15	1962		23	1982	84
1947 I DIL	14	1963		17	1983	68
II DIL	26	1964		17	1984 I II	70
1948	43	1965		57	1985	26
1949	47	1966		81	1986	42
1950	27	1967 I II	63 30	93	1987	12
1951	22	1968 I II III IV V VI	51 53 68 69 52 46	339	POZNÁMKY KRAB. 90 ČAS. R. 1987 A 1988 1989 1990 NEPSÁNY	7
1952	24	1969 I II III	46 52 51	149		<u>426</u>
1953	28			<u>814</u>		
1954	23	1970 I II	48 59	107		
1955	17	1971 I II III	59 55 50	164		
1956	22	1972 I II III	41 65 40 39	187	SOUČET	
1957	41	1973 I II III	48 54 53	155	LISTŮ:	
1958	23	1974 I II III	63 69 50	182	429	
1959	16	1975 I II	43 45	88	814	
<u>429</u>		1976 I II	35 30	65	1177	
		1977 I II	27 36	63	426	
VŠE ULOŽENO VE 4. KRABICÍCH		1978 I II	42 31	73	<u>2846</u>	
		1979 I II	51 52	83		
				<u>1177</u>		

Seznam literární pozůstalosti P. Františka Hobizala
 Rukopisy STROJNĚ PSANÉ; VOLNÉ LISTY formát A 5

<u>Mariánské exercicie</u> (2x) u sester na Brúnlu 1988	153 stran 16 promluv
<u>Duchovní cvičení</u> (2x) 1987	16 promluv 168 stran
Projev na besedě duchovních 27.1.1970	9 stran
Předseda Jugoslávské vlády u papeže	27 stran
K 90. výročí úmrtí biskupa Jirsíka 28.2.73	12 stran
Diskusní příspěvky a projevy na SKD PIT	57 stran
Exercicie-duchovní cvičení - úv.slovo, zakončení	111 stran
Rekolekční úvahy 10 svazečků	60 stran
Dei verbum 1-10 cyklus úvah	20 stran
Vyučování náboženství 19-30 hodina - přípravy	29 stran
Vánoční a novoroční homilie 6 A4 - 2x	
Poznámky k vikariátní konferenci ve Strakoncích 6.10.69	20 stran
.....	
.....	
.....	
<u>Taberna seminář a jiné povídky</u> (3x)	107 stran - volné listy KOPIE SVÁZANÉ KNIHY

VÝROKY Moudrých (VELKÝ POČET LÍSTEČKŮ, ZALOŽENÝCH DLE ABECEDY A ÚČELU)

VÁNOČNÍ A VELIKONOČNÍ PŘÁNÍ - LETA 1990-2001 - A4

ŽIVOT FARNOSTI - SVÁZANÉ - A4 - PONECHÁNO NA FARE

KRONIKA FARNOSTI

- II -

HOMILIE

- II -

BELETRIE A VELKÉ MNOŽSTVÍ KNIH RŮZNÝCH OBOŘÍ - PŘEDÁNO MĚSTSKÉ KNIHOVNĚ

V literární pozůstalosti P. Františka je ještě velké množství
 dopisů, poznámek a prokladů připravených k jeho další práci.
 Po vyřízení a zpracování bude ještě doplneno.

KRABICE
VOLNÉ LISTY FORM. A5

MŠGITE KAREL REBAN

Pisemnosti z porušalosti P. FRANTIŠKA HOUBIZALY

literij byli s P. Rebanem in vzájemně se učili (jeho

živopis a pracoval v knize a názvem MONSIGNOR -

- obzvlášť v roce 156 stran A5 - uvedeno v seznamu p. HUBIZALY

porušalosti P. Františka) Tyto písemnosti předávám na

úspěšnosti českobudějovické: Jan Huláška, Mělník 11. 6. 1955

DENÍK

P. REBAN - DÍKY Z DENÍKU, ŽAMSKO A DOPISU ZEMNĚHO

26 STRAN A4 - OD MLADI KE KNEŽSTVÍ

125 - II - KNEŽSTVÍ DO R. 1955

5 - II - DOBROU

(NA VŠECH LISTECH - FORMÁT A4)

CURRICULUM VITAE - 24 STRAN A4

RŮZNÉ DROBNOSTI - 40 STRAN A4

ÚŘEDNÍ DOKUMENTY:

KŘESTNÍ LIST VLASTNÍ

- II - - II - ANNA REBAN

KŘESTNÍ A RODNÝ LIST ANNA HRUŠKOVÁ

RODNÝ A KŘESTNÍ LIST MARTIN REBAN

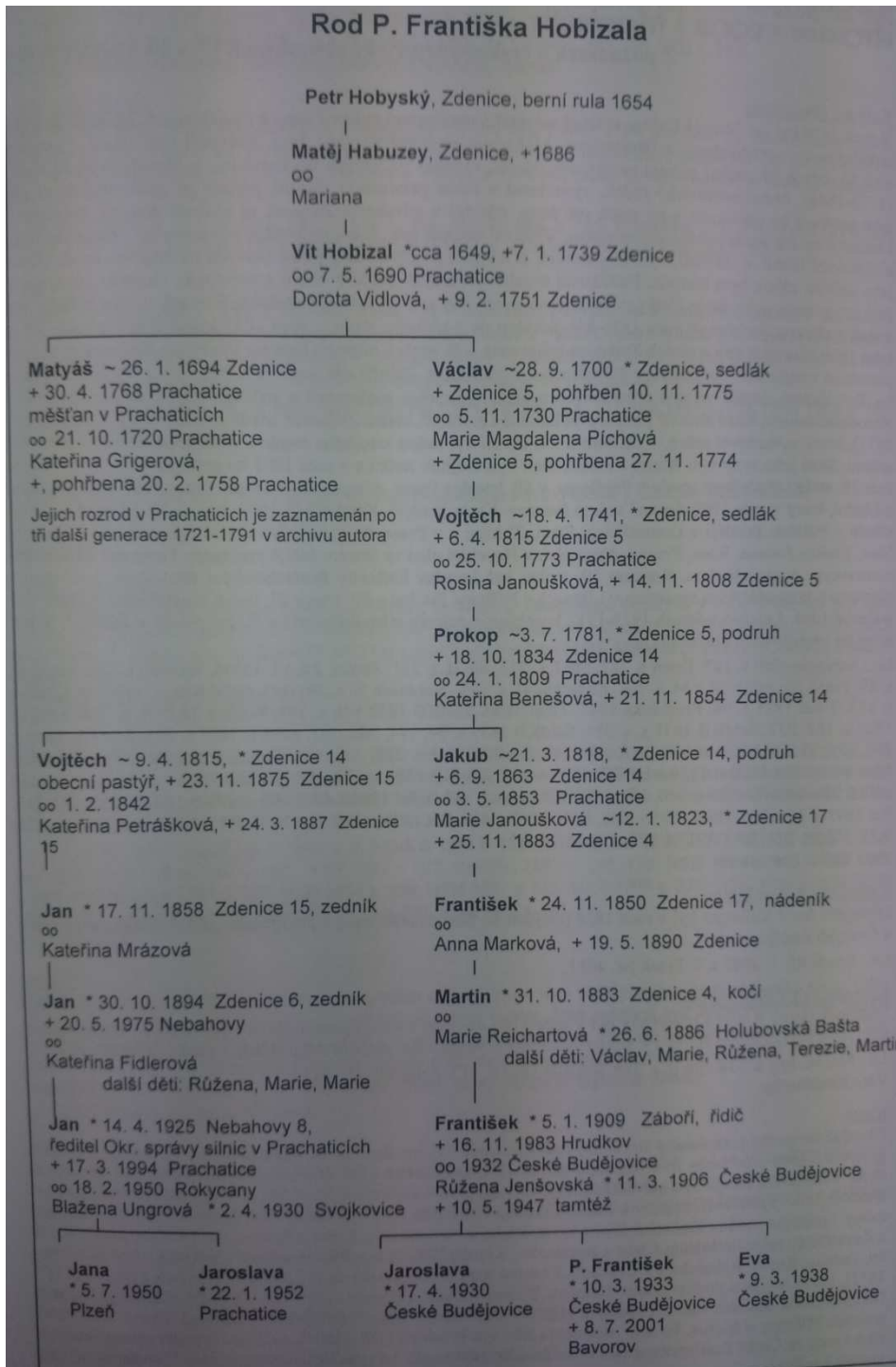
DOMOVNÍ LIST

VYSVĚDĚNÍ DOSPĚLOSTI

HEBREW AND THEOLOGIE DOCTOR

P. I. V. - EPISCOPUS - SERGUS SERVORUM DEI (1955)

3.

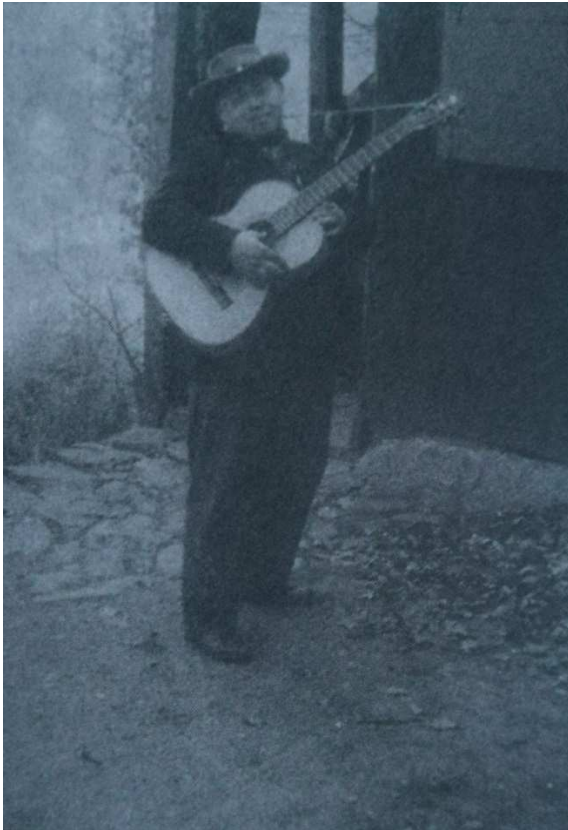
4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

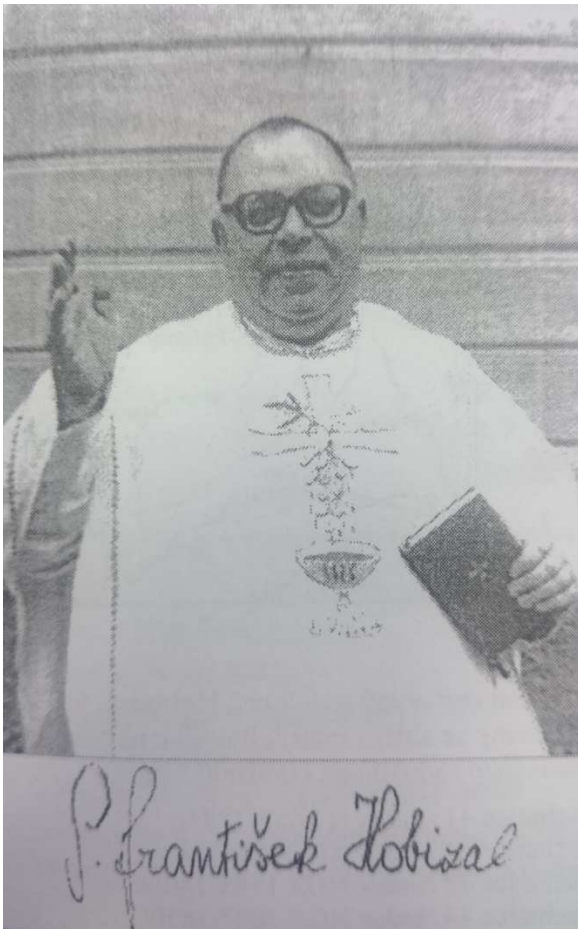
12.

13.

14.

15.

16.

17.

Skrze Marii k Ježíši

S bolestí v srdci, ale s vírou ve vzkříšení a věčný život oznamujeme všem spolubratřím, přátelům, příbuzným a známým, že z tohoto světa byl povolán na věčnost

P. František HOBIZAL

čestný kanovník Katedrální kapituly u sv. Mikuláše v Českých Budějovicích, emeritní vikář strakonického vikariátu, dlouholetý děkan v Bavorově, duchovní správce poutního místa Lomec a autor deseti oblíbených publikací především o Šumavě a jeho rodných Českých Budějovicích a jejich okolí.

Zemřel po delší nemoci v **neděli 8. července 2001** v Bavorově ve věku 68 let.

V době 45 let svého kněžského života obětavě sloužil Bohu a svým farníkům v Č. Budějovicích, Stráži nad Nežárkou a 41 let v Bavorově, odkud také spravoval farnosti Bílsko, Dub u Prachatic a celých 14 let mariánské poutní místo Lomec, o jehož proslavení se mimořádným způsobem zasloužil.

S naší drahým zesnulým se rozloučíme v **pátek 13. července v 11 hod.** při mši sv. v děkanském kostele Nanebevzetí Panny Marie v Bavorově. Po mši svaté a po obřadech posledního rozloučení bude uložen na místním hřbitově, aby tam očekával slavné vzkříšení.

Prosíme o vzpomínku při mši svaté a modlitbu za něho.

Jaroslava a Eva,
sestry s rodinami

Biskupství českobudějovické
Katedrální kapitula
Kněží strakonického vikariátu
a celé diecéze

18.

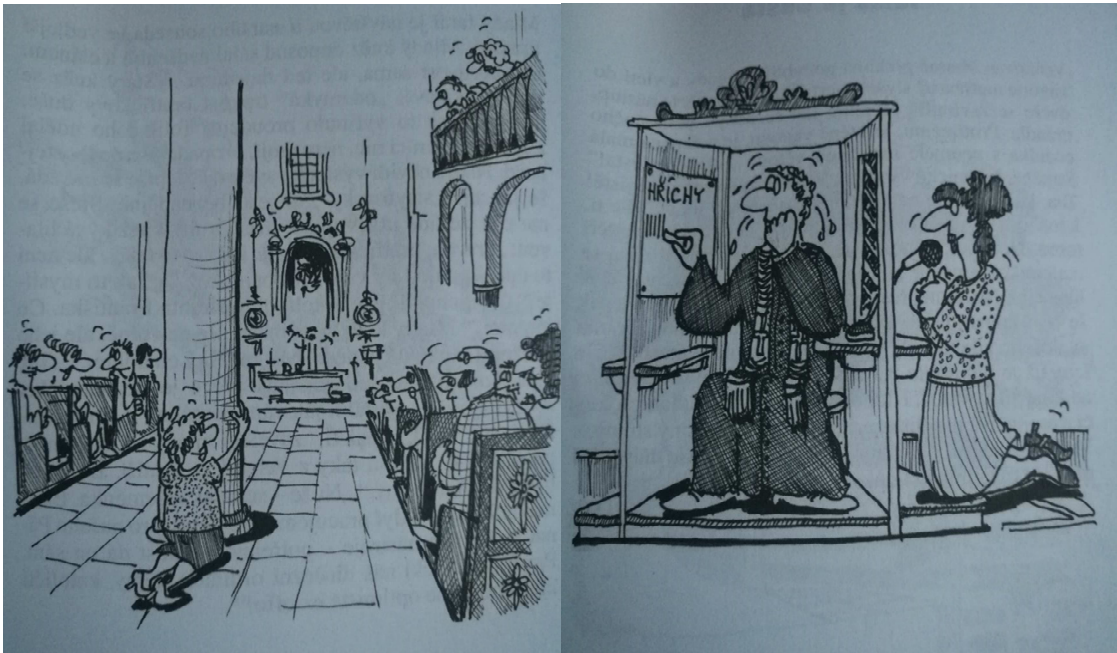
19.

20.

21.

22.

23.